

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZİOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

Tel: 68/412-916

e-mail: lehelovi@ovodak.oroshaza.hu

web: onkormovi.oroshaza.hu

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZİOTTHONOS ÓVODÁJA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 2025.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

Tel: 68/412-916

e-mail: lehelovi@ovodak.oroszhaza.hu

web: onkormovi.oroszhaza.hu

TARTALOM

BEKÖSZÖNTŐ	4
PEDAGÓGIAI PROGRAM ÁTDOLGOZÁSÁNAK INDOKLÁSA	5
ÓVODA ADATAI	7
AZ ÓVODA BEMUTATÁSA	9
ERŐSSÉGEINK ÉS SAJÁTOSSÁGAINK	10
J Ö V Ő K É P Ű N K	18
Ó V O D A K É P Ű N K	20
G Y E R M E K K É P Ű N K	21
ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI ÉS ÉRTÉKEI	22
ALAPELVEINK	22
FŐ FELADATAINK	23
ÉRTÉKEINK	23
ÓVODAI NEVELÉSÜNK JELLEMZŐI	26
ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPVETŐ KERETEI	26
A GYERMEKEK EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSE, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	26
ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS A SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA	34
AZ ÚJ GYERMEKEK FOGADÁSA	39
INKLUZÍV NEVELÉS; A GYERMEKEK EGYENLŐ ESÉLYEINEK BIZTOSÍTÁSA	40
AZ ANYANYELV, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA.....	41
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	45
ÜNNEPEK, MEGEMLÉKEZÉSEK, RENDEZVÉNYEK	47
AZ ÓVODAI TERVEZŐMUNKA ÍRÁSOS DOKUMENTUMAI	50
AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE	52
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	59
JÁTÉK	59
VERSELÉS, MESÉLÉS.....	63
ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC	69
RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	73
MINDENNAPOS MOZGÁS	75
A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE.....	79
MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK	82
A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE:	84
A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	85
JÁTÉKOS IDEGEN NYELVHEZ SZOKTATÁS	92
TEHETSÉGGONDOZÁS.....	95
TEHETSÉGFEJLESZTŐ PROGRAM	96
MINŐSÍTETT JÓ GYAKORLATAINK	103
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM - AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA	111
GYERMEKVÉDELEM	117

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.oroszhaza.hu

web: onkormovi.oroszhaza.hu

ROMA KISEBBSÉG NEVELÉSE ÓVODÁNKBAN	121
INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK–KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	123
SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK SPECIÁLIS FEJLESZTŐPROGRAMJA	124
A FEJLESZTÉS TERÜLETEI	132
MELLÉKLETEK	145
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK.....	148

BEKÖSZÖNTŐ

Kedves érdeklődők, leendő partnereink!

Szeretném bemutatni Önöknek, milyen körülmények között nevelkedhet gyermeke, amennyiben megtisztel bennünket azzal, hogy ránk bízva legféltettebb kincsének, gyermekének nevelését.

Ön az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodájának Pedagógiai Programját tartja a kezében, amelyet nevelőtestületünk lehetőségeinkhez és partnereink igényeihez igazítva, korábbi pedagógiai értékeinkre építve, a korszerű nevelési elvek figyelembevételével alkotott meg.

Törekvéseink:

Egészséges életvitelű, önálló egyéniségű, szabadgondolkodású, jó képességekkel rendelkező gyermekek nevelése. Pedagógiai gyakorlatunkat gyermekközpontúság, a gyermeki szükségletek figyelembevétele vezérli. Óvodáinkban derűs, nyugalmat adó légkörben, sokféle tevékenységkínálatból válogatva, minden gyermek egyenlő esélyt kap arra, hogy saját lehetőségeinek megfelelően fejlődhessen, pozitív élményeket szerezve, érzelmileg gyarapodva, fizikailag megerősödve léphessen át a következő életszakaszába (a kisiskolás korba).

Pedagógiai programunkat ajánljuk mindazoknak, akik azonosulni tudnak céljainkkal:

akik elfogadják és fontosnak tartják, hogy:

- ❖ a gyermekek kölcsönös bizalmon és elfogadáson alapuló, derűs légkörben, pozitív érzelmekkel éljék meg óvodás éveiket;
- ❖ a gyermekek inkluzív pedagógiával, integrált neveléssel és differenciált tanulásszervezéssel élet-specifikus és egyéni tulajdonságaihoz egyaránt igazodó nevelésben-fejlesztésben részesüljenek;
- ❖ a tanulás az élet alapvető folyamata, melyet szorongásmentes tanulási környezet, és sikerorientált beállítódás táplál;
- ❖ A gyermekek személyiségfejlesztésébe beépül a XXI. század szellemiségének megfelelő kompetencia alapú képességfejlesztés, kiemelten azon praktikus képességek és tulajdonságok, amelyek az életben való eligazodást és az elvárásokhoz való alkalmazkodást segítik;
- ❖ A szülővel, a családi nevelés értékeire építve, azt kiegészítve, partnereinkkel együttműködve, közösen tegyünk azért, hogy adottságaink minél jobb kihasználásával biztosítani tudjuk azokat a lehetőségeket, amelyek a gyermekek fejlődését optimálisan segítik.

Reméljük, hogy felkeltettük érdeklődését, és abból a meggyőződésből választja intézményünket, hogy gyermeke ott a legjobb törődésben részesül, fejlődését olyan szakmai munkájára igényes óvodapedagógusok segítik, akik mindent megtesznek azért, hogy Önök elégedettek legyenek.

PEDAGÓGIAI PROGRAM ÁTDOLGOZÁSÁNAK INDOKLÁSA

- ❖ 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- ❖ 401/2023 (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- ❖ 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- ❖ 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelethe
- ❖ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelethe
- ❖ 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- ❖ 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- ❖ 37/2021. (VIII. 31.) EMMI rendelet A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának részletszabályai
- ❖ Az UNIÓS elvárásokhoz történő igazodás és az oktatáspolitikai jövőbeli célkitűzésének helyi megvalósítása óvodapedagógiai kultúránk korszerűsítését igényli.
- ❖ Partnereink igényéhez való igazodás és a szociokulturális tényezők változása új feladatokat jelöl számunkra.

Az intézmény nevelőmunkáját Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája Pedagógiai Programjában meghatározottak szerint valósítja meg.

Az UNIÓS elvárások az élethosszig tartó tanulásra történő felkészülést preferálják, melyhez sajátos pedagógiai módszertani és tanulásszervezési kultúra tartozik, amely hosszú távon orientálja céljainkat és kijelöli feladatainkat.

Helyi célkitűzéseink:

- ❖ Pedagógiai Programunk és a kompetencia alapú nevelés, fejlesztés céljainak, feladatainak összehangolása, egymás hatását erősítő támogató rendszerré formálása.
- ❖ A gyermek személyiségéhez jobban igazodó, játékát valóban elsődlegesként kezelő óvodai gyakorlat megvalósítása.
- ❖ Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a befogadó attitűd természetessé válik.
- ❖ Olyan gyermekek nevelése, akik környezettudatos magatartásukkal hozzájárulnak a környezet védelméhez és megóvásához.
- ❖ A megfelelő feltételek megteremtése azoknak a gyermekeknek, akik a felvételtől számított fél éven belül a harmadik életévüket betöltik.
- ❖ Az óvodapedagógusok módszertani és tanulásszervezési kultúrájának megújítása.
- ❖ A projektpedagógia fejlesztési folyamatba történő beépítésével a személyiségfejlesztés hatékonyságának növelése.
- ❖ Az élethosszig tartó tanulás megalapozása az alapképességek és kulcskompetenciák bontakoztatásával.
- ❖ Az óvodáskorban prioritást élvező alapkészségek pedagógiai programba történő beillesztése, a megszerzett szakmai tudás gyakorlati munkánkban való alkalmazása és továbbadása.
- ❖ A gyerekek esélyegyenlőségének növelése, a különböző élethelyzetekben eligazodni tudó, változáskezelésre felkészült, tanulásra motivált gyermekek nevelése.
- ❖ A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek biztosítása, az egyéni segítségnyújtás módjának megkeresése.
- ❖ A Bázis Intézményi cím elnyerésével a hálózati, horizontális tanulás kiszélesítésével, a példaértékű jó gyakorlatok, pedagógiai innovációk elterjesztésében való aktív szerepvállalás.
- ❖ A törvényben meghatározottak szerint, felsőoktatási gyakorlóhelyként a pedagógusképzésben és a pedagógus továbbképzésben való közreműködés.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

Tel: 68/412-916

e-mail: lehelovi@ovodak.oroehaza.hu

web: onkormovi.oroehaza.hu

ÓVODA ADATAI

Az intézmény hivatalos elnevezése

Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája

Az intézmény székhelye:

Orosháza, 5900 Lehel u. 23

Pontos címe: 5900 Orosháza Lehel u. 23

Telefonszáma: 06 68/412 - 916

e-mail címe: lehelovi@ovodak.oroehaza.hu

web oldala: onkormovi.oroehaza.hu

Az intézmény jogállása:

Önkormányzat által fenntartott önálló jogi személy

Az intézmény fenntartója és felügyeleti szerve, címe, telefonszáma:

Orosháza Város Önkormányzata

5900 Orosháza, Szabadság tér 3.

Telefon: 68/ 413 - 022

Telephelyek címe:

- 1.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Bajcsy utcai Telephely
5900 Orosháza Bajcsy utca 36.
06 68/412-881
e-mail: bajcsyovi@ovodak.oroshaza.hu
- 2.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Bácska utcai Telephely
5903 Orosháza Bácska u. 29.
06 68/417-028
e-mail: bacskaovi@ovodak.oroshaza.hu
- 3.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Ifjúság utcai Telephely
5900 Orosháza Ifjúság u. 5.
06 68/418-682
e-mail: ifjusagovi@ovodak.oroshaza.hu
- 4.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Köndutcai Telephely
5900 Orosháza Könd u. 86
06 68/412-713
e-mail: kondovi@ovodak.oroshaza.hu
- 5.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Mátyás király utcai Telephely
5904 Orosháza Mátyás k. u. 37.
06 68/417-732
e-mail: matyasovi@ovodak.oroshaza.hu
- 6.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Móricz Zsigmond utcai Telephely
5900 Orosháza Móricz Zsigmond u.33.
06 68/412-574
e-mail: moriczovi@ovodak.oroshaza.hu
- 7.) Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája**
Uzsoki utcai Telephely
5900 Orosháza Uzsoki u. 31.
06 68/412-263
e-mail: uzsokiovi@ovodak.oroshaza.hu

AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

HELYZETELEMZÉS

Maximálisan felvehető gyermeklétszám: az Alapító Okiratban meghatározottak szerint.

Csoportok összetételének jellemzője: a mindenkori igényhez igazodóan homogén, illetve heterogén összetételű.

SZEMÉLYI FELTÉTELEK:

Az alkalmazásban álló óvodapedagógusok a Nemzeti Köznevelési Törvényben előírt végzettséggel rendelkeznek.

Korszerű, szaktudományos ismeretekkel rendelkező, a kompetencia alapú oktatásra felkészült, innovatív, rugalmas, változások kezelésére alkalmas, kreatív, a képességfejlesztés speciális eszközkészletének alkalmazására felkészültek óvodapedagógusaink.

Kiemelten kezeltük a helyi sajátosságokból és lehetőségekből adódó képzések bevezetését, ennek következtében az alábbi képzettségekkel rendelkeznek a dolgozók.

A humánerőforrás hiánya miatt a 326/2013. (VIII. 30.) kormányrendelet 33/B. § (5) értelmében a gyermekek felügyeletét az óvodapedagógusok útmutatása alapján nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy (pedagógiai asszisztens) látja el.

TÁRGYI FELTÉTELEK:

Intézményünk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Óvodánk épületei, udvaruk, berendezései megfelelnek a gyermekek változó testméreteinek, biztosítják egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető, biztonságukat figyelembe vevő módon helyezük el. Biztosítjuk, hogy a gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak legyenek, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vehetnek részt. Mozgás- és játékigényük kielégítését megteremtjük. Törekszünk az óvoda helyiségeinek kialakításakor arra, hogy a gyermekeket harmóniát árasztó színek, formák és lehetőleg természetes anyagok vegyék körül.

Erősségeink és sajátosságaink

Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája a város egymástól földrajzilag távol eső részén elhelyezkedő telephelyekből álló intézmény.

Telephelyeink igen jelentős szerepet töltenek be városunk életében. Büszkeséggel tölt el bennünket, hogy a csökkenő gyermeklétszám ellenére nem esett vissza gyermeklétszámunk, ami azt mutatja, hogy a szülők ismerik és elismerik óvodapedagógusaink szakmai munkáját, elfogadják környezeti és tárgyi feltételeinket.

A csoportok szervezésében az igényekhez és lehetőségeinkhez igazodunk, így telephelyeinken vegyes, ill. azonos életkorú gyermekekből álló csoportot egyaránt működtetünk.

Valamennyi telephelyünkön stabil, egymást támogató, környezetük igényeit jól ismerő, munkájára igényes, jó szakmai kondícióval bíró testület várja a gyermekeket. Munkánkat *speciális szakirányú képzettséggel rendelkező* (fejlesztő, gyógy-testnevelő, táncpedagógus, drámapedagógus, tehetségfejlesztő, mentálhigiénés, család és gyermekvédelmi, sajátos nevelési igényű gyermekek integrációs pedagógusa) *óvodapedagógusok* segítik> gazdag kínálatot teremtve a gyermekek személyiségének minél teljesebb kibontakoztatásához.

Telephelyeinken esztétikusan berendezett foglalkoztató helyiségek és parkosított pihenő- és játszóudvar szolgálja a gyermekek kényelmét.

Nevelési filozófiánk terén a gyermekközpontúság érvényesítését, eddigi nevelési értékeink megőrzését, a gyermeki személyiségben rejlő lehetőségek kiteljesítését tartjuk a legfontosabbnak.

Arra törekszünk, hogy a hozzánk járó gyermekek egészséges, érzelmi biztonságot nyújtó, aktív cselekvésre ösztönző légkörben nevelkedjenek.

Felelősnek érezzük magunkat azért, hogy a gyermekek fejlődése érdekében nyitottak legyünk partnereink és minden olyan lehetséges támogató iránt, akik segíthetik működésünk és pedagógiai munkánk színvonalának emelését.

„Gyermekeink születésével egyedi, kivételes kincssel gazdagodott a világ. A legértékesebb, amit adhatunk nekik, hogy segítjük ráébredni őket arra a lehetőségre, amit egyedülállóságukkal adhatnak a világnak.” Peter Kline

A SZÉKHELY ÓVODA 1899 óta működik óvodaként, ami folyamatosan bővült, korszerűsödött a mai igényeknek megfelelően. 2019-ben energetikai korszerűsítési pályázatnak köszönhetően kívül-belül megújult az épület. Óvodánk a város szívében, jól megközelíthető helyen található, biztonságos, saját parkolóval rendelkezik. Négy csoportban várjuk a hozzánk érkező gyermekeket. Csoportszobáink tágasak, világosak, mindegyik saját öltözővel és mosdóval ellátott. Berendezési tárgyait esztétikusak, jól szolgálják a gyermekcsoportok kényelmét, biztonságérzetét. Folyamatosan bővítjük, fejlesztjük csoportszobai és udvari játék és eszközkészletünket, amiben a „Csemetekert Egyesületünk” is támogatja óvodánkat.

Nagy, fásított, zárt udvarunk megóvjá gyermekeinket a város zajától, biztosítja számunkra a friss levegőn való tartózkodást. A sok színes játék magában rejt a mozgás fejlődést és a játék örömeit. KRESZ-pályánk lehetőséget biztosít a biztonságos közlekedés megalapozására, a Biztonságos óvoda cím feladatainak megvalósítására. Három fedett teraszunk rossz idő esetén is lehetőséget nyújt a friss levegőn való tartózkodásra.

„Zöld óvodaként” fontosnak tartjuk az óvodás korban megalapozható környezettudatos magatartás formálását, a fenntarthatóságra nevelést, a gyermekek ökológiai szemléletformálását. A környezeti nevelésünk komplex módon áthatja az óvodai életünk mindennapjait. Sokat tevékenykedünk a friss levegőn, a természetben. Az óvoda udvarán kialakított kis kertekben a gyermekek együtt nevelgetik az elültetett magokat, palántákat. Kirándulások során az „Erdei Óvoda Program” megvalósítása alkalmával megtapasztalják a természet szépségeit, hogyan kell környezetük értékeit óvni, védeni. Megismerkednek a „Zöld jeles napokkal. A családokkal közösen formáljuk a gyermekek egészséges életmódját, táplálkozási szokásait, személyiségüket, érzékenységüket környezetük iránt. Madárbarát óvodaként tudatosítjuk a gyermekekben, hogy az állatok is érző lények, akik gondoskodásunkra és védelmükre szorulnak. Udvarunk sokféle kisállat és madár lakóhelye, életmódjuk megfigyelése, etetése, itatása a gyermekeknek igazi élményforrás.

Szeretetteljes, érzelm gazdag, gyermekközpontú óvodánk segíti, hogy az óvodásaink biztonságban, jól érezzék magukat. Intézményünkben sok éve együtt dolgozó, innovatív, szakmailag felkészült óvodapedagógusok dolgoznak, akik sokszínű érdeklődésüknek köszönhetően jól képzettek. Speciális képzettségeinket beépítjük a mindennapokba: játékos idegen nyelvhez szoktatás, gyógytestnevelés, gyermektánc, fejlesztés és tehetséggondozás. Hiszünk abban, hogy a személyiségfejlesztés alapja az egyéni sajátosságok és különbségek figyelembevétele. A gyermekek számára változatos, izgalmas, a fejlődést magában rejtő tevékenységet kínálunk. A saját élményű megtapasztalás, kísérletezés, rácsodálkozás lehetősége biztosítja, hogy minden nap új élményekkel gazdagodva térhetnek haza óvodásaink. Befogadó óvodaként segítjük a gyermekek részképességeinek fejlesztését. Munkánkat fejlesztő-és gyógypedagógusok, óvodapszichológus segítik.

Arra törekszünk, hogy az életre neveljük gyermekeinket, akik környezetükben jól tájékozódnak, érdeklődők, nyitottak az új ismeretekre, elfogadóak, segítőkészek, önmagukat jól ismerők, környezettudatosak, kiegyensúlyozottak. Így az óvoda-iskola átmenet is zökkenőmentesen valósul meg.

A BAJCSY ZS. UTCAI TELEPHELY a város szélén, zöld övezetben helyezkedik el. Nagy múltú, közel 130 éve működő óvoda. Épületünk nagy alapterületű, jól megközelíthető, parkosított. Mindhárom csoportszobánk tágas, modern bútorokkal, eszközökkel, játékokkal felszerelt, ezáltal lehetőséget biztosít a gyermekeknek az élményekben gazdag játékra, ismeretszerzésre, tevékenységek lebonyolítására. Tornaszobánk a mindennapi mozgás élményét és a hatékony mozgásfejlesztést egyaránt segíti, melyhez gazdag eszköztár áll rendelkezésünkre. Udvarunk igényesen kialakított, biztonságos játékeszközökkel felszerelt. Épületünk felújított, energetikailag korszerűsített, a 2024-ben modernizált vizesblokkunk megfelel az esztétikai és higiéniai követelményeknek.

Telephelyünk vonzáskörzetében élő családok szociális helyzete nagyon sokrétű, ezért törekszünk a különböző társadalmi rétegek között meglévő szakadék áthidalására, bizalomteljes kapcsolatrendszer kialakítására.

Nagy hangsúlyt fektetünk a hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtésére, az előítéletek leküzdésére. Fő feladatunk az integráció, a gyermekek differenciált, egyéni fejlesztése.

Mindennapjainkban törekszünk arra, hogy a gyerekek elfogadják és tiszteljék egymást, hogy érzelmi biztonságot adó, családi légkörben éljenek, fejlődjenek és bontakozhassanak ki.

Telephelyünkön tehetségműhely működtetésével segítjük a kiemelkedő képességű gyermekek tovább fejlődését.

Három vegyes életkorú csoportunkban lehetőség van arra, hogy a különböző életkorú gyermekek (testvérek, rokonok, barátok) igény szerint egy közösségben nevelődjenek.

Nevelőtestületünk pedagógusai nagy szakmai tapasztalattal és innovációs készséggel rendelkeznek. Szakképzett gyógytestnevelő és fejlesztőpedagógus segíti az arra rászoruló kisgyermekek egyéni fejlődését. Mindennapjaink részét képezi a játékos idegen nyelvhez szoktatás és a tehetségek felkarolása és kibontakoztatása.

A szülők és a gyermekek igényei szerint játékos ismerkedés folyik az angol nyelvvel, az IKT-eszközökkel (számítógép, robotikai eszközök), zenei készségeik alapozásával (fúvulyaoktatás). Az egészséges életmód, életvitel kialakítása is fontos eleme óvodai életünknek, ezt egészíti ki az ovitorna foglalkozás, a mindennapi gyümölcsfogyasztás, kirándulások, séták, sportegyesületek látogatásának szervezése. Kiemelt területként jelenik meg tevékenységeinkben a hagyományörzés is, a zöld jeles napok, ünnepek megvalósítása.

A gyermekek mentális egészsége védelmében beépítjük a mindennapi tevékenységeink közé a Boldog Óvoda program elemeit.

Óvodai alapítványunk: „BAJCSY-OVI ALAPÍTVÁNY a Bajcsy utcai óvodásokért” hosszú évek óta segíti céljaink megvalósítását.

A BÁCSKA UTCAI TELEPHELY a város külterületén zöld övezetben helyezkedik el. A területen ez az egy óvoda látja el a feladatot. Az óvoda két csoporttal működik. Az épület a jelenkor követelményeinek megfelelően korszerűsítve lett. Akadálymentesítés, új nyílászárók, mosdók, orvosi és fejlesztő szoba, és a gyönyörű tornaterem kialakítása szolgálja a gyermekek igényeit, fejlődését. Játsszoudvarunk megfelelőségi tanúsítvánnyal ellátott játékeszközökkel felszerelt, mely biztosítja a mindennapi játékélményt. A csoportszobák berendezését úgy alakítottuk ki, hogy óvodásaink biztonságát, kényelmét, és fejlődését biztosítsák. Mind a két csoportszobában számítógép, tablet áll a gyermekek rendelkezésére.

Az óvodapedagógusok a meglévő IKT eszközöket rendszeresen alkalmazzák nevelő-oktató munkájukban. Helyi sajátosságainkból adódóan kiemelt feladtunk a környezet szeretetére, védelmére nevelés, növény-, állatgondozás, természet megismerése, a környezettudatos magatartás kialakítása. Színvonalas rendezvényeinket, programjainkat, óvodai hagyományainkat (kirándulások, családi napok, nyílt napok, farsang, húsvét, anyák napja) ez a szemléletmód hatja át. Alkalmazotti közösségünk lényeges személyiségjegyei: nyitottság, empátiakészség, érdeklődés közvetett és tágabb környezet iránt. Fontos számunkra az egységes pedagógiai szemlélet, az együtt gondolkodás, az örömteli légkör kialakítása, hogy gyermek és felnőtt egyaránt jól érezze magát. Óvodánk pályázat útján Boldog óvoda, majd az Örökös boldog óvoda címet nyerte el. A Boldogságórák beépülnek a csoportok mindennapi életébe. A program hatékonysága a gyermekek mentális egészségét fejleszti, hogy boldogabb és kiegyensúlyozottabb életet élhessenek. „A múlton nyugszik a jelen, s ezen a jövő.” - írja Széchenyi. A Bácska utcai óvoda nevelőközössége vallja, hogy jövőt építeni a múlt ápolásával lehet. Szüleink, nagyszüleink nélkül mi sem lennénk azok, amik vagyunk - így van ez most is. Értékközvetítő szerepet kell betöltenünk az új nemzedék számára mely a múltból fakad, és a jövő felé mutat. Úgy végezzük nevelő-oktató munkánkat, hogy módszertani kultúránkat erősítjük, és ezzel a gyermekek sokoldalú fejlődését segítjük szemléltetve, az emberi értékek megbecsülését. Meg kell őriznünk az elődeink által képviselt szellemi igényességet, tudást. Mivel mi nevelők és szülők munkatársak vagyunk a nevelésben, ezért közösen terveink, feladataink, céljaink. Pedagógiai munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk az egyéni felzárkóztatásra ugyanúgy, mint a tehetséggondozásra. A rászoruló gyermekek egyéni fejlesztését logopédus és gyógypedagógus szakemberek végzik magas színvonalon. Az óvodapedagógusok munkáját szakképzett dajkák segítik mindkét csoportban. – A szülők által létrehozott alapítványunk „Bácska ovi alapítvány” támogatja a gyermekek nevelését.

AZ IFJÚSÁG UTCAI TELEPHELY a város zajától távol, a kertvárosban biztosítja az óvodai ellátást. Az épület földszintes, nagy alapterületű és néhány éve teljes energetikai korszerűsítésen esett át (falak szigetelése, műanyag nyílászárók, korszerű kazánok, elektromos vízmelegítők). A telephely jól megközelíthető, rövid sétányra található a buszmegálló, illetve az épület előtt és mellett kényelmes parkolási lehetőség biztosított. A babakocsival érkező családok bejutását rámpa segíti.

Tágas udvarunk biztonságos, kerítéssel határolt terület. A levegő tisztaságát a fűvel borított talaj és lombhullató fák biztosítják. Az udvari eszközök sokféle mozgásra, játékra motiválnak, a játzóeszközök megfelelő tanúsítvánnyal rendelkeznek.

Csoportszobáink tágasak és világosak, berendezésük korszerű és ízléses. Valamennyi csoportszobánkhoz saját öltöző és mosdó tartozik. A csoportszobák mellett fejlesztő szoba és egyéb kiszolgálóhelyiségek biztosítják a nyugodt, kiegyensúlyozott nevelés hátterét. A gyermekek nevelése, fejlesztése egyes életkorú csoportokban történik, ahol a 2,5-7 éves gyerekek együtt, egymást segítve és erősítve készülnek fel az iskolára.

Fontosnak tartjuk a gyermekek

- lelki egészségének megőrzését, ezért bekapcsolódtunk a Boldog Óvoda programba,
- állatvédő szemléletének formálását, ezért megpályáztuk és elnyertük a Madárbarát Óvoda címet,

- környezettudatos magatartásának alapozását, ezért a telephely egyik belső udvarán magaságyásos műveléssel konyhakertet alakítottunk ki,
- tehetségének feltérképezését és fejlesztését, ezért matematikai-logikai tehetségműhelyt működtetünk,
- informatikai tudásának és analitikus gondolkodásának megalapozását, ezért a képességfejlesztés részeként padlórobotokat is használunk,
- meglévő hátrányainak csökkentését, ezért a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztését helyben; külső és belső szakemberek bevonásával biztosítjuk,
- kötődését szűkebb és tágabb környezetükhöz, illetve a magyar kultúrához, ezért az "Így tedd rá!" program keretében megismertetjük őket a néphagyományokkal és a néptánc alapjaival,
- következő életszakaszba történő lépésének segítségét, ezért szoros kapcsolatot ápolunk a szomszédos Czina Iskolával (közös programok, óralátogatások).

Egyik csoportunk Kerekítő Mintacsoport, ahol Kerekítő Manó és a mondókázás heti szinten megjelenik a csoport életében.

Telephelyünkön nagy hangsúlyt fektetünk az óvoda-család kapcsolat kialakítására és ápolására, ennek érdekében évente több közös programot is szervezünk: kiállítások, családi délelőttök, nyílt napok, kerékpártúra, kirándulás.

A szülők által létrehozott alapítvány nagyban segíti a gyermekek nevelését - eszközök, játékok beszerzése, rendezvények szervezése, pályázatok írása.

A KÖND UTCAI TELEPHELY a város szívében helyezkedik el, hatalmas zöld udvarral rendelkezik.

Kiemelt feladatunk az egészséges életmód megalapozása, melyet segít a mozgáskészséget fejlesztő, speciális eszközökkel felszerelt SZIT terápiás szoba, valamint a tornaterem. Az egészség megőrzésére és az immunrendszer erősítésére só-szoba használatot biztosítunk óvodásainknak.

A lelki egészség fontossága miatt a Boldogságóra keretében segítjük a gyermekek társas kapcsolatainak formálását, reális önismeretének alapozását.

A gyermekek személyiségét tiszteletben tartva, szeretetteljes, biztonságot adó, kiegyensúlyozott légkörben, egyéni képességeiknek és érési tempójuknak megfelelő, komplex tevékenységeket biztosítunk a különböző életkorú és fejlettségi szintű gyermekek neveléséhez, fejlesztéséhez. Az egyénközpontú, komplex személyiségformálást elsősorban saját élményű tapasztalati tanulás, kísérletek, megfigyelések útján a természetben, a csoportszobában és az udvaron rendelkezésre álló fejlesztő játékokkal, illetve a felfedezési tanulás gyakorlását elősegítő, és digitális eszközökkel támogatott innovatív eszközök felhasználásával valósítjuk meg.

A fejlesztést tehetségfejlesztő, mozgásfejlesztő/TSMT terapeuta, fejlesztő pedagógus, valamint gyógypedagógus végzettségű, széles körű szakmai tudással rendelkező, innovatív óvodapedagógusok segítik, de szükség esetén logopédus és SZIT terapeuta is foglalkozik a gyermekekkel.

Az udvari eszközeink megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkeznek és többnyire természetes anyagokból készültek. Madárbarát Óvodaként folyamatosan megfigyeljük az udvar természetes élővilágát és gondoskodunk a madarokról. A környezetvédő, környezettudatos szemléletmód formálása és a jeles- valamint a környezetvédelmi világnapok mellett

kiemelten figyelünk az újrahasznosításra, illetve megújuló alternatív energiaforrások megismertetésére.

Mindennapjainkba beépül a gyermekek idegen nyelvhez szoktatása német nyelven.

A különböző tevékenységekbe ágyazott tanulás során kiemelt figyelmet fordítunk a digitális kultúra megalapozására, hiszen a technológia hihetetlenül gyors fejlődésével a gyermekek digitális tudása felértékelődik. Algoritmikus, problémaalapú gondolkodásmódra, kreativitásra, problémaalapú önszabályzó tanulásra ösztönözzük a gyermekeket, mely robotika kódolás során a mindennapos nevelőmunkában is megvalósul. Gazdag robotkészlettel is rendelkezünk. A tehetségigéretnek vélt gyermekek számára „Kódmesterek” robotika tehetségműhelyt működtetünk, ahol megismerhetik a robotok mellett a virtuális és kiterjesztett valóság képességfejlesztő hatását, animálást, miközben a saját maguk által építhető ArTeC robotok alkalmazása során fejlődik mérnöki és aritmetikai készségük, térlátásuk.

A Sakkpalota program szintén hozzájárul a logikus gondolkodás formálásához, a sakkismeretek átadása mozgásos játékokkal és robotikával válik komplexé.

Rendezvényeink minden évben színvonalas programokkal, tevékenységekkel várják a gyermekeket, szülőket egyaránt, melyek elősegítik a szorosabb együttműködés kialakítását: Dömötör nap, Márton nap, Ovimajális, nyílt napok, kirándulások, ballagás.

Célkitűzéseink és feladataink megvalósításához, eszközrendszerünk bővítéséhez, fejlesztéséhez a „Kincsünk a Gyermekek” Alapítvány az Óvodásokért - óvodánk alapítványa - nyújt támogatást gyermekeink számára.

A MÁTYÁS KIRÁLY UTCAI TELEPHELY a város külterületén helyezkedik el, az épület energetikai korszerűsítése és a mosdó helyiség felújítása megtörtént. A körzet megőrizte falusias jellegét, az intézmény csendes, forgalomtól mentes helyen található.

Az ide járó gyermekek helybeliek. Jelentős részük hátrányos helyzetű, ami a családok életkörülményeiből (nagyarányú munkanélküliség), a szülők alacsony iskolai végzettségéből adódik.

Tágas udvarukban sokféle mozgáslehetőséget biztosítunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez. Az udvari játékok megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkeznek. Külön tornaszobában korszerű mozgásfejlesztő eszközök segítik a gyermekek mozgásfejlődését.

Csoportszobáink otthonosak, jól felszereltek, ahol szeretetteljes légkörben, biztonságban neveljük a gyermekeket.

Pedagógiai munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk a környezet megismerésére, védelmére, a növény és állatgondozásra, az élő és élettelen természet tevékeny megismerésére.

Az ingerszegény környezet okozta hátrányokat fokozott gondoskodással, egyénre szabott törődéssel, gazdag tevékenységkínálattal igyekszünk kompenzálni.

Telephelyünkbe járó gyermekek egy része roma nemzetiségű, ezért pedagógiai munkánkba beépítjük a roma hagyományokat, tekintettel vagyunk szokásaikra, erősítjük bennük a beilleszkedéshez szükséges tulajdonságokat, képességeket.

MÓRICZ ZSIGMOND UTCAI TELEPHELY

„Megismerni, de nem megváltoztatni gyermekeinket. A felfedezés öröme, a megtapasztalás élményén keresztül segíteni őket egyéni képességeik kibontakoztatásában.” (Ismeretlen szerző)

Működésünk több mint 100 éves múltra tekint vissza, ezért hagyományaink ápolása és az alapértékek megőrzése ugyanúgy fontos jellemzője munkánk, mint a korszerű szakmai - pedagógiai elvárásoknak való megfelelés.

Az épületben négy, azonos életkorú gyermekekből álló csoport működik. Esztétikusan berendezett csoportszobákban fogadjuk a gyermekeket, mely ideális környezetet teremt a gyermekek neveléséhez. A csoportszobák jól felszereltek, a gyermekek életkorához igazított játékeszközökkel rendelkeznek. Játékaink korszerűek, a fejlesztő játékok és eszközök tárházát folyamatosan fejlesztjük.

A tágas, gondozott óvodaudvar számtalan lehetőséget kínál a friss levegőn való mozgásra. Az udvar műfüves részén jó alkalom nyílik a szabad mozgásra még rossz idő esetén is. Udvari játékaink biztonságát folyamatosan ellenőrzik. A Rotary Club Orosházi Szervezete támogatásának köszönhetően, Kneipp taposóösvény lett kialakítva az óvoda udvaron. Magaságásaink és kiskertünk gondozásakor a gyermekek megismerkedhetnek a növénygondozás alapjaival, valamint a környezetvédelemmel. Madárbarát óvoda és Biztonságos óvoda címmel rendelkezünk.

A barátságos, meleg, családi légkör, a kialakított szokás és szabályrendszer segít abban, hogy gyermekeink biztonságban, jól érezzék magukat, szeretetteljes odafordulást tapasztalva az itt dolgozóktól. Óvodánk életének megszervezésében folyamatos, rugalmas napirendi keret biztosítja a legmegfelelőbb feltételeket. A gyermekekkel való foglalkozás, személyiségük kibontakoztatásához, fejlődéséhez való hozzájárulás, a nap minden szakaszában változatos tevékenységek közben történik.

Csoportjainkban az általános óvodai fejlesztés mellett speciális tevékenységeket is nyújtunk: Boldogságóvoda program megvalósítása, Játékos angol nyelvhez szoktatás, Sakkpalota, Kerekítőmanó, Robotika. Drámapedagógiai módszer segítségével a gyermekek önkifejezését, önbizalmát és kreativitását fejlesztjük. Mindannyiunk számára fontos a gyermekek pozitív tapasztalathoz juttatása, a matematikai-logikai képességek fejlesztése, a környezettudatosság, a néphagyományok megismertetése.

Nevelőtestületünk jó közösséget alkot, szakmailag felkészült, pedagógiai megújulásra törekvő, hivatásukban alázatos és következetes pedagógusokból áll. Szakmai ismereteink, nevelői attitűdünk és érdeklődésünk harmonikusan egészítik ki egymást, így a gyermekek számára színesebben, élményszerűbben tudjuk az értékeket közvetíteni.

Lényeges számunkra a szeretetteljes, otthonos óvodai légkör biztosítása, az egészséges környezet megteremtése, ahol minden gyermek biztonságban érezheti magát. A gyermekek egyéni képességeiben rejlő tehetségének kibontakoztatásában, illetve hátrányainak felzárkóztatásában segítők vagyunk. Hisszük, hogy csak az a kisgyermek fog kellő önbizalommal rendelkezni, válik kiegyensúlyozottá, akinek megadatik a sokszínű élmény,

tudás, a biztonságos, szeretet és elismeréssel teljes óvodai környezet. Nagyon fontos számunkra, hogy óvodásaink vidámak, magabiztosak legyenek, akik kíváncsiak és nyitottak az őket körülvevő világra és egyéniségük megtartása mellett magabiztosan indulnak majd az iskolába. Közös céljaink megvalósítása érdekében a szülőkkel aktívan együttműködünk. Elképzeléseinket bővítik a „Játékoszorú Alapítvány az Óvodásokért” közhasznú alapítvány működése.

Az UZSOKI UTCAI TELEPHELY a város kertvárosi részén, a Mikolai kert mellett, a Szőlő városrész nyugodt, csendes, családias, zöldövezeti környezetében helyezkedik el.

Telephelyünkön 4 esztétikus, jól berendezett csoportszoba, valamint kis területű, de parkosított játszóudvar segíti a gyermekek mindennapi életét.

Az alapvető tárgyi feltételek biztosítottak, jó színvonalúak, rendelkezünk a gyermekek sokoldalú fejlesztését szolgáló játékokkal, eszközökkel.

Nevelőtestületünkre jellemző, hogy jó szakmai közösséget alkot, kreatív, nyitott az új kihívásokra, alkalmas a szakmai megújulásra, képes az együttműködésre. Célunk, hogy a családi nevelés folytatásaként és azzal együttműködve szeretetteljes légkörben biztosítsuk a gyermekek fejlődését. Mindennapjainkat sok vidám, örömteli játék, érdekes, gyermek közeli programok, kézműves foglalkozások, sok-sok mozgás, ének-zene, tánc, mese tölti ki.

Pedagógiai munkánkban kiemelt figyelmet kap a gyermekek alapvető tevékenysége a játék, mellette határozottan építünk a mozgás, a környezet tevékeny megismerése, a kommunikáció, az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés, egészséges életmód kialakítása és a művészeti tevékenységek fejlesztő hatására.

Mindennapi tevékenységeinkbe beépítjük a Biztonságos Óvoda és a Boldog óvoda programokat. A Boldog Óvoda program megvalósítása hozzájárul a gyermekek pozitív lelki fejlődéséhez, erősíti önbizalmukat, a Biztonságos Óvoda programban való részvétel segíti a gyermekek közlekedési ismereteinek megalapozását, bővítését.

Zöldövezeti környezetünk megalapozza a környezeti nevelés kiemelt figyelmét, lehetőséget nyújt a tevőleges, közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló környezet és állatvédelemre így Madárbarát óvoda címet is viselünk.

Telephelyünkön inkluzív, befogadó pedagógiai szemlélet és gyakorlat érvényesül. Tiszteletben tartjuk a gyermek egyéniségét, érdeklődését, adottságait, fejlődési ütemét. Célunk, hogy nálunk sikeresen tevékenykedhessen, fejlődjön minden gyermek egyaránt. Ezt segíti a fejlesztő pedagógus munkája, de telephelyünkön tehetséggondozás is folyik matematika-logikai és téri-vizuális területen.

Óvodai életünkben nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományokra, azok megismerésére, továbbéltetésére, újraalkotására, kulturális örökségünk megbecsülésére. Elősegítjük az emberi és tárgyi környezethez, a hagyományos értékekhez, a szülőföldhöz fűződő pozitív kapcsolat kialakulását.

Fontosnak tekintjük, hogy minden olyan jusson el a kisgyermekekhez, ami számára jó, fejlődését kedvezően befolyásolja, további életvitelét segíti, állandó értéket képvisel.

J Ö V Ő K É P Ű N K

Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodájának alkalmazotti közössége arra törekszik, hogy Orosháza város elismert nevelési intézményévé váljunk, tükrözzé ezt partnereink rólunk alkotott véleménye.

- ❖ Pedagógiai gyakorlatunkban érvényesítjük a gyermekközpontú szemléletet, biztosítjuk a gyermeket megillető jogok érvényesülését, testi, lelki, szellemi szükségleteinek figyelembevételével szervezzük a gyermekek óvodai életét.
- ❖ Megőrizzük óvodánkban a nyugalmat, biztonságot, derűt sugárzó, cselekvésre, aktivitásra ösztönző óvodai légkört.
- ❖ Inkluzív, befogadó intézményként biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyerekek állapotának megfelelő szükségleteinek kielégítését, segítő szakemberek és fejlesztő óvodapedagógusok által speciális fejlesztésüket.
- ❖ Felvállaljuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTM, tehetséges, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek) nevelését, fejlesztését.
- ❖ Megkeressük a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységeket.
- ❖ Jó gyakorlatainkkal segítjük a horizontális tanulást.

Hatására:

- ❖ Nőni fog óvodánkban a magabiztos, pozitív énképű, toleráns, erkölcsi értékeket közvetítő, önállóan cselekedni tudó és kiegyensúlyozott személyiségű gyermekek száma.
- ❖ Növekszik a kreativitásra fogékony, a változásokhoz igazodni képes, egyedi megoldásokra törekvő autonóm személyiségű gyermekek száma.
- ❖ Előrelépés fog mutatkozni az esélykiegyenlítés területén.
- ❖ Szélesedik az óvodapedagógusok szakmai kompetenciája, érvényesülnek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

Eddigi erősségeink megtartása mellett fejlődni fog:

- ❖ a vezető és munkatársak közötti információs kapcsolat,
- ❖ a pedagógus-pedagógus közötti szakmai párbeszéd és kommunikáció a nevelési folyamatban kiszélesedik a horizontális egymástól tanulás formáival,
 - a pedagógus-szülő közötti információs kapcsolat,
 - a pedagógus-gyermek közötti öleleg kapcsolat,
 - gyermek – dajka közötti pozitív attitűd,
 - a gyermek-gyermek közötti toleráns, empatikus magatartás
- ❖ Jövőképünkben olyan képzett pedagógusok szerepelnek, akik felkészültek a kompetencia alapú képességfejlesztés pedagógiájának alkalmazására.
- ❖ Bővülni fog az óvodapedagógusok által a nevelés folyamatában alkalmazott módszer- és eszköztár:
 - digitális tartalmak és eszközök használatával,
 - szervezetfejlesztő és projekt-irányítási technikákkal,
 - projektpedagógiai ismeretekkel, valamint
 - differenciált és kooperatív tanulásszervezési ismeretekkel.
- ❖ Javulni fog a gyermekeket körülvevő tárgyi környezet.
- ❖ Nyitott óvoda megteremtésével biztosítjuk, hogy a szülők az óvodai életünkbe betekinthessenek, és az együttnevelésben partnereink legyenek.

Alkalmazotti közösségünk elkötelezett, és a jövőképünkben megfogalmazott céljaink elérése érdekében együttműködünk.

Ó V O D A K É P Ü N K

- ❖ Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt. A befogadó közoktatási rendszer kialakításához való aktív hozzájárulásunk része a multikulturális és interkulturális szemléletmód és nevelési gyakorlat kialakítása.
- ❖ A felgyorsult élettempó, a rohamos változások, a modern élet stresszhatásai miatt egyre fontosabb feladatnak érezzük a gyermekek féltését, óvását, megőrizve a gyermekkor derűjét; ugyanakkor törekszünk felvértezni gyermekeinket mindazokkal a tapasztalatokkal, amelyek segítik a világban való eligazodásukat.
- ❖ Óvodapedagógusaink elkötelezettek az iránt, hogy a gyermekeknek óvodánkban teljes és igazi gyermekkor legyen ahhoz, hogy majd magabiztos, pozitív énképű, önálló és kiegyensúlyozott személyiségű emberré váljon.
- ❖ Figyelembe vesszük, hogy a mai gyermekek szükségletei, az egyén boldogulásához szükséges személyiségjegyek a társadalmi folyamatok hatására folyamatosan változnak. Nevelőtestületünk ennek ellensúlyozásaként arra törekszik, hogy nevelésünk állandó értékeket sugározzon, erkölcsi normákat közvetítsen.
- ❖ Hangsúlyosnak tartjuk az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének, a szabad játék elsődlegességének biztosítását.
- ❖ Óvodaképünk formálásában fontosnak tartjuk a biztonságos, derűs, nyugalmat adó, bizalmat sugárzó óvodai élet megteremtését, a környezettudatos magatartás kialakítását, biztosítjuk az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit, közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. A gyermek sokféle tevékenységkínálatból válogatva esélyt kap arra, hogy:
 - önmaga értékeit felismerhesse;
 - saját lehetőségeinek megfelelően fejlődhessen;
 - pozitív élményt szerezve, tanulásra motiváltan, szellemileg feltöltődve, fizikailag megerősödve léphessen át a következő életszakaszba.
- ❖ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok védelmét.
- ❖ Óvodánkat az esélyegyenlőség megteremtésének korai és hatékony színterének tekintjük, mert nyitott, befogadó, elfogadó légkörben egyaránt segíti a sajátos nevelési igényű, beilleszkedési-tanulási és magatartási problémákkal küzdő, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a kiemelkedő és átlagos képességű gyermekek harmonikus fejlődését és képességeik kiteljesedését.

GYERMEKKÉPÜNK

Olyan gyermekeket nevelünk, akik:

- ❖ számára egyenlő esélyeket biztosítunk az óvodai nevelés során.
- ❖ saját állapotuknak és képességeiknek megfelelően elérik személyiségük optimális szintjét, mert minden gyermek egyedi, más – más individuum és szociális lény, változó testi – lelki szükségletekkel.
- ❖ kellő önbizalommal és problémamegoldó képességgel rendelkeznek ahhoz, hogy az egymást követő életszakaszok közötti váltásokat kezelni tudják.
- ❖ motiváltak az ismeretek megszerzésére, az alapképességek és készségek birtokában felkészültek tudásuk gyakorlatban történő alkalmazására.
- ❖ képesek a különbözőségekkel természetes módon együtt élni, koruknak megfelelő mértékben empatikus, szolidáris játszótársá, csoporttársá válni.
- ❖ felkészültek egyéni önálló problémamegoldásra, ugyanakkor kooperációs szituációkban is megállják a helyüket.
- ❖ akik érzékenyen reagálnak a szűkebb és tágabb környezetükben végbemenő változásokra, érdeklődve tekintenek a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeire, fontosnak tartják ezek szeretetét, védelmét, amelyek a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapjai.

ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI ÉS ÉRTÉKEI

ALAPELVEINK

- ❖ Óvodánkban a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, akinek joga van ahhoz, hogy megfelelő gondoskodásban, bánásmódban és fejlesztésben részesüljön.
- ❖ Egészséges, biztonságot nyújtó légkörben érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődését biztosító pedagógiai környezetben nevelkedjenek.
- ❖ A gyermek személyiségfejlesztésben kiemelt fontosságot kap a szabad játék és sajátélményű tanulás.
- ❖ Pedagógiai gyakorlatunkban érvényesül a komplexitás, az alapképességek és kulcskompetenciák alapozása.
- ❖ A fejlesztő munkában támogatást nyer a kreatív képességek bontakoztatása, az egyéni értékek megerősítése és a hiányosságok pótlásának segítése.(prevenció, kompenzáció, tehetséggondozás)
- ❖ Nevelőmunkánkban minden gyerekre kiterjedően kiemelt figyelmet kap az inkluzív pedagógia, az integrált fejlesztés és a differenciált értékelés.
- ❖ Nem adunk helyet az előítéletek kibontakoztatásának sem társadalmi, sem nemi, vagy egyéb értelemben.
- ❖ A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (pl. pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlatunk.
- ❖ A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekei számára lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek megismerhessék a magyar nyelvet és kultúrát, illetve bemutathassák sajátjukat.

FŐ FELADATAINK

Megteremtjük az egészséget megőrző, a helyes életvitelt modelláló, érzelmi intelligenciát fejlesztő, anyanyelvi, értelmi fejlődést biztosító óvodai környezetet.

Komplex személyiségfejlesztés keretében alapozzuk a gyermekek alapképességeit és kompetenciáit.

Teret adunk a kreatív képességek, az egyéni erősségek bontakoztatására, lehetőséget a hiányosságok pótlására.

Befogadjuk, és állapotukhoz illeszkedően fejlesztjük a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, biztosítjuk a speciálisan képzett szakemberek közreműködését.

Elfogadjuk, és szükségleteikhez igazodva fejlesztjük a nemzetiséghez tartozó gyermekeket, valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit.

ÉRTÉKEINK

- ❖ Gyermekek-centrikus, a személyiségfejlesztést komplexen kezelő, gyermeki tevékenységre épülő pedagógiai gyakorlatunk.
- ❖ A gyermekek nevelésében elért, mérések által visszaigazolt és ellenőrzéssel megerősített eredményeink.
- ❖ Alapértékeinket megőrző, változásokra nyitott, megújulásra kész innovatív óvodapedagógusi szemléletmódunk.
- ❖ Partnereink elégedettsége.
- ❖ Inklúzió, integráció és differenciálás érvényesülése személyiségfejlesztő munkánkban.
- ❖ A sajátos, egyéni, helyi igényekhez igazodó intézményi arculatunk.
- ❖ Rendszerbe foglalt tervezési – fejlesztési - értékelési pedagógiai folyamataink.

ÉRTÉKEINK TOVÁBBFEJLESZTÉSE

Értékeink továbbfejlesztését a kompetencia alapú nevelés értékeinek beépítésével kívánjuk bővíteni, amely:

Az óvodapedagógusok számára lehetőséget ad

- ❖ az óvoda-iskola átmenet, az inkluzív pedagógia, a játék, az érzelem és az erkölcs új tartalmú megközelítésére,
- ❖ az iskolára való felkészítés, az iskolaérettség újra értelmezésére,
- ❖ az óvoda óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő funkciójának új tartalommal való megközelítésére,
- ❖ a céltudatosabb, tervezettebb, hatékonyabb gondozó-, nevelő-, oktatómunka megélésére,
- ❖ a nevelési színterek (család, óvoda, iskola) folytonos nevelő hatásának érvényesítésére,
- ❖ saját kompetens személyiséggé válási folyamatának megsegítéséhez,
- ❖ a saját kompetenciájának fejlesztésére (ismeret, tudás, attitűd),
- ❖ olyan pedagógiai, pszichológiai ismeretek megszerzésére, amelyek meglévő ismereteiket bővíthetik,
- ❖ olyan tudástartalmak elsajátítására, amelyek elméleti megalapozottságot adnak a program szellemiségének átvételére,
- ❖ olyan beállítódás generálására, mely befogadóvá teszi az óvodapedagógia új, innovatív pedagógiai jelenségei, történései iránt,
- ❖ olyan beállítódás elősegítése, amely a prevenció hatékonyságát hirdeti a korrekcióval szemben,
- ❖ az ön és továbbképzésre,
- ❖ a pedagógiai innovációban való részvételre,
- ❖ a tématervek és a differenciált értékelés kidolgozásával az egyénre szabott fejlesztőmunkára.

A gyermek számára lehetőséget ad, hogy:

- ❖ megalapozzuk a gyermek élethosszig tartó tanulását elősegítő alapkompenciákat,
- ❖ gyermekközpontú pedagógiáinkkal figyelembe vesszük a gyermek egyéni és életkori sajátosságait,
- ❖ a kulcskompetenciák fejlesztését előtérbe helyezzük, amelyek révén gyermek használható tudásra tesz szert,
- ❖ gyermek fejlődésének nyomon követésével kijelöljük az egyéni fejlesztés irányát,
- ❖ nyitott szemléletmóddal a gyermeket elfogadásra, toleranciára neveljük.

A **szülők** biztosítékot kapnak arra vonatkozóan, hogy:

- ❖ megalapozzuk a gyermek élethosszig tartó tanulását elősegítő alapkompétenciákat,
- ❖ gyermekközpontú pedagógiánkkal figyelembe vesszük a gyermek egyéni és életkori sajátosságait,
- ❖ a kulcskompetenciák fejlesztését előtérbe helyezzük, amelyek révén gyermekük használható tudásra tesz szert,
- ❖ gyermeke fejlődésének nyomon követésével kijelöljük az egyéni fejlesztés irányát,
- ❖ nyitott szemléletmóddal a gyermekét elfogadásra, toleranciára neveljük.

Óvodai nevelésünk jellemzői

- ❖ Rendszerszerű
- ❖ Komplex személyiségfejlesztés
- ❖ Saját tapasztalásra épülő képességfejlesztés
- ❖ Projekt rendszerű tanulásszervezés – használható tudáshoz juttatás
- ❖ Inkluzív pedagógiai szemléletmód
- ❖ Esélyteremtés

ÓVODAI NEVELÉSÜNK ALAPVETŐ KERETEI

A GYERMEKEK EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSE, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A teljes körű egészségfejlesztésünk célja, hogy minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki-szellemi jólétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvodánk mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik (ha kell, korrigálják). Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető.

Az egészóvodai nevelésünket áthatja az egészséges életmódra nevelés, melynek keretében: biztosítjuk a gyermekek gondozását, az egészségügyi szokások kialakítását, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletnek megfelelő váltakozását.

Gyermekeink számára változatos mozgáslehetőséget kínálunk, testi képességeiket tervszerűen fejlesztjük.

Célunk:

- ❖ A gyermekek ismerjék meg az egészséges életmód, életvitel szokásait, és alkalmazzák a napi gyakorlatban.
- ❖ Alakuljon ki a személyi higiéné iránti igényük.
- ❖ Ismerjék meg az egészséges életritmust és váljon igényükké a mozgás / pihenés váltakozása.
- ❖ Fejlődjenek érzékszerveik.
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányai csökkenjenek, tehetségük kibontakozzon.
- ❖ A gyermek beállítódásában jelenjenek meg azon alábbi életviteli kompetenciák, amelyek az egészséges, az élethelyzetekhez igazodni tudó személyiségfejlődést eredményezik:
 - probléma kulturált kezelésének képessége
 - személyiséghatárok ismerete
 - döntőképeség
 - felelősségvállalás
 - kooperatív képességek.
- ❖ Fejlődjön a gyermekek boldogságra való képessége, erősödjön önbizalmuk.

Feladatunk:

- ❖ Kihasználjuk a természetes élethelyzetekben rejlő lehetőségeket és szituációs helyzetek teremtésével is támogatjuk az életviteli kompetenciák fejlődését.
- ❖ Biztosítjuk az egészséges környezetet, valamint a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alapozását, a környezettudatos magatartás kialakítását.
- ❖ Megteremtjük az egészséges életmód (helyes életritmus, egészséges táplálkozás, testápolás, öltözködés, edzés, mindennapos testmozgás, pihenés, alvás, betegségmegelőzés) szokásait, feltételrendszerét, melyek hozzájárulnak a gyermekek testi fejlődésének biztosításához.
- ❖ A személyi higiéné iránti igényt megalapozzuk.
- ❖ Megalapozzuk az egészséges életritmust (napirend, mozgás, pihenés); biztosítjuk a gyermekek jó közérzetét, komfortérzetét, megteremtjük az egészséges személyiségfejlődést eredményező derűs, nyugodt, kiegyensúlyozott pszicho-szociális légkört.
- ❖ Elősegítjük az érzékszervek egészséges működését, a gyermekek egészségének megőrzését, a prevenciót.
- ❖ Biztosítjuk a gyermekek számára az életvezetési készségek fejlődését, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz.

Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

- ❖ A gondozás során kielégítjük a gyermekek alapvető biológiai-fiziológiai szükségleteit, valamint kialakítjuk a kulturhiénés szokásokat.
- ❖ Használjuk az intézményünkben kidolgozott játékgyűjteményt.
- ❖ Erősítjük a boldogságra való képességet és annak kibontakoztatását.
- ❖ Elősegítjük a mindennapok során az optimista, bizakodó életszemlélet alakítását a „Boldogságóra” program segítségével.
- ❖ Biztosítjuk a megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátását.
- ❖ Biztosítjuk a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek speciális ellátását.

Tevékenység tartalma:

- ❖ Gondozás (egészséges táplálkozás, öltözködés)
- ❖ Mindennapos testnevelés, testmozgás
- ❖ Testi és lelki egészség fejlesztése
- ❖ Személyi higiéné, testi szükségletek
- ❖ Pihenés
- ❖ Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Egészséges táplálkozás

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az óvodáskorú gyermek táplálkozási szükségletét nem lehet a felnőttek szükségleteihez arányosítva levezetni, mert a kisgyermek anatómiai-biológiai sajátossága más.

- ❖ Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében törekszünk az egészséges ételek fogyasztására:
 - napi gyümölcs-, zöldségfogyasztás, tejtermékek fogyasztása
 - vitamin-, és gyümölcssaláta készítése
 - aszalt gyümölcsök előállítása,
 - magvak csíráztatása → vitaminpótlás, táplálék kiegészítés
- ❖ Különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsír tartalmú ételek fogyasztásának csökkentésére törekszünk.

Mindennapos testmozgás

Célunk:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában. Cél továbbá a gyermekek tájékozottságának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyerekek szabad mozgáskedve.

Az óvodapedagógus feladatai:

- ❖ Rendszeres, játékban gazdag, egyéni képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi testnevelés körülmények megteremtése, az optimális feltételek biztosítása: szabad levegő, tér, eszköz, tartalom, nyugodt, derűs légkör.
- ❖ A természet erőinek - napfény, levegő, víz, a kedvező természeti környezet / füves, kavicsos, betonos rész, sík, dombos terület, fás, bokros udvar, liget / lehetőségeinek kihasználása.
- ❖ A felnőttek példamutatásán keresztül / gyakorlatok mintaszerű végzése, játékba aktív bekapcsolódás, együttmozgás a gyermekekkel eredmények elismerése, érzelmi tükröződése/- rendszeres testmozgáshoz fűződő pozitív viszony alakítása.

A mozgásfejlesztés feladatai:

- ❖ Legyen lehetőségük a gyermekeknek saját testük mozgását átélni.
- ❖ Sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyermekek az alapvető mozgásformák gyakorlása által.
- ❖ Folyamatosan fejlődjön a gyermekek mozgása és egyensúlyérzéke.
- ❖ A kéz finommozgásainak fejlesztésére nyújtunk változatos lehetőségeket.
- ❖ Segítsük elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.

Testi és lelki egészség fejlesztése

Mentálhigiénés tevékenységünk a lelki egészség fenntartásához és fejlesztéséhez szükséges készségek és képességek kiművelését öleli fel. Főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését (leszerelését), a stressz-hatások kompenzációját, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások” megértését és megoldását, a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazását, az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztését. A lelki egészségfejlesztés főbb feladatai: a társas-társadalmi beilleszkedés (integráció) megvalósítása, a normatartás (adaptáció) elsajátítása és a tevékenység önellenőrzésének gyakorlása.

Boldog óvoda programhoz kapcsolódással, a program megvalósítása.

A Boldogságóra foglalkozások célja: a gyermekek érzelmi világának fejlesztése, melynek hatására, sokkal magabiztosabbak lesznek, csoporttársaik felé nyitottabbakká válnak. Optimista, magabiztos, kitartó óvodások, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokat, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkező iskolások, majd felnőttek lesznek.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek hónapról hónapra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit a gyermekekkel.

Témakörök sorrendben:

- ❖ Boldogságfokozó hála - szeptember
- ❖ Optimizmus gyakorlása - október
- ❖ Kapcsolatok ápolása - november
- ❖ Boldogító jócselekedetek - december
- ❖ Célok kitűzése és elérése - január
- ❖ Megküzdési stratégiák - február
- ❖ Apró örömek élvezete - március
- ❖ Megbocsátás - április
- ❖ Testmozgás - május
- ❖ Fenntartható boldogság - június

Baleset-megelőzés

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében megtanítjuk a gyermeket arra, hogy óvja saját és társai épségét, egészségét, sajátítsa el és próbálja alkalmazni az egészségét és biztonságát védő ismereteket. Haladéktalanul jelentse a felnőttnek, ha saját magát vagy társát veszélyeztető tevékenységet vagy veszélyeztető állapotot lát, ha balesetet illetőleg sérülést észlel. Az óvodapedagógus kötelessége, hogy a gyermekek részére egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződjön, továbbá, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenvedett vagy annak veszélye fennáll, tegye a szükséges intézkedéseket. Elsősegélyben részesítse, orvoshoz vigye, majd értesítse a szülőt.

A gyermekeket munkavédelmi oktatásban részesítjük:

- ❖ minden tanév megkezdésekor,
- ❖ kirándulások előtt,
- ❖ új udvari létesítmények (csúszda, mászóka..., stb.) használata előtt,
- ❖ balesetek következte után.

A megtörtént oktatást a csoportnaplóban rögzítjük.

A balesetek megelőzése érdekében az óvoda minden alkalmazottjának ismernie kell a baleset megelőzési és tűzvédelmi előírásokat!

Személyi higiéné

A gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak (vagy kapcsolatosak) az óvoda mindennapos tisztálkodási, testápolási rendjével. A gyermek higiénés állapotának megítélése, szükség esetén a testápolás pótlása az óvodapedagógus (és a dajka) bensőséges ellátását igényli.

A legfőbb személyi higiénés nevelési feladatunk: a kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben), a saját személyi felszerelés (törülköző, fésű, fogmosó-felszerelés, tornafelszerelés) használata. Alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Alapozódik a gyermekek egészségvédő és egészségfejlesztő magatartása.
- ❖ Ismerik az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás alapvető szokásait.
- ❖ A gyermekek edzettségi-egészségi állapota javul.
- ❖ Képesek a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodni.
- ❖ Alkalmazzák a személyi higiéné optimális állapotához szükséges szokásokat.
- ❖ Megvalósul a harmonikus testi-lelki fejlődésének összhangja.
- ❖ A gyermekek eléri az iskolai élethez szükséges testi-lelki kritériumokat: testük arányosan fejlett, teherbíró. Mozgásuk összerendezettebb, harmonikusabb.
- ❖ Képesek szükségleteik kielégítését szándékosan irányítani.
- ❖ A gyermekek tapasztalattal bírnak az életkörüzetükben való eligazodáshoz, rendelkeznek a kulturált problémakezelést segítő képességekkel és egészséges önbizalommal képesek reagálni a változásokra.

Környezeti nevelési elvek

A környezeti nevelés, a gyermekek fenntartható fejlődéssel való megismertetése már óvodáskorban fontos. A gyermekek a jövő meghatározói, döntéseikkel nemcsak saját életüket, de Földünk sorsát is meghatározhatják. Ezért létfontosságúnak tartjuk a környezettudatos szemlélet és magatartás megalapozását, melynek során kiemelten kezeljük a szülők szemléletformálását. Feladatunknak tekintjük a megfelelő tájékoztatásukat már a kisgyermekkori gondozás-nevelés során. Környezeti nevelésünk értéknek tartja a természet erőforrásainak kíméletét, a természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt. Felelősséggel tartozunk gyermekeinkért, a jövőért, a természet és társadalom valódi értékeinek felismertetéséért és megszerettetéséért, ápolásáért. Kötelességünk a pozitív értékrend közvetítése, s az ehhez szükséges befogadó környezet alakítása, a gyermekek és családok, valamint tágabb társadalmi környezetünk irányába. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerezhet a szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság

felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakulhat a természethez, az emberi alkotásokhoz, megismeri azok védelmét, az értékek megőrzését, tiszteletét.

Célunk:

- ❖ Alapozódjon a gyermekek élethosszig tartó környezettudatos szemlélete.
- ❖ Váljék igényükké a környezet, természet megóvása, tisztelete, a növények, állatok gondozása.
- ❖ Szokják meg már kisgyermekkorban a természettudatos magatartást, érezzék, hogy ők is a természet részesei.
- ❖ Rendelkezzenek elemi ismeretekkel a takarékos energiafelhasználásról, a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról.
- ❖ Fedezzék fel a természetben végbemenő ok-okozati összefüggéseket koruknak megfelelően.
- ❖ Alakuljon ki gyermekekben a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásforma, életvitel, a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűd.
- ❖ Váljanak aktív felnőtte a környezetük óvása tekintetében.

Feladatunk:

- ❖ Tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása környezetünk megóvásával kapcsolatban.
- ❖ A természet szépségének, harmóniájának felfedeztetése.
- ❖ Összefüggések, ok-okozati viszonyok megvilágosítása.
- ❖ Megismertetni a környezetvédelem alapjait: a föld, a levegő, a növény és állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét.
- ❖ Környezetbarát szokások megalapozása, pl. takarékoskodás a vízzel, árammal, papírral, ill. hulladékkezelés, szelektálás.
- ❖ A környezetvédelmi szempontjaink, céljaink megvalósulásának folyamatos ellenőrzése.
- ❖ Lehetőség teremtése, hogy aktívan, saját cselekedeteikkel védjék, óvják, tegyék szebbé, otthonosabbá környezetüket.
- ❖ Változatos tevékenységek, kirándulások szervezése környezetünk tudatos óvására.
- ❖ Gyermekekre szabott szerszámokkal kiskertben és virágoskertben végezhető munkatevékenységek megismertetése. Madáretetés. Szelektív hulladékgyűjtés.
- ❖ Bizonyos szabályok folyamatos közvetítésével, alkalmazásuk következetes betartatásával a takarékos energiafelhasználás alapjainak alakítása.
- ❖ Környezettudatos magatartás megalapozása, Zöld Óvoda Program szemléletének beépítése, illetve fenntartása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek megbecsülik és szeretik környezetüket.
- ❖ Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- ❖ Szívesen gondoznak növényeket, állatokat.
- ❖ Egymást is figyelmeztetik a helyes magatartásra.
- ❖ Nyitott szemmel szemlélik környezetüket, és belső igényükké válik, hogy minden hulladékot a megfelelő helyre tegyenek, ne szennyezzék környezetüket.

ÉRZELMI, ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS A SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

Tekintettel az óvodáskorú gyermek jellemző sajátosságára: a magatartás érzelmi vezéreltségére, fontosnak tekintjük, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szereteteli légkör vegye körül.

Arra törekszünk, hogy

- ❖ gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék,
- ❖ az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- ❖ segítsük a gyermek szociális érzékenységének fejlődését és éntudatának alakulását, kapjon teret énérvényesítő törekvése.
- ❖ követendő magatartásmintákat modelláló társashelyzetekben alapozzuk meg és alakítsuk ki az egyéni és a közösségi élet összehangolásához szükséges képességeket.

Nagy gondot fordítunk arra, hogy a gyermek kielégíthesse természetestársas szükségleteit, elfogadja, megértse, hogy az emberek különböznek egymástól.

Az érzelmi intelligencia készségei az emberi jellem meghatározói, ezért az érzelmi intelligencia a társadalmi beilleszkedés alappillért képezi.

A gyermek abban a közösségben képes kiegyensúlyozottan fejlődni, ahol a gyermeki, emberi lényét meghatározó szükségletei szabadon érvényesülhetnek.

Óvodánkban egyszerre segítjük az én-tudat alakulását, azt, hogy minden gyermek külön személyiség. Erősítjük a gyermekek közötti kapcsolatokat és lehetővé tesszük a szociális tanulást.

Óvodánkban a gyermek nyitottságára építünk, és ahhoz segítjük a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek a hazaszeretet és a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Célunk:

- ❖ A gyermekek személyisége fejlődjön harmonikusan, alapozódjanak meg azok a készségek, jártasságok, melyek képessé teszik az együttélésre.
- ❖ Formálódjanak, erősödjenek a pozitív érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő és megtartó képességek a társas kapcsolatok kialakulásának érdekében.
- ❖ A biztonságérzet megalapozásával erősödjön a gyermek önbizalma, önkifejező és önérvényesítő törekvése.
- ❖ Alakuljon ki aktív érzékenység az emberi és természeti környezet hatásaira.
- ❖ Alapozódjanak meg erkölcsi érzelmeik, tulajdonságaik, értékrendszerük az óvoda és családok együttműködésében, kölcsönhatásában.
- ❖ Alakuljon ki – az újonnan érkező gyermekekben – olyan fokú biztonságérzet, mely meghatározza további viselkedésük alakulását.
- ❖ Alakuljon a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek biztonságérzete, társas kapcsolatai.
- ❖ A szocializációra nevelés és az életvitel egymást feltételező, és egymást erősítő hatását figyelembe véve, horizontálisan kitágítjuk, tartalmában elmélyítjük a társadalmi nevelést az életviteli kompetenciák alapozásával.
- ❖ Alapozódjon a gyerekek szociális érzékenysége, a különbözőségek elfogadása, tisztelete a tolerancia gyakorlásával.
- ❖ Ismerjenek olyan demokratikus megoldási technikákat, mint:
 - az együttműködés,
 - a beleszólás lehetősége,
 - a döntésekben való részvétel,
 - a véleménynyilvánítás és a párbeszéd.
- ❖ Alakuljon ki olyan életszemlélet a gyermekekben, mely iránymutatást adhat a pozitív megoldási lehetőségek előhívására, megfogalmazására.

Feladatunk:

- ❖ Kialakítjuk a társas együttéléshez szükséges nyugodt, családi, szeretetteljes, gyermeket elfogadó légkört, megalapozzuk a biztonságot adó szokás és normarendszert.
- ❖ Támogatjuk a környezettudatos cselekvési szükségletek belsővé válását.
- ❖ Kielégítjük az érzelmi alapigényeket (biztonságérzet, harmonikus alaphangulat, pozitív élmények).
- ❖ Közös élményekre alapozva fejlesztjük:
 - ❖ a szeretet, a kötődés, a mások iránti tisztelet, megbecsülés érzését, az ösztönök és érzelmek irányításának képességét,
- ❖ erkölcsi tulajdonságaikat – együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség,
 - akarat, önfegyelem, kitartás, önállóság, feladat- és szabálytudat,

-
- ❖ az érzelmek felismerésének és saját érzelmeik kifejezésének képességét.
 - ❖ Tompítjuk az érzelmi zavarokat.
 - ❖ Erősítjük és formáljuk az érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő és megtartó képességeket.
 - ❖ Segítjük a gyermekbarátságok kialakulását, az eltérő képességű és tulajdonságú társak elfogadását.
 - ❖ Modell értékű szerepet töltünk be (az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi dolgozója) a kommunikáció, a bánásmód és a viselkedés alakítása folyamatában.
 - ❖ Hagyományokat, szimbólumokat alakítunk ki, melyek erősítik, mélyítik a gyermekek összetartozását, együttérzését.
 - ❖ Tevékenységek során segítjük a gyermeket, hogy jobban megismerhesse önmagát, képességeit és korlátait (külső, belső tulajdonságok).
 - ❖ Alapozzuk a belső harmónia megteremtéséhez szükséges attitűdöket, készségeket, képességeket, a pozitív beállítódást, az önbizalmat, az öntudatos magatartást, a toleranciát, az őszinte kommunikációt, a kockázatvállalás képességét, az énképet, a frusztráció elviselését, a szabályok és vágyak összehangolását, a döntési képességet, a vitázó és érvelő képességet, valamint a konfliktustűrő, - kezelő, - megoldó-képességet.
 - ❖ Társas viselkedésen belül ide tartozik az empátia, a kommunikációs és kooperációs készségek és a kezdeményezőkészség erősítése is.
 - ❖ Közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedést, a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozását.
 - ❖ A gyermekeket megismertetjük a szűkebb és tágabb környezettel, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja.
 - ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket képessé tesszük a közösségben való életre, a társas együttélés szokásainak, szabályainak elsajátítására. Szükség esetén együttműködő szerepet töltünk be az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
 - ❖ A befogadás időszakát a szülőkkel közösen tervezzük meg, a gyermek egyéni igényeihez igazodva.
 - ❖ A szociális fejlettség nyomon követését életkoronként értékeljük és regisztráljuk.
 - ❖ Megalapozzuk a kulcsfontosságú érzelmi, akarati készségek fejlődését:

érzelmi készségek

- az érzések azonosítása és megnevezése
- az érzések kifejezése
- a vágyteljesítés késleltetése
- az indulatok ellenőrzése

- az érzések és cselekedetek összehangolása

kognitív készségek

- társas jelzések leolvasása és értelmezése
- a lehetséges cselekvésmódok azonosítása, következmények felmérése
- célkitűzés
- magatartási normák tudomásul vétele
- pozitív életszemlélet
- öntudat – saját lehetőségeinek megítélése

magatartási készségek

- nonverbális kommunikáció: gesztusok, mimikai jelzések
- verbális kommunikáció: kívánságok megfogalmazása, kritika megszívlelése
negatív befolyással szembeni ellenállás
mások meghallgatása
segítségnyújtás
pozitív célokhoz való csatlakozás

A szocializáció szinterei:

1. Az újonnan érkező gyermekek befogadása
2. Együttlét a mindennapokban
3. Óvodai ünnepeink

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek érzelmeiket mások számára érzékelhető, érthető formában közvetítik.
- ❖ Betartják az alapvető erkölcsi normákat.
- ❖ Ismerik a viselkedés alapvető szabályait és alkalmazkodnak azokhoz.
- ❖ Képesek az együttműködésre, kapcsolatteremtésre felnőttekkel, társakkal.
- ❖ Késleltetni tudják szükségleteik kielégítését.
- ❖ Kialakulóban van feladattudatuk, ez a feladat megértésében, feladattartásban és a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg.
- ❖ Fellelhető a pozitívan alakuló én-struktúra.

A gyermekek rendelkeznek:

- ❖ az önfegyelem, az önmotiváció,
- ❖ a vágyteljesítés kitolódása,
- ❖ a késztetések fékezése,
- ❖ az empátia és
- ❖ az önzetlenség, a tolerancia területén.
- ❖ a társas együttélés és együttműködés
- ❖ a norma és szabálykövetés
- ❖ a társasérintkezés és viselkedés
- ❖ az egyén számára fontos és a közösség számára hasznos tapasztalatokkal.

Az új gyermekek fogadása

A gyermek társas élete akkor kezdődik, amikor megszületik, s később is állandó társas kölcsönhatások között él.

Az óvodával történő első találkozások alapvetően befolyásolják a gyermek óvodához fűződő későbbi kapcsolatát.

Célunk:

- ❖ Érezzék biztonságban magukat, találják meg helyüket a közösségben.

Feladatunk:

- ❖ Kielégítjük a gyermek biztonság, szeretet és gyengédség iránti igényét, ezzel segítjük, könnyítjük a családtól való elválást.
- ❖ A befogadás időszakát a szülőkkel közösen, a család igényeihez és a gyermek egyéni szükségleteihez igazodva tervezzük meg.

Az újonnan óvodába érkező gyermek és szülei fogadása a beiratkozással kezdődik. Ettől a naptól - előzetes megbeszélés után - bármikor ellátogathatnak hozzánk, illetve részt vehetnek rendezvényeinken.

Minden esetben törekszünk arra, hogy a szülőtől való elszakadás, elválás időtartama fokozatosan hosszabbodjon.

Amennyiben a gyermek és a szülő igényli, biztosítjuk a közös játék, és tevékenykedés lehetőségét is.

A befogadás időszaka akkor fejeződik be, amikor a szülő és az óvodapedagógus is úgy érzi, hogy a gyermek viselkedésében már megfigyelhetők az idegen személy és környezet elfogadásának jelei.

INKLUZÍV NEVELÉS; A GYERMEKEK EGYENLŐ ESÉLYEINEK BIZTOSÍTÁSA

Célunk:

Az integráció és az inkluzív pedagógiai gyakorlat kiterjesztésével hatékonyan valósuljon meg a többségtől bármilyen szempontból eltérő – de közösségben nevelhető – gyerekek elfogadása és a többséggel történő együttnevelése.

Nevelő – fejlesztő pedagógiai gyakorlatunkban a gyerekek állapotuknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően jussanak az előrelépéshez szükséges ismeretekhez, eltéréseket figyelembe vevő pedagógiai módszerek, tanulásszervezési technikák alkalmazásával alapozódnak az életben való eligazodást segítő alapképességeik.

Feladatunk:

- ❖ Folyamatosan dolgozunk az inkluzív pedagógiai gyakorlathoz nélkülözhetetlen környezeti (akadály-mentesítés), tárgyi (speciális fejlesztő eszközök) és személyi feltételek megteremtésén (fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógytornász).
- ❖ Inklúziót, mint pedagógiai szemléletmódot felvállaljuk, megvalósítjuk az együttnevelést, a differenciálás változatos módját alkalmazzuk.
- ❖ A gyermekek egyéni szükségleteihez igazított fejlesztési tervet készítünk a problémás területre vonatkozóan, egyidejűleg erősítjük a kooperativitást.
- ❖ A fejlődés nyomon követését minden területre kiterjedően, döntően természetes élethelyzetekben, folyamatosan végezzük.
- ❖ Rendszeres konzultatív kapcsolatot tartunk a segítő szervezetekkel a gyerekek hatékony megsegítése érdekében.
- ❖ Példát mutatunk az elfogadó, toleráns és egyénre figyelő magatartásból.
- ❖ A különbséget természetesnek tekintjük, nem megváltoztatni akarunk, hanem az erősségekre alapozva segíteni a gyermek fejlődését.
- ❖ Valódi élet adta problémahelyzetekben győződünk meg az ismeret – készség – képesség összekapcsolódásáról, a tudás használhatóságáról.
- ❖ A gyermek igényeihez és állapotához igazodó pedagógiai kínálatot biztosítunk
- ❖ A patronáló rendszerként beépítjük a drámajátékokat, a speciális képességfejlesztő, zene-tánc és bábjátékokat.

Együttnevelés szükséges kritériumai:

- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szükségleteihez igazodó környezet és tárgyi felszereltség
- ❖ Az együttnevelésen túl az inkluzív nevelés, integrálás, differenciálás mindenki feladata
- ❖ A fejlesztéshez szükséges szakértelem – pedagógiai akadály-mentesítés
- ❖ Az elvárások igazodása a gyermek terhelhetőségéhez és fejlődési üteméhez
- ❖ A fejlődéshez – önálló cselekvéshez – szükséges területen kapjon segítséget a gyermek
- ❖ Elfogadó, eredményeket értékelő környezet
- ❖ Szakértelem jelenléte: logopédus, fejlesztő óvodapedagógus, gyógypedagógus, terapeuta.

AZ ANYANYELV, - AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelv, - az értelmi fejlesztés és nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósul a javítgatás elkerülésével, beszélő környezet kialakításával, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartásával, a gyermeki kérdések támogatásának kiemelésével, helyes mintaadással és szabálykövetéssel.

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a tanulás és társadalmi szerepvállalás feltétele.

Célunk:

- ❖ Fejlődjön gyermekeink...
 - interakciós képessége
 - a személyiség pszichés beállítódása
 - az elfogadás
 - együttműködés
 - önállóság
 - találékonyság
 - kapcsolatfelvétel képessége.
- ❖ Legyenek aktív részesei a beszélő környezetnek.
- ❖ Váljanak képessé a kommunikációs kudarcok megelőzésére.

-
- ❖ Csökkenjenek a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket. hátrányai, erősödjenek a tehetséges gyermekek kiemelkedő képességei.
 - ❖ Fejlődjön beszédértésük (szövegértés alapja) és mondatfűzésük (szövegalkotás alapja).

Feladatunk:

- ❖ Segítjük a gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását az óvoda dolgozóinak modellértékű kommunikációjával.
- ❖ Figyelembe vesszük az életkori és az egyéni sajátosságokat, érési folyamatokat.
- ❖ A tevékenységek során, indirekt módon lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek alkalmazkodjanak a kommunikációs helyzetekhez (gyermek – gyermek, óvodapedagógus – gyermek, dajka – gyermek).
- ❖ Fejlesztjük a beszéd tartalmi és formai jegyeit: alaki (hangképzés, kiejtés, tiszta és folyamatos beszéd), tartalmi (szókincs, nyelvhelyesség) szempontból.
- ❖ Megteremtjük a gondolat-kifejezés logikai alapjait (kifejezőkészség).
- ❖ Segítjük a kommunikációs (verbális, nem verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlását, egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés alkalmazásával.
- ❖ Megteremtjük az együttműködés lehetőségét a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- ❖ Megvalósítjuk a szociokulturális háttér figyelembevételére épülő differenciált készség és képességfejlesztést.
- ❖ Támogatjuk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek számára a magyar nyelv elsajátítását.

A fejlesztés tartalma:

A beszédfejlesztés eszközei a nyelvi játékok, melyekkel komplex módon fejlesztjük:

a) Kommunikációt (verbális és nonverbális)

- légzéstechnikát
- artikulációt
- beszédészlelést, ~értést
- ejtést
- beszédritmust
- prozódiai jegyeket (hangsúly, hangszín, hanglejtés, mimika)
- fogalmak jelentéstartalmát
- szókincset

-
- összefüggő beszédet
 - párbeszédet.

b) Beszédviselkedést

- Udvarias magatartást
- Viselkedési normákat (tekintetváltás, egymás meghallgatása).

A fejlesztés tartalma kibővül

- az információ fogadás – továbbítás képességfejlesztésével:
probléma megfogalmazás
véleménynyilvánítás
kérés, elutasítás, hárítás és
az információs alapképességek fejlesztésével.

Segédanyagunk: Intézményünkben készített játékgyűjtemény
Fejlesztési feladatok gyűjteménye
A Világ befogadásának elérhetősége c. gyűjtemény: 1,2,3,4. kötet anyaga.

A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire, és ismereteire, motiváltságára építve változatos tevékenységeket biztosítunk a gyermeknek, melyeken keresztül saját élményű tapasztalatokat szerezhet a szűkebb és tágabb környezetéről.

Az értelmi nevelés további feladatai:

- ❖ A gyermek egyéni érdeklődésének, kíváncsiságának figyelembevétele, spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, valamint a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- ❖ Kognitív képességek fejlesztése – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás.
- ❖ Kommunikációs képességek fejlesztése.
- ❖ A kreatív képességek kibontakoztatása.
- ❖ Motoros képességek fejlesztése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A testileg-lelkileg egészséges gyermek

- ❖ nyitott, érdeklődő,
- ❖ kommunikatív, szívesen beszél, információ fogadásra és továbbításra felkészült,
- ❖ beszédészlelése és beszédértése megfelelő,
- ❖ tisztán, helyesen ejti a hangzókat,
- ❖ alapvető nyelvhelyességgel beszél,
- ❖ gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában tudja kifejezni,
- ❖ beszédviselkedése - akarati tulajdonságainak fejlettségét mutatja,
 - szociálisan alkalmazkodik környezetéhez.

Emellett

- ❖ a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek kommunikációs hátrányai a komplex fejlesztés által csökkennek,
- ❖ a fejlődés nyomon követését életkoronként értékeljük és regisztráljuk.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvodai nevelés az óvodavezető által jóváhagyott pedagógiai program alapján történhet és a gyermek neveléséhez szükséges a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A gyermekek óvodai életrendjét, helyes életritmusát a nevelés céltudatos megtervezésével alakítjuk ki.

Célunk: a nevelés tervezése és időkeretei összhangban érvényesüljenek, hosszú távon szolgálják a gyermeki tevékenységek zavartalanságát elősegítő szokásrendszer alakulását. Koordinálja az aktív tevékenységek és a pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő váltakozását.

A **hetirend és a napirend** szervezeti kereteinek kialakításával, a tevékenységek közötti harmonikus arányok biztosításával az a célunk, hogy megteremtjük a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet, és a párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek szervezését. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez napirendünk és hetirendünk biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

A gyermekek napirendjét a folyamatosság (részben folyamatosság), stabilitás, rendszeresség, rugalmasság figyelembevételével alakítjuk ki.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

A stabil pontokat az azonos időpontban rendszeresen visszatérő, ismétlődő tevékenységek (étkezés, szabad levegőn való tartózkodás, játéktevékenység) jelentik, amelyekkel érzelmi biztonságot teremtünk a gyermekek számára. A napirendünk rugalmassága lehetővé teszi mindazon aktualitások, váratlan események, spontán lehetőségek beillesztését, amelyek a gyermekek önállóságának bontakoztatását és személyiségük fejlődését szolgálják. Napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a telephelyek helyi szokásaira, igényeire.

Megfelelő időkeretet határozzunk meg minden gyermeki tevékenységnek, figyelembe vesszük a fejlődés közben bekövetkező változásokat. Koordináljuk a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét, a mozgásos tevékenységek és a pihenés életkornak és egyéni szükségleteknek megfelelő váltakozását.

Legtöbb időt a gyermekek legfontosabb tevékenységének, a játéknak szentelünk.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak tekintjük.

Időkeretünk 12 órás nyitva tartás esetén

Nem tanköteles korú gyermekek	
<i>Játék és játékba ágyazott tapasztalatszerzés</i>	8 óra
<i>Étkezés, pihenés</i>	3 óra
<i>Öltözködés, egészségügyi öntevékenység</i>	1 óra

Tanköteles korú gyermekek	
<i>Játék és játékba ágyazott tapasztalatszerzés</i>	7,15 óra
<i>Iskola-előkészítő fejlesztő program</i>	45 perc
<i>Étkezés, pihenés</i>	3 óra
<i>Öltözködés, egészségügyi öntevékenység</i>	1 óra

Célunk, hogy érvényesüljön a napirendben a megfelelő összhang a kötöttségben, oldottságban, rugalmasságban.

Hetirendünkben érvényesítjük a folyamatosságot, rendszerességet és a nyugalmat az óvodai csoportokban, ez alapján szervezzük meg a gyermekek napi életét. A hetirend kialakításakor figyelünk arra, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek és javaslatok meghallgatására, közös megmutatására.

A hetirend szükség esetén változhat, ennek megfelelően laza, rugalmas és alkalmazkodó.

Ezek az időkeretek feltételét képezik a gyermekek személyiség-fejlesztésének.

Az óvodapedagógusok nevelőmunkáját egyre jobban segíti a jól megszerkesztett nevelési terv, és a kialakított időkeretek zökkenőmentessé teszik a nevelés folyamatát.

Csoportszervezés: mindenkori igényekhez és lehetőségekhez igazítottan vegyes illetve osztott csoportban történik.

A csoportszervezési formákat aktuális munkatervben határozzuk meg.

ÜNNEPEK, MEGEMLÉKEZÉSEK, RENDEZVÉNYEK

Ünnepeinket az értékteremtési folyamat továbbvitelének, hétköznapiakat megszínésítő, közösséget formáló színterének tartjuk.

- ❖ Ünnepeink értékének tekintjük, hogy lehetőséget adnak a szülőkkel való nyílt párbeszédre és szoros együttműködésre.
- ❖ Lehetőséget nyújtanak a sajátos egyéni arculat megteremtésére és bemutatására.
- ❖ Megtörik a hétköznapiok egyhangúságát és ezáltal nagyobb aktivitásra és kreativitásra ösztönöznek.
- ❖ Nagy jelentőségük van a hagyományápolás szempontjából, kultúránk megismerésére adnak lehetőséget.

Ünnepeink tartalma

Hagyományos ünnepek:

- ❖ Anyák napja, gyermeknap, évváró.

Néphagyományhoz kapcsolódó ünnepek:

- ❖ Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Pünkösd.

Nemzeti ünnepeink:

- ❖ Október 6.
- ❖ Október 23,
- ❖ Március 15.
- ❖ Június 4.,
- ❖ Augusztus 20.

Egyéb ünnepek:

- ❖ Szülő – pedagógus találkozó
- ❖ Egészséges nap
- ❖ Családi hétvége

Időszakos ünnepek:

- ❖ Madarak és fák napja, Föld napja, Víz világnapja.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A gyermekek:

- ❖ A közös tevékenységek révén tapasztalatokat szereznek a kooperatív együttműködésre épülő tevékenységekben.
- ❖ Toleránsak és érdeklődők lesznek egymás iránt.
- ❖ Szituációérzékenyebbé válnak.
- ❖ A pozitív élmények hatására szokásrendszerükben tovább viszik a közös tevékenységek igényét, örömet.
- ❖ Alakul viselkedés kultúrájuk.
- ❖ Átélik a közös sikerek örömet.
- ❖ Képessebbé válnak összefogásra, alkalmazkodásra.

Az óvodai tervezőmunka írásos dokumentumai

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, továbbá az óvodapedagógusok által készített – nem kötelező – feljegyzések, dokumentumok is szolgálják.

1.) Az óvoda munkaterve

Éves lebontásban, a kapcsolódó dokumentumokkal összhangban (MIP, SZMSZ) tartalmazza:

- ❖ a kiemelt stratégiai célokat, feladatokat,
- ❖ az intézmény működésének rendjét,
- ❖ a kiemelt szakmai célokat, feladatokat, a tervezés módját,
- ❖ az ellenőrzés rendjét, felelősök, határidők kijelölését,
- ❖ az értékelési szempontokat, értékelésre, mérésre vonatkozó eljárásokat,
- ❖ a dokumentumok tartalmát, tervezésének módját,
- ❖ a felelősök körét, határidőket.

2.) Csoportnapló - OVIKRÉTA

Az óvoda pedagógiai programja alapján a nevelőmunka tervezésének dokumentálását az erre szolgáló informatikai felületen végezzük.

A nevelés tervezése, jellemzői:

- ❖ rendszert alkotva foglalja magában a nevelés – képesség és kompetenciafejlesztés komplex folyamatát
- ❖ egymásra építettségével irányt mutat célok – feladatok – értékelés vonatkozásában

A nevelés tervezése, értékelése: féléves időtartamra történik.

A tevékenységek (képességek, kompetenciák) tervezése: az éves munkatervben meghatározottak szerint – heti időszakra, lebontva történik.

Jelenléti ív – gyermekek hiányzásának nyilvántartása.

3.) A gyermekek fejlődésének nyomon követése:

- ❖ A gyermek fejlődésével kapcsolatos megfigyeléseinket folyamatosan nyomon követjük és írásban rögzítjük.
- ❖ Rögzítése az OVIKRETA felületén történik.
- ❖ A mérési szempontok a mindenkori hatályos jogszabályoknak megfelelően történnek.
- ❖ A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében, a sikeres iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésre kerülnek a kötelező dokumentumban.
- ❖ Az intézmény vezetése ellenőrzi a gyermek fejlődési ütemét, teljesítmények pontos ismeretét, feldolgozását és nyomon követését.

4.) Difer mérés

A tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évben (szeptember, május hónapban) rövid Difer mérés végzése. Az eredmények figyelembevétele az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezésekor.

AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

Intézményünk sajátos szervezeti keretei és működési formái között integráljuk és differenciáljuk az óvoda óvó-védő, szociális és nevelő személyiségfejlesztő funkcióit. Minél hatékonyabb működtetés érdekében kiépítettük és folyamatosan szélesítjük kapcsolatrendszerünket.

A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükségletekhez.

Óvodánk eredményes működésének elősegítése érdekében megismerjük (kérdőív) a szülők tapasztalatait, véleményét, javaslatait az óvoda eddigi munkájával kapcsolatban. A gyermekek elégedettségi, elégedetlenségi vizsgálata (interjú) alapján megtudjuk, mit szeretnek, illetve mit nem szeretnek az óvodában.

A mért eredmények irányt mutatnak a tovább lépés lehetőségéhez, minőségi mutatóink javításához.

Célunk:

- ❖ Orosháza városban minél ismertebbekké váljunk.
- ❖ Jól működő kapcsolattartási formáink gyakorlásával partnereink elégedettek legyenek.
- ❖ Kapcsolatainkkal javítsuk az óvodánkba járó gyermekek élet- és nevelési feltételeit.
- ❖ Elérhetőek, nyitottak legyünk.
- ❖ Növekedjenek a hátrányokkal küzdő gyermekek esélyei.

Feladatunk:

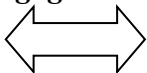
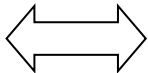
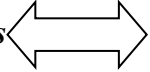
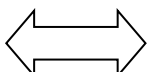
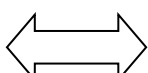
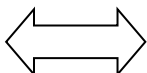
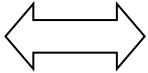
- ❖ Gyakoroljuk a partneri együttműködést.
- ❖ Évente felülvizsgáljuk kapcsolattartási technikáinkat.
- ❖ Információs rendszerünket működtetjük.
- ❖ Megismertessük óvodánkat, személyiség- és képességfejlesztő munkánkat.
- ❖ A gyerekek esélyeinek növelése érdekében hálózatépítéssel horizontálisan szélesítjük szakmai kapcsolatainkat,
 - folyamatos és érdemi együttműködést alakítunk ki az iskolával,
 - a családdal,
 - a szakmai szolgáltató és segítő-támogató intézményekkel
 - a jó gyakorlataink iránt érdeklődő intézményekkel

Alapelvünk:

- ❖ Együttműködés
- ❖ Kölcsönösség
- ❖ Bizalom
- ❖ Elérhetőség
- ❖ Nyitottság
- ❖ Információ áramoltatás

Kapcsolatrendszerünk:

Kapcsolatban résztvevők	Kapcsolattartás alkalmai, továbbfejlesztés formái
<i>Óvodapedagógus</i> <i>Gyermek</i>	Napi tevékenységek folyamatában, a gyermekek óvodában tartózkodásának teljes idejében.
<i>Óvodapedagógus</i> <i>Óvodapedagógus</i>	Gyermekekkel kapcsolatos közös tevékenységekben: - Munkatársi értekezletek - Nevelőtestületi értekezletek - Mikrocsoportos megbeszélések - Ünnepek - Hagyományápolás
<i>Óvodapedagógus</i> <i>Dajka</i>	- Gyermekek szükségleteinek kielégítése, segítése - Óvodapedagógussal partneri együttműködés - Csoportszoba higiénijának biztosítása során
<i>Óvoda</i> <i>Család</i>	- Napi találkozások - Nyílt napok - Eseti megbeszélések - Szülői értekezletek - Családlátogatások - Ünnepek - Családokkal közös programok: - hagyományok - népszokások ápolása
<i>Telephelyek</i>	- Óvodaközi munkacsoportokban együttműködés, belső tudásmegosztás - Szakmai továbbképzések, tapasztalatcserék - Rendezvények - Nevelőtestületi értekezletek - Alkalmazotti értekezletek
<i>Óvoda</i> <i>Iskola</i>	- Közös rendezvények - Szakmai tapasztalatcserék - Óvodások meghívása – kölcsönös látogatások
<i>Óvoda partnerek</i> <i>Egyéb</i>	- Kulturális rendezvények - Hagyományápolás, óvodai rendezvények - Gyermekek orvosi vizsgálata - Óvodai ünnepek - Jó gyakorlataink átadása
<i>Igazgató</i> <i>Fenntartó</i>	munkáltatói, finanszírozási, szakmai területen

Partneri kapcsolati körünkből meghatározónak, nevelésünkre közvetlen befolyást gyakorló, a gyerekek életében a folyamatosságot biztosító, ezért a legszorosabb együttműködést kívánó kapcsolatnak tekintjük az óvoda-család és az óvoda –iskola kapcsolatot.

ÓVODA-CSALÁD KAPCSOLAT

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, az óvoda a családi nevelés kiegészítője.

- ❖ A hatékony nevelés alapjának elismerve a szülők érzékeny, segítő-támogató jelenlétét, szoros, interaktív kapcsolat kialakítására törekszünk.
- ❖ Együttnevelő partnerként hangsúlyozzuk a gyerekekért érzett közös felelősségünket.
- ❖ Segítő- támogató együttműködésünk gyakorlásához biztosítjuk a gyerekeink óvodai életébe való betekintést.
- ❖ Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- ❖ Lehetőséget biztosítunk a szülővel együtt történő folyamatos, fokozatos, egyénre szabott befogadásra.
- ❖ Megteremtjük azokat a konzultációs alkalmakat, amelyben aktualizáljuk és összehangoljuk feladatainkat.
- ❖ A családokkal közösen szervezett események, ünnepek alkalmával, a családi hangulat kialakításával, törekszünk az örömteli érzelmi állapot megélésére.
- ❖ Közösen kialakítjuk a gyerekek fejlődését követő, korrekt tájékozódás és tájékoztatás formáit és módját.

ÓVODA –ISKOLA KAPCSOLAT

Az élethosszig tartó tanulásra történő felkészítés a partneri együttműködésünk köréből dominánssá emeli az óvoda – iskola kapcsolatot az átmenet zökkenőmentessé tétele érdekében.

ÓVODA-ISKOLA ÁTMENET

A nevelés – fejlesztés horizontális és vertikális összehangolása együttesen alapozza meg az élethosszig tartó tanulás lehetőségét.

- ❖ A kompetencia alapú óvodai programcsomag elemeinek beépítésével –a koordináció révén- megteremtődik az óvodából – iskolába történő átmenet zökkenőmentessé tétele.

-
- ❖ Az összehangolás eredményeként meghosszabbodó prevenciós szakasz által hatékonyabbá válik az esélynövelő pedagógiai folyamat.

Feladatunk:

- ❖ A pszichikus folyamat fejlesztésével alkalmassá tesszük a gyermekeket az alap kultúrtechnikák elsajátítására.
- ❖ Szociális, érzelmi és erkölcsi kompetenciák és érzelmek alapozásával felkészítjük őket a beilleszkedésre, együttműködésre.
- ❖ A nevelési színterek összehangolása érdekében folyamatkövető, érdemi párbeszédet folytatunk és közös cselekvéseket tervezünk annak érdekében, hogy az első osztály tanítása az óvodai nevelőmunka közvetlen részévé váljon azáltal, hogy a tanulási légkör és a tanulási mód azonossága biztosítja a folyamatosságot.
- ❖ Felelősségteljes, szakmailag megalapozott döntést hozunk a gyerekek iskolai életének megkezdéséhez.
- ❖ Az átmenet alapját képező gyermekek fejlődésének nyomon követése; - a fejlődés üteme, iránya, aktuális állapota- iránymutató az iskolának.
- ❖ Szilárdabbá válik kapcsolatrendszerünk, mely mérhető a partneri elégedettség-vizsgálatakor évente.
- ❖ Folyamatkövető, érdemi párbeszéd és közös cselekvés jellemzi az együttműködést.

A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

A fejlődés mutatóinak széles spektrumú nyomon követése (gyermekek fejlődésének nyomon követése dokumentum) reális képet ad a gyermekek aktuális fejlettségi szintjéről, amely megkönnyíti az iskolakezdésben való döntést.

A sajátos nevelési igényű gyermekek speciális szakemberekkel végzett pedagógiai munka mellett érhetik el csak az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szintet.

ÓVODA – ISKOLA: közös munkánk során megtaláljuk azokat a lehetőségeket, amelyek kapcsolódási pontonként erősítik az együttműködést abba az irányba, amely a gyerekek nyitottságára, kreativitására építve egy folyamat eredményeként egészséges személyiségű, tanulásra, együttműködésre kész emberré válik.

EGYÉB PARTNEREINK

Bölcsőde

Amelyik telephelyen érintett, a zökkenőmentes beszoktatás érdekében felvesszük a kapcsolatot. Megismerkedünk egymás munkájával.

További feladat: - Részt veszünk egymás rendezvényein.

Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága

A Nevelési Tanácsadó kérésére, vagy probléma esetén, a szülő kérésére vizsgálja meg a gyermeket. Szakvéleményt ad ki a sajátos nevelési igényű gyermekekről, meghatározva a különleges gondozás feltételeit. Ennek alapján igényelhető a megfelelő normatíva.

Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Orosházi Tagintézménye (Nevelési Tanácsadó)

A telephelyek szükség szerint veszik igénybe a tanulási zavarok, magatartási problémák esetén és az iskolaérettség megállapítására.

Nemzetiségi önkormányzatok, szervezetek

Keressük az együttműködés lehetőségeit.

Kárpát-medence magyar nyelvi intézményei

Keressük az együttműködés lehetőségeit.

SZOCIÁLIS KAPCSOLATOK

A gyermek és ifjúságvédelem intézményeivel folyamatos a kapcsolat- (információ csere formájában).

Elsősorban a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek esetében

- ❖ Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat
 - Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- ❖ Szociális segítő
- ❖ Békés Vármegyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala – Hatósági, Gyámügyi és Igazságügyi Osztály
- ❖ Békés Vármegyei Szociális, Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

Feladatok:

- ❖ Fokozott figyelem a rászoruló gyerekek érdekében az óvoda minden dolgozója részéről.

EGÉSZSÉGÜGYI KAPCSOLAT

Gyermekorvos: Státusz vizsgálatot végzi

Védőnő: folyamatosan kapcsolatot tart az óvodapedagógus/telephely vezetőjével a veszélyeztetett gyerekek esetében, pl. roma, vagy a rendszertelenül óvodába járó esetekben. A védőnő ellenőriz, illetve az iskolába menő gyerekek kötelező látás és hallásvizsgálatát végzi.

Békés Vármegyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztály: a közegészségügyi feltételeket ellenőrzi az intézményben. Hiányosságok esetén intézkedési tervet kér.

Munkaalkalmassági orvos: évente 1 alkalommal felülvizsgálatot végez.

Feladatunk: - jó partnerkapcsolat alakítása gyermekeink és dolgozóink egészségének védelmében.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK

Könyvtár, Múzeum, Petőfi Kulturális Kht.:

Megismertetjük a gyerekeket a városi könyvtár jelentőségével, a kölcsönzés módjával, az ott történő viselkedés kultúrájával.

A Nagy Gyula Területi Múzeumban megtekintjük a régi korok mesterségeit, eszközeit. Kihelyezett kiállításokat rendezünk az óvodában.

A Petőfi Kulturális KHT színház és mozibérletek vásárlására, kiállítások, tárlatok, rendezvények látogatására ad módot, melyet a gyermekek irodalmi, esztétikai erkölcsi értékeit gazdagítja.

SPORT

Játékos vízhez szoktatás: a városi sport koncepció részeként.

Együtműködés városi sportegyesületekkel.

KÜLFÖLDI KAPCSOLATOK

ERASMUS + projekt: más országok óvodai gyakorlatának megismerése, együtműködés.

Minden esetben a tartalmas, együtműködő jó kapcsolat kialakítására törekszünk gyermekeink kiegyensúlyozott fejlődése, fejlesztése érdekében.

Együtműködési formáink továbbfejlesztési lehetőségei:

- ❖ A jól működő együtműködést gyakoroljuk, mélyítjük,
- ❖ Az információáramlási technikákat gyarapítjuk,
- ❖ Anyagi erőforrásainkat figyelembe véve korszerű információhordozókat használunk,
- ❖ Érdeklődő munkatársainkat ösztönözzük a korszerű informatikai képzésben való részvételre,

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

-
- ❖ Kapcsolattartásunkban még inkább érvényesítjük a bizalmat, nyitottságot, érdeklődést és empátiát.

Sikerkritérium:

Szilárdabbá válik kapcsolatrendszerünk, mely mérhető a partneri elégedettség-vizsgálatakor évente.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodáskorú gyermek tevékenységek által, tevékenységek végzése közben fejlődik. *Az óvoda* akkor felel meg fejlesztő funkciójának, ha a harmonikus személyiségfejlesztés érdekében *megtalálja a helyes hangsúlyokat az egyes tevékenységek között és azokat a képességfejlesztés folyamatába integrálja.*

Az adott tevékenység elfogadottságát és hatékonyságát növeli a gyermekek körében az, hogy a játékban is megjelennek tanulási elemek és munkamozzanatok, ugyan így a tanulásban és a munkában is jelen vannak a játék jellemző elemei.

JÁTÉK

A (2,5) 3 – 6 – 7 (8) éves gyermek számára a játék alapvető létforma, legfőbb élményforrás, személyiségfejlesztésének színtere, a tanulás, a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

A játék spontán, a gyermek szabadon választott, minden külső kényszertől mentes tevékenysége, melyet örömmel kísért, kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység.

A játék *a gyermek szinte minden életmegnyilvánulását áthatja*, meghatározza élet- és napirendjét, fejlődésének ütemét.

A gyermek spontán játékát és az óvodapedagógus által kezdeményezett játékot egyaránt fontosnak tarjuk, és érvényesítjük a szabad játék túlsúlyát.

A gyermek felfedező hajlama, kíváncsisága, tevékenységi vágya, a felnőtthöz való hasonlítás igénye, szocializációs indítékai a pszichikus szükséglet rangjára emelik a játékot.

A játék sokoldalúan fejleszti a gyermeket, játéktevékenysége közben fedezi fel, ismeri meg környezetét, ismeri fel önmaga lehetőségeit és korlátait. E tevékenység közben jönnek létre gondolkodási tevékenységének első formái, fejlődik emlékezete, fantáziája, gazdagodik érzelmvilága, erősödik akarata, kitartása, alakul szabálytudata, fejlődik nagy és finommozgása.

Célunk:

- ❖ Váljon a játék - mint a gyermeki önkifejezés legfőbb formája - meghatározó, vezető szerepű, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé.
- ❖ Jelenjen meg a többféle ötletből kialakított tartalmas játék, amely fejleszti a gyermek kommunikációs képességét, szabálytanulási készségét, társakhoz való viszonyát, az

együttes cselekvés képességét, önismeretét, önbizalmát, mozgását és pszichikus funkcióit.

- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek váljanak képessé az örömteli együtt játszásra.
- ❖ A hátránnyal küzdő gyermekeknek legyen esélyük a játékban hiányosságaik kompenzációjára.
- ❖ A játék segítse a környezeti és társadalmi ismeretek feldolgozását.

Feladatunk:

- ❖ Kiemelt figyelemmel kísérjük a korszerű játékpedagógiai megközelítést: az óvodapedagógus tudatos jelenlétét és az indirekt játékirányítást.
- ❖ Segítjük az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakoztatását a feltételteremtő tevékenység mellett a szükség és igény szerinti együtt játsszással, támogató, serkentő, ösztönző magatartással, indirekt reakcióval.
- ❖ Biztosítjuk a tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató légkört, a pedagógiai optimizmus jelenlétét.
- ❖ Lehetőséget teremtünk a szabad játék és játszótárs megválasztására, a játékelképzelések megbeszélésére.
- ❖ Ösztönözzük a szabad játék elsődlegességét a szülőkkel, nem pedagógus kollégákkal való együttműködésben.
- ❖ Reflektív szemlélettel segítjük elő a gyermekek játékkal kapcsolatos jelzéseinek szinkronizálását, majd a gyermekek játékhoz szükséges döntéseinek előkészítését, potenciális partnerként veszünk részt a folyamatban.
- ❖ Támogatjuk a gyakorló, szimbolikus, és konstruáló játékot, mint a gyermeki kreativitás legtipikusabb színterét.
- ❖ Megszerettetjük a szabályjátékokat. Megadjuk a gyermekek számára azt a lehetőséget, hogy ők maguk is alkothassanak szabályokat.
- ❖ Rendszeres, többször ismétlődő meseélményekkel segítjük a dramatizálás, bábozás megjelenését a gyermekek játékában.
- ❖ Különböző anyagok, eszközök biztosításával segítjük őket abban, hogy tárgyakat, alkotásokat hozzanak létre.
- ❖ Alkalmat biztosítunk az új megoldások keresésére, az önálló gondolatok kipróbálására, az alkotás közben jelentkező akadályok elhárítására.
- ❖ Segítjük a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket abban, hogy örömeiket leljék a játékban, utánozhassák a felnőtteket, a társaikat, kipróbálhassák önmagukat.
- ❖ A csoport elfogadott „etikai kódexének” nyelvi megfogalmazása, különös tekintettel a konfliktuskezelés, az aszertív kommunikációs stílus nyelvi formáinak gazdagítása.

- ❖ A gyermeki szerepjátékot kísérő párbeszédnek támogatása verbális ismeretekkel, a fogalomalkotás segítségével, a beszéd prozódiai elemeinek gazdagításával.
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára minél több spontán párbeszéd helyet és célzott, tervszerű anyanyelvi megsegítés biztosítása.

A játék feltételei:

- ❖ Nyugodt és biztonságérzetet keltő **léggör.**

A gyermekek szabadon szervezhetik meg játékukat, önállóan dönthetnek abban, hogy hol, kivel, milyen eszközzel, milyen témát feldolgozva, mennyi ideig játszanak.

A játékos léggör kialakulását segíti a kellő helyen és módon adott ötlet, segítség, megerősítés. *Fontosnak tartjuk a játszás lehetőségének tényleges biztosítását, a játékot zavaró egyéb körülmények kiiktatását, a játék folyamatosságának biztosításához szükséges következetességet és rendszerességet.*

- ❖ A gyermekek szabad mozgását, biztonságát, játékuk térbeli kibontakozását segítő **hely.**

A csoportszoba berendezése tegye lehetővé a könnyű és biztonságos mozgás lehetőségét szolgáló térfelosztást; a gyermekek - önállóan, vagy az óvodapedagógus segítségével - alakítják játékuk számára megfelelően.

Jó, ha állandó helye van az ábrázoló tevékenységnek, ahol a különböző anyagokat, eszközöket a gyermekek számára elérhető helyen tároljuk.

A játék tere - a csoportszobán túl - az óvoda összes helyisége, udvara is, ahol ugyancsak biztosítanunk kell a különböző játéktevékenységek feltételeit (mozgásos, szerepjáték, szabályjáték, konstruálás...).

❖ Játékidő

A napirendünk sajátosságából fakadóan a játékidőfolyamatos, a játék kiemelt jelentősége a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik. Az óvodapedagógus által kezdeményezett játékokra fordított idő minden esetben a gyermek játékhangulatától, játékigénytől függ.

A gyermekek megérkezésüket követően szabadon választhatnak játékot, és a játékok elrakása nélkül játszhatnak több órán át. A megkezdett játék mindaddig folytatódhat, amíg az a gyermekek számára érdekes, élményt és örömet nyújt - ez lehet több nap, vagy hét is.

A napirendben szereplő egyéb tevékenységek belesimulnak a játék folyamatába, időlegesen szakítják meg azt.

A játékokra fordított időn belül elsőbbséget biztosítunk a gyermekek önálló, szabad kezdeményezésen alapuló játékának.

- ❖ A gyermekek elképzeléseinek kibontakozását, gazdagodását segítő **játékeszközök.**

A játékeszközök kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságaihoz, a csoport összetételéhez igazodunk. A kisebbek számára megfelelő számban biztosítjuk a gyakorló és

az egyszerű szimbolikus játék eszközeit, míg a nagyobbak eszközválasztékát a szimbolikus játékhöz kapcsolódó kellékekkel, konstruáló játékokkal, értelmi és képességfejlesztő játékokkal bővítjük.

A helyesen megválasztott játékeszközökkel (készen vett, közösen készített, sokféleképpen felhasználható anyagok, szerszámok, a különböző családi kultúrák elemeire emlékeztető tárgyak, egyéni élményekhez kapcsolódó eszközök.):

- cselekvésre motiváljuk a gyermekeket,
- segítjük a képességek és az érdeklődés kibontakozását,
- önkifejezésre, másokkal folytatott kommunikációra és a valóság átalakítására,
- szimbolikus újra teremtésére készítetjük a gyerekeket.

❖ **A közvetlenül átélt események, a környezetből érkező benyomások inspirálta élmények.**

Az óvodapedagógus feladata, hogy a szűkebb és tágabb környezetben, egyénileg, illetve közösen szerzett tapasztalatokat a gyermekek játékukban többször megismételve átélhessék, feldolgozhassák.

Fontosnak tarjuk a gyermeket ért negatív élmények feltárását és feldolgozását. Ennek egyik eszköze a rajz, a mese, és a beszélgetés mellett a játék.

Ajánlott játékfajták:

- ❖ gyakorló játék,
- ❖ szimbolikus játék,
- ❖ konstruáló játék,
- ❖ szabályjáték: értelemfejlesztő társas és anyanyelvi játékok, pozitív észlelést fejlesztő játékok, látás, hallás, ízlelés, tapintást, mozgás-érzékelő játékok,
- ❖ dráma és bábjátékok.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek képesek a külvilágból és saját belső világukból származó benyomásaikat játékukban megjeleníteni, hosszú ideig együtt játszani / kooperáció, kommunikáció /.
- ❖ Szimbolikus játékuk érzelmekkel telített, melyhez erős képzelőerő társul. Kialakul a beleérzés kifejlett formája. Képesek a szerepegyeztetésre és sikeresek benne.
- ❖ A bábozás, dramatizálás öröm számukra, a megismert mesék együttes, cselekvő megjelenítésre ösztönzik őket.
- ❖ Képesek arra, hogy különböző elemekből, anyagokból bonyolult, összetett formákat, szerkezeteket konstruáljanak.
- ❖ Örömmel játszanak szimbolikus játékot, képesek a szabályok megtartására, és ők maguk is alkotnak szabályokat.

-
- ❖ Sikerrel tervezzenek és játszanak kooperativitást igénylő játékokat.
 - ❖ Megjelenik a társakkal való együtt játszás, ötletek elfogadása.
 - ❖ Tiszteletben tartják mások játékát.
 - ❖ Kibontakozik kezdeményező készségük.
 - ❖ Képessé válnak a demokratikus szereposztásra.

VERSELÉS, MESÉLÉS

A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához, anyanyelvi nevelésükhöz, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, miközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.

A mesélés – verselés, mondókázás az óvodai élet zajos, nyüzsgő közegében a csend szigete, kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Szórakozás, mulatság, egymásra hangolódás.

A mindennapok során ünnepélyes, kidolgozott hagyomány. A mese az anyanyelv zenéje és észjárása. Beszédnevelő, én-erősítő és személyiséget összerendező hatása felbecsülhetetlen.

Célunk:

- ❖ Az irodalom által kiváltott és átélt élmények járuljanak hozzá a derűs, vidám, nyugodt napok megéléséhez.
- ❖ Formai elemei legyenek nyelvi örömök forrása a gyermek számára.
- ❖ A mesélés szokásainak, ritusainak kialakítása segítse a gyermekeket a ráhangolódásban. Befogadóként juttassa átélte örömhöz, élményhez a gyermeket.
- ❖ A gyermekek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása.
- ❖ A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - használatával sajátítsák el a gyermekek a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- ❖ Legyenek jelen a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi művek.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

Feladatunk:

- ❖ Alkalmassá tesszük a gyermekeket, hogy nyugodt körülmények között, a hitelesen előadott irodalmi élményt érzékenyen, aktívan befogadhassák.
- ❖ Ösztönözzük a gyermeket saját vers és mesealkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására.
- ❖ Biztosítjuk, hogy az igényesen összeállított, jellegzetes tartalmak (mesélés, verselés, dramatizálás, bábozás) arányosan jelenjenek meg a mindennapokban.
- ❖ Gondot fordítunk arra, hogy anyanyelvüket magas színvonalon hallják. Ezen a jelrendszeren keresztül fejlesztjük a kultúra iránti befogadóképességüket.
- ❖ A drámapedagógiai szemlélet jegyében segítjük a gyermek önálló dramatikus és bábos kezdeményezéseit. Erősítjük az ötletességet, találékonyságot.
- ❖ Figyelmet fordítunk az irodalmi környezet megteremtésére. Lehetőséget adunk a nyugodt befogadásra (hely, eszközök stb.). A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdeklődését felkeltjük az irodalmi alkotások iránt, ösztönözzük az egyéni megnyilvánulásokat.
- ❖ Változatosan alkalmazzuk az irodalmi élmény együttesből fakadó beszédfejlesztő módszereket (mesereprodukció, drámajáték, dramatizálás, bábjáték, elbeszélés, képoltvasás, anyanyelvi játékok).

Tartalma:

Az óvodás korúak verse elsősorban a népi mondóka (eleve mozgásos játék párban, kisebb csoportban).

Fontos szerepük van az érintésben, az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek közötti érzelmi kötődés megszilárdításában. Játzásuk, gyakorlásuk hozzájárul az óvónő-gyermek közötti intim kapcsolat kialakulásához. Ilyenek a felnőttek játéka a kicsinyekkel, a természettel kapcsolatos mondókák, stb.

Népi, klasszikus és kortárs művek mellett a csoportösszetétel figyelembevételével a multi és interkulturális tartalmak egyaránt helyet kapnak az irodalmi anyagban. Főleg a gyermekek számára kedvelt ritmikus, szójátékos, gyermekekről, állatokról szóló, költői képeket tartalmazó és humoros verseik felhasználását ajánljuk.

A mesehallgatás igazi ideje az óvodáskor. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb népmeséken, novellisztikus-realisztikus meséken át, épüljenek be a klasszikus tündérmesék, a tréfás mesék, és műmesék, a gyerekek mesetárába.

A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

Szervezése:

Nevelőmunkánkban az irodalmi élménynyújtás a nap bármely szakaszában - napi rendszerességgel, kötött és kötetlen formában -, önállóan vagy valamely más tevékenységhez kapcsolódva folyamatosan jelentkező hatásrendszerként fejti ki személyiségfejlesztő hatását.

A drámajáték domináns szerepet kap gyakorlatunkban.

Drámajáték személyiségformáló hatásai:

- ❖ komplexen segíti az egész személyiség fejlődését
- ❖ fokozzák a gyermeki aktivitást
- ❖ fejlesztik a társas kapcsolatokat
- ❖ alapozzák az érzelmi intelligenciát

Ajánlott játékfajták:

- ❖ kapcsolatteremtő játékok
- ❖ érzékelő gyakorlatok
- ❖ koncentrációs játékok – lazító játékok
- ❖ képzeletfejlesztő improvizatív játékok
- ❖ élethelyzet - gyakorlatok
- ❖ ritmusjátékok

Személyiségfejlesztő hatásuknál fogva fejlesztik:

- ❖ a másakra figyelő személyiségjegyeket
- ❖ az önmagát építő személyiségjegyeket
- ❖ a gyors helyzetfelismerő személyiségjegyeket
- ❖ a gondolkodó-cselekvő személyiségjegyeket

A játék pedagógiai sajátosságából adódóan következik, hogy a résztvevők számára *értékké válik*:

- ❖ a jó megfigyelés,
- ❖ a képzelőerő,
- ❖ a szokatlan megoldási mód,
- ❖ a szabálytartás,
- ❖ a helyzet felismerési és döntési képesség,
- ❖ a könnyed mozgás,
- ❖ a tiszta beszéd, jó kifejezőkészség és
- ❖ a cselekvő képesség.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.oroshaza.hu

web: onkormovi.oroshaza.hu

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, mondókákat.
- ❖ Várják és igénylik a mesehallgatást.
- ❖ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- ❖ Megjegyzik, és fel tudják idézni a számukra kedves meséket, verseket.
- ❖ Tudnak meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgással megjeleníteni, kifejezni.

ÉNEK, ZENE, NÉPI JÁTÉK, TÁNC

Az ének, a zene fontos szerepet tölt be életünkben. A dal, a zene lehetőséget ad az érzelmek intenzív kiélésére, fogékonnyá tesz a „szép” befogadására, ösztönöz a „szép” létrehozására. A magyar népdalok, mondókák, népi gyermekjátékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermekek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás,) és zenei kreativitásának alakításában.

A közös éneklés, a közös énekes játék örömeinek megéreztetése során formálódik a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága.

Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány és az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Célunk:

- ❖ A zene segítse a gyermeket önmaga és környezete felfedezésében, adjon lehetőséget az önkifejezési közlésmódok gyakorlására.
- ❖ A zene, mint esztétikum felfedezése, átélése és létrehozása épüljön be szükségletként a gyermeki személyiségbe. Az élmények hatására alapozódjon meg zenei anyanyelvük.
- ❖ Érezzék meg a közös éneklés, játék örömét. Fejlődjön zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk.
- ❖ Fejlődjenek különböző zenei készségeik, képességeik, hangolódjanak össze más készségek, részképességek, pszichikus és gondolkodási funkciók fejlettségével, valamint a szocializációs folyamattal.
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is legyenek képesek átélni az éneklés, mondókázás örömét.

Feladatunk:

- ❖ A zene hordozta szimbólumok, járuljanak hozzá a gyermekek érzelmi intelligenciájának, információ felvevő és önkifejező képességének fejlődéséhez.
- ❖ Olyan óvodai légkört alakítunk ki, melyben az ének-zenei tevékenységek hozzátartoznak a gyermekek mindennapjaihoz, színessé teszi óvodai életüket.

- ❖ A felhasznált zenei anyagot úgy válogatjuk össze, hogy feleljen meg a módszertani szempontoknak (igényes, életkornak megfelelő, képességszintet figyelembe vevő legyen).
- ❖ Biztosítjuk az óvodás korra jellemző jellegzetes tartalmakat (ölbeli játékok, énekes játékok, népi gyermekdalok, igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások).
- ❖ A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a nemzeti, etnikai kisebbség hovatartozását is.
- ❖ Sokrétű zenei eszközrendszerrel segítjük a zenei képességek bontakoztatását, a gyermekek zenei hallásának, éneklési készségének, ritmus- és formaérzékének, harmonikus, szép mozgásának játékos fejlesztését.
- ❖ Megismertetjük a gyermekeket az óvodában is játszható énekes népszokásokkal (dalok, mozgás, tánc, dramatikus elemek, szimbólumok, hangszerek).
- ❖ Ilyenek: Lucázás, Pásztorjáték, Farsangolás, Pünkösddőlés, Komatálazás, Lakodalom, Vásározás.
- ❖ Modellt nyújtunk a zenei improvizáláshoz. Erősítjük bennük az új, ötletes megoldásokat a zenében, játékban, mozgásban.
- ❖ Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé váljon a gyermekek mindennapi tevékenységének.
- ❖ Biztosítjuk a lehetőséget a spontán éneklésre, mozgásra, táncra, a gyermekek zenei önkifejezésének gyakorlására.
- ❖ Fejlesztjük a nyelvi képességeket a mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal.
- ❖ Biztosítjuk a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ének-zenei képességeinek fejlődését, illetve a tehetséggondozást.
- ❖ Feladataink megvalósításához felhasználjuk az intézményünkben önállóan megalkotott képességfejlesztő játékgyűjteményt.
- ❖ Az új típusú zenehallgatáshoz kapcsolódó mozgásos kifejezés összekapcsolásával biztosítjuk a nonverbális képzési módok integrációját.
- ❖ Zenei élmények biztosításával törekszünk az attitűdök, gondolkodásbeli és kommunikációs tulajdonságok kiteljesítésére.

Tartalma:

A program zenei anyagában megjelenik:

- ❖ népi mondókák, népi gyermekdalok, ölbeli játékok, énekes játékok, igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások.
- ❖ a pentaton karakterű 6 hang terjedelmű dalos népi játékok,
- ❖ az énekes népszokások, egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák,

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

❖ a készségfejlesztés zenei elemei.

Segédanyagunk: A világ befogadásának elérhetősége c. gyűjtemény 1-5 kötet anyaga, a Zenevarázs – új utak az óvodai nevelés zene- és mozgásvilágában c. anyag.

Az anyagválasztás során a zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:

A zenei nevelés szervezeti formája kötetlen és kötött jellegű.

A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikro-csoportos formában szervezzük. Ezzel a munkaformával az óvónő a gyermek egyéni képességeit figyelembe véve eredményesen tud fejleszteni.

A kötött jellegű, szervezett énekes játékokat lehetőleg a szabadban, rossz idő esetén pedig a délelőtti levegőzés előtt tartjuk meg. Ebben a formában csak énekes játékot tervezünk, hogy semmi se szakítsa meg az önfeledt elmélyült játékot.

A zenehallgatást a különböző tevékenységekhez kapcsoljuk. Alkalmat teremtünk arra, hogy a gyerekek kedvük szerint megnézhessenek, vagy meghallgathassanak néhány perces kórusművet, hangszeres, klasszikus műzenét, szokásdalokat, nemzeti, etnikai hovatartozásukat kifejező zeneműveket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ a gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat,
- ❖ a gyerekek gátlások nélkül, egyedül is tudnak énekelni,
- ❖ játékos mozdulataikat, tánclépéseiket, könnyed, tiszta éneklésüket figyelmesen illesztik társaik mozgásához, énekléséhez,
- ❖ a játékban vállalt szerepüket igyekeznek önállóan megoldani,
- ❖ megkülönböztetik a zenei fogalom párokat,
- ❖ érzik az egyenletes löktetést és a dalok ritmusát, tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra,
- ❖ tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni és
- ❖ tapasztalatokkal rendelkezzenek, váljanak nyitottá a befogadó és alkotó zenei tevékenységben.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka komplex, sokszínű nevelési terület, az önmegvalósítás, az önkifejezés eszköze, amely egy lehetőség a gyermekek élmény és belső képi világának szabad önkifejezésére, tér, forma, szín képzetének gazdagítására, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítására.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésnek.

Célunk:

- ❖ Alakuljon ki a gyermekben az ábrázolás iránti vágy, váljanak alkalmassá egyedi, másokétól különböző, ötletgazdag alkotó tevékenységre.
- ❖ Gazdagodjon szín-, forma-, alak-, tér- és arányérzékük.
- ❖ Tudjanak minél több ábrázolási technikát alkalmazni.
- ❖ Alakuljon ki a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek vizuális alkotások iránti motivációja, fejlődjön finommotorikájuk, kreativitásuk.
- ❖ A gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatása és a tehetségek bátorítása.

Feladatunk:

- ❖ Esztétikailag igényes, nyugalmat sugárzó környezetet alakítunk ki.
- ❖ Megfelelő helyet, elegendő időt és jó minőségű, változatos eszközöket biztosítunk az egész nap folyamán.
- ❖ Segítjük a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagításával a saját formanyelv, az alkotó, alakító önkifejezés fejlődését.
- ❖ Megtanítjuk az egyes technikákhoz kapcsolódó munkafogásokra, eljárásokra, az eszközök célszerű kezelésére, a technikák változatos használatára.
- ❖ Biztosítjuk a választási lehetőséget anyagban, témában és ábrázolási technikában.
- ❖ Megismertetjük a gyermekeket a népi hagyományok és kismesterségek jellemzőivel.
- ❖ Ösztönözzük a gyerekeket az ötletes, eredeti, egyéni és változatos megoldások kivitelezésére.
- ❖ Bevonjuk a gyerekeket környezetük szebbé tételébe, a csoportszoba, az óvoda dekorálásába.
- ❖ Előtérbe helyezzük a természetes anyagok, termékek felhasználását a tevékenységek során. Ösztönözzük az új megoldások keresését, a kreatív, környezettudatos gondolkodást, a fenntarthatóságra nevelés lehetőségeit.

- ❖ Megismertetjük a gyerekeket az ünnepekhez kapcsolódó hagyományokkal, motiváljuk őket eszközök készítésére.
- ❖ Feladataink megoldásához alkalmazzuk az intézményünkben önállóan megalkotott képességfejlesztő játékgyűjteményt.
- ❖ Felkeltjük a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ábrázolás iránti érdeklődését, megismertetjük őket az ábrázolás eszközeivel, egyszerűbb technikákkal, valamint ösztönözzük az egyedi, kreatív elképzelések megvalósítását.
- ❖ Elősegítjük a spontán beszéd formáinak fejlődését a vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal.

Technikák:

<u>Képalakítás</u>	<u>Mintázás</u>	<u>Kézimunka</u>	<u>Környezet- rendezés, építés</u>	<u>Barkácsolás</u>
- rajzolás - festés - üvegfestés - szurkálás - vaskarcolás - kollázs - nyomdázás - lenyomat készítés	- gyurmázás - agyagozás	- szövés - fonás - batikolás - origami - fűzés - varrás - selyemfestés - textílfestés gyöngyfűzés	- építés - környezet alakítás	- vágás - ragasztás - kasírozás - decoupage - gipszöntés - nemezelés

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Örömmel végeznek ábrázoló tevékenységet.
- ❖ Képalakításukban ki tudják fejezni élményeiket, gondolataikat, elképzeléseiket.
- ❖ Alkotásaikra a gazdag színhasználat, részletező formagazdagság jellemző.
- ❖ Rajzoláskor, festéskor a lap egész felületét betöltik, a képi – téri elemek helye, aránya megfelelő.
- ❖ Kialakul az egyéni ábrázolási stílusuk.
- ❖ Környezetükben felfedezik a szépet, ők is az esztétikum létrehozására törekednek.
- ❖ Alkotásaikban felfedezhető az eredetiség, ötletesség.
- ❖ Kezességük kialakult, ceruzafogásuk helyes.

-
- ❖ Ábrázoló tevékenységek során figyelmük tartós, önálló feladatmegoldásra képesek.
 - ❖ Munkatempójuk megfelelő.
 - ❖ Vizuális gondolkodásuk életkor-specifikus.
 - ❖ Kialakult szem – kéz koordinációjuk.

MINDENNAPOS MOZGÁS

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

Az egészséges életvitel, a nyugodt, kiegyensúlyozott életmód, a jó szomatikus állapot, a fitt közérzet, a testi-lelki egyensúly mindinkább felértékelődik.

Minden ember természetes igénye a szabad mozgástér.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei, jelentős szerepet töltenek be az egészséges életmódra nevelésben.

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásfejlesztés lehetővé teszi a gyermekek mozgástapasztalatainak rendszeres bővítését, fejleszti testi képességeit, erősíti a szép mozgás iránti vonzalmukat.

A mozgásfejlesztés tartalma az aktív nagymozgásokból a finom-motorikus fejlesztésig mindent magába foglal, így a személyiség egészének fejlesztésére irányul, beépül az óvodai élet mindennapjaiba.

Területek és tartalmak:

- ❖ Mindennapi testmozgás
- ❖ Spontán, aktív– a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenység
- ❖ Mozgás foglalkozás – szervezett mozgásos tevékenység
- ❖ Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés – zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, népi játékok és táncok (kiemelten a néptánc)

Célunk:

- ❖ A gyermekek szeressék a mozgásos tevékenységeket.
- ❖ Váljanak alkalmassá a mozgásos feladatokban való részvételre.
- ❖ Mozgásuk váljék harmonikussá és összerendezetté, rendelkezzenek a finommotoros koordinációval.
- ❖ Fejlődjenek testi képességeik, mint az erő, ügyesség, állóképesség.
- ❖ Váljon igényükké a szervezett, fegyelmezett mozgás kultúrája.
- ❖ Csökkenjenek a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányai, mozgásuk javuljon, illetve fejlődjön a tehetséges gyermekek mozgás-kreativitása.

Feladatunk:

- ❖ A mozgásos tevékenységeket lehetőség szerint a szabad levegőn szervezzük.
- ❖ Megteremtjük a feltételeket a gyermekek biológiai fejlődése érdekében, a szervezet teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességének növeléséhez.
- ❖ Fenntartjuk a természetes mozgásigényt, kielégítjük azt, megszerettetjük a mozgást.
- ❖ Lehetőséget biztosítunk az egészséges életmód egyéb tevékenységeinek gyakorlására teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján - az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára.
- ❖ Biztosítjuk a mozgásos játékok, tevékenységek széles tárházát, melyek kedvezően hatnak a kondicionális képességek fejlődésére, fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- ❖ Elősegítjük a társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek én határainak, pozitív énképének, önkontrolljának, érzelmszabályozásának, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, a problémamegoldó gondolkodás, a kooperáció képességének fejlesztését.

-
- ❖ Bővítjük mozgástapasztalataikat.
 - ❖ Biztosítjuk a játékoságot (játékgyűjtemény) és az önkéntességet.
 - ❖ Kihasználjuk a mindennapi mozgás során a játékos környezet és a játékba ágyazott fejlesztések biztosította lehetőségeket és fejlesztjük az alapvető mozgáskészséget és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
 - ❖ Törekszünk a kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására az egészségfejlesztő testmozgás során.
 - ❖ Elősegítjük a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését a mindennapos irányított testmozgás során.
 - ❖ Sok szabad mozgásos játékra és változatos természetes gyakorlatra adunk alkalmat egész nap során.
 - ❖ Bővítjük az udvaron a mozgáslehetőségeket (futás fák között, csúszás csúszdán, mászás mászókan, függések, egyensúlyozási lehetőségek, labdajátékok) felügyeletet és segítségnyújtást biztosítva.
 - ❖ Kialakítjuk testsémájukat, reális énképüket, tudatos mozgásukat.
 - ❖ Figyelemmel kísérjük a lateralitást, erősítjük a dominanciát.
 - ❖ Mozgásjártasságokat, készségeket alakítunk ki.
 - ❖ A szervezetet sokoldalúan, harmonikusan, arányosan fejlesztjük:
 - erősítjük a vázizmokat,
 - törekszünk a helyes testtartás kialakítására,
 - fejlesztjük a motoros és testi képességeket.
 - ❖ Megismertetjük a gyermekekkel az atlétika, torna és játék jellegű gyakorlatokat.
 - ❖ A mozgásanyagot a helyi adottságoknak és az időjárásnak megfelelően tervezzük.
 - ❖ A foglalkozásokon jó hangulatot teremtünk, törekszünk az egészséges versenyszellem kialakítására.
 - ❖ Biztosítjuk az egyéni képességeknek megfelelő terhelést.
 - ❖ Ösztönözzük, értékeljük a teljesítményt.
 - ❖ Építünk a gyermekek kreatív megnyilvánulásaira (kívánság játék).
 - ❖ Megelőzzük a tartási- és mozgási rendellenességeket, előfordulásuk esetén mozgásfejlesztő óvodapedagógus a korrekciós testi nevelési feladatokat ellátja.
 - ❖ Preventív és korrekciós tartásjavító gyakorlatokat építünk be a foglalkozásokba.
 - ❖ Telephelyeinken tevékenykedő mozgásfejlesztő óvodapedagógusok az ortopéd szűrés, valamint egyéb orvosi igazolás nyomán szülői kérésre, speciális mozgásprogramokat állítanak össze.
 - ❖ Figyelünk a tehetségekre, fejlesztjük őket.
 - ❖ Felhasználjuk az óvodánkban elkészített képességfejlesztő játékgyűjteményt.

-
- ❖ A mozgásformák megnevezésével, a világos, konkrét értékeléssel segítjük az elvont gondolkodás, a keresztcsatornák fejlődését, hozzájárulunk szókincsük bővítéséhez.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Kialakul a gyermekek mindennapi igénye az egyéni képességüknek megfelelő, szervezett és szabadon választott mozgásra.
- ❖ A gyermekek szeretnek mozogni és kitartóak a mozgásos játékokban.
- ❖ Kifejlődik egyéntől függően a tájékozódó-, differenciáló-, egyensúlyozó-, idő-, iram-, ritmusképességük.
- ❖ Életkoruknak megfelelően kialakul a gyorskoordináció, állóképességi koordináció.
- ❖ Kialakul versenyszellemük, betartják a szabályokat.
- ❖ Megerősödik figyelmük, koncentrálóképességük, megszilárdul önfegyelmük.
- ❖ A gyermekek rendelkeznek azokkal a testi képességekkel, amelyek az iskolai életmódhoz szükségesek.
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányai a komplex fejlesztés által csökkennek, illetve a tehetséges gyermekek továbblépése biztosított.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A gyermekek sokféle tapasztalatot szereznek a világról mindennapi életük során. Ezek egy része otthoni életükből és szűkebb környezetükből, más része az óvodai élet adta lehetőségek nyomán keletkezik.

A környező világ megismerése során lehetővé tesszük, hogy a világ jelenségeinek összefüggéseit megértsék, illetve ezekből további tapasztalatokat szerezzenek.

Ismerjék meg a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, tanulják meg ezek szeretetét, védelmét is.

Célunk:

- ❖ A környezeti kompenzációk birtokában váljanak képessé környezetük alakításában való cselekvő részvételre
- ❖ Szerezzenek tapasztalatokat a környezettudatos magatartás és a környezetvédő életvitel vonatkozásában
- ❖ Legyenek képesek tapasztalatszerzés útján megismerni szűkebb és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetüket.
- ❖ Váljanak alkalmassá a tapasztalatok birtokában, a környezetben és a különböző élethelyzetekben való, életkoruknak megfelelő biztos eligazodásra, tájékozódásra.
- ❖ Alakuljon ki bennük pozitív érzelem az emberi és természeti világ értékei iránt.
- ❖ Tanulják meg, hogyan védhetik és őrizhetik meg értékeinket.
- ❖ Alakuljon környezetükhöz való viszonyuk: nyitottság, előítélet-mentesség, több szempontú megközelítés, kísérletező kedv, új utak keresése.
- ❖ Váljanak képessé a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közvetlen és tágabb környezetük felfedezésére és megismerésére, jussanak matematikai alapismeretekhez.
- ❖ Váljon igényükké a környezetünkért felelős gondolkodásmód.
- ❖ A matematikai gondolkodásmód jelenjen meg hétköznapi folyamatok értelmezésében, tervezésében, cselekvési stratégiák kidolgozásában.
- ❖ A gyermekek játékos tevékenységek által ismerjék meg a környezet mennyiségi, téri alaki, nagyságbeli viszonyait, szerezzenek matematikai tapasztalatokat, képesek legyenek egyszerűbb matematikai problémahelyzetek megoldására.
- ❖ Váljanak képessé önmaguk és mások számára is biztonságos gyalogos közlekedésre.
- ❖ Alakuljon ki életkoruknak megfelelő képességük, készségük a biztonságos közlekedéshez.

Feladatunk:

- ❖ Tervszerű tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk a szülőföld, hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerésére, megszerettetésére és védelmére.
- ❖ Lehetővé tesszük a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését.
- ❖ Ösztönözzük őket környezetük felfedezésére.
- ❖ Elsőbbséget biztosítunk az eredeti környezetben, cselekvően átélt, érzelmileg színezett, tevékenységbe ágyazott, több érzékszervre kiterjedő, élményszerű megtapasztalásra.
- ❖ Segítjük őket abban, hogy a természet közelségéből fakadó, személyes élményeiken keresztül eljussanak a természettel való együttélés harmóniájához, felismerjék a környezeti értékeket, meglássák a természet szépségét és pozitívan kötődjenek ahhoz.
- ❖ Képesé tesszük őket önmaguk és mások megismerésére, a kulturált emberi érintkezés szempontjából meghatározó szerepek, magatartási minták, viselkedési normák, biztonságos életviteli stratégiák elsajátítására.
- ❖ Olyan ismeretek birtokába juttatjuk őket, amelyek segítségével képesé válnak a biztonságos, kulturált közlekedésre.
- ❖ Törekszünk a környezetvédő, természetszerető gyermeki személyiség kialakítására.
- ❖ Olyan szokásrendszereket, viselkedésformákat alakítunk ki, melyek lehetővé teszik a természet iránti érzelmi vonzódás megalapozását.
- ❖ Ösztönözzük a gyermekeket környezetük felfedezésére, a rácsodálkozásra, a tapasztalatszerzések során felmerülő problémák eredeti, leleményes, ötletes, változatos megoldására.
- ❖ Érzékenyítő programokban történő bekapcsolódással biztosítjuk a motiváltságot és a környezetvédő magatartás gyakorlását
 - a felelősségérzet,
 - az elkötelezettség,
 - az aktivitás és
 - a kooperáció terén.
- ❖ Divergens feladatmegoldással biztosítjuk az egyéniesített haladásütem differenciáló hatásának érvényesülését.
- ❖ Felkeltjük a gyerekek érdeklődését, kíváncsiságát a környezet matematikai jelenségei iránt.
- ❖ Lehetőséget biztosítunk több érzékszervet foglalkoztató, cselekvő aktivitásra készítő matematikai tapasztalatokra, felfedezésekre, problémahelyzetek divergens megoldására.
- ❖ Fejlesztjük a gyerekek logikai készségét, algoritmikus műveletvégzését.

-
- ❖ Ösztönözzük a gyerekeket a megkezdett tevékenységek befejezésére, az akadályok leküzdésére.
 - ❖ A matematikai képességek fejlesztését összekapcsoljuk a mindennapi élet problémáival és ösztönözzük a más tartalmú élethelyzetekben való alkalmazásukat.
 - ❖ Elősegítjük a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortársa kapcsolatokban, és a környezet alakításában.
 - ❖ Bővítjük az információszerezés sokoldalú biztosításával a gyermek aktív, passzív, mennyiségi és minőségi szókincsét.
 - ❖ Lehetőséget biztosítunk a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára környezetük megismerésére, a megszerzett tapasztalatok segítségével történő eligazodásra.
 - ❖ Biztonságos közlekedési kultúra és magatartás kialakítása a „Biztonságos Óvoda” program segítségével.
 - ❖ A közlekedéshez szükséges képességek fejlesztése: téri tájékozódás, figyelem, emlékezet, problémamegoldó gondolkodás, képzelet, észlelésfejlesztés.

Az óvodai nevelés területeit a természeti és társadalmi környezet köré csoportosítjuk. Ez az a közeg, amely természetes módon mindent átölel, és amiről az óvodás gyermeknek ismeretei, tapasztalatai vannak. Közel áll a gyermeki lélekhez, gondolkodásmódhoz.

A feldolgozásra javasolt témák tervezésekor figyelembe vesszük az óvodai programcsomag tématerv javaslatait és az aktualitásokat.

A javasolt témakörökön kívül felhasználható bármilyen más – a gyermekek által javasolt, illetve érdeklődésükre számot tartó – egyéb témakör.

„Biztonságos óvodai program” megvalósítása. A gyermekek védelme, óvása érdekében a balesetmentes közlekedés feltételeinek megteremtése. Az élet és a környezet védelmét szolgáló magatartási formák elsajátítása, melyek hozzájárulnak a gyermekek egészségének védelméhez és az őket körülvevő külső világ tevékeny megismeréséhez, a biztonságos életvitel szokásainak alakításához.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermek elemi ismeretekkel rendelkezik környezetéről és önmagáról, a természethez pozitív érzelm köti.
- ❖ Képes ítéleteket alkotni, összefüggéseket meglátni az általa ismert, tapasztalt tárgyokról, jelenségekről.

-
- ❖ Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
 - ❖ Ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, a felnőttekkel együtt biztonságosan közlekedik.
 - ❖ A gyermekek nyitottak, érzékenyek környezetük jelzéseire.
 - ❖ Ismeretekkel és képességekkel rendelkeznek környezetük értékeinek megóvására és szükséges korrekciók megtételében aktivitásra képesek.
 - ❖ A gyermekek szívesen vesznek részt a matematikai játékokban, matematikai feladatok megoldásában.
 - ❖ Képesek a minőségi eltérések megfogalmazására.
 - ❖ Biztonsággal eligazodnak 10-es számkörben a mennyiségi eltérések megállapításában, a tő- és sorszámlálásban.
 - ❖ Megkülönböztetik a különböző térformákat, testeket, a különböző vonalakat.
 - ❖ Felismerik a szimmetrikus formákat.
 - ❖ A térben biztonságosan tájékozódnak.
 - ❖ Önálló feladatmegoldásra képesek.
 - ❖ A névutókat helyesen használják.
 - ❖ Ismereteiket fel tudják használni a legkülönbözőbb hétköznapi jelenségek modellezésére.
 - ❖ Ismerjék a közlekedés gyermekekre vonatkozó egyszerűbb szabályait, fogalmait.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A munka az életre való felkészítés, a személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munkajellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusoknak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény, és állatgondozás stb.). Ez az a tevékenységi terület, ahol az önként végzett aktív tevékenység és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető, átélhető a gyermek számára.

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok alakulnak ki, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Célunk:

- ❖ A gyermeki munka megszerettetésén keresztül alakuljanak ki a gyermekekben olyan készségek, tulajdonságok, melyek pozitívan befolyásolják a kötelességtudat alakulását.
- ❖ Az önkéntesen társaikért is végzett munka hatására fejlődjenek közösségi kapcsolataik.
- ❖ Formálódjon a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek munkajellegű tevékenységekhez való pozitív viszonya.
- ❖ Alakuljanak ki azon praktikus képességek, amelyek segítik a munkafolyamatok célszerű szervezését és elvégzését.

Feladatunk:

- ❖ Lehetőséget teremtünk a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok kialakulására.
- ❖ Biztosítjuk a különböző munka jellegű tevékenységek feltételeit.
- ❖ Személyes példát mutatunk a cselekvések utánzására.
- ❖ Támogatjuk a gyerekek egyéni próbálkozásait, serkentjük aktivitásukat.
- ❖ Kialakítjuk a rendszeres munkavégzéshez való pozitív viszonyukat, környezettudatos szemléletmódjukat.
- ❖ A gyermekek fejlettségének, képességeinek, teherbírásának, egyéni tempójának megfelelően differenciálunk.
- ❖ Megteremtjük az egészséges arányt a gyermeki munkavégzésben a kisebbek és a nagyobbak között.
- ❖ Érzékeltetjük az emberi munka hasznosságát.
- ❖ Felismertetjük az egymásnak történő segítségnyújtás fontosságát.
- ❖ Felhívjuk figyelmüket saját és mások munkájának elismerésére.
- ❖ A tudatos pedagógiai szervezéssel biztosítjuk a gyermek konkrét, reális, saját magához mért fejlesztő értékelését.
- ❖ Lehetőséget teremtünk a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlettségi szintjéhez alkalmazkodó munkatevékenységekre, bontakoztatjuk önállóságukat.
- ❖ Ösztönözzük a munkafolyamatok önálló megtervezését, a cselekvéssorok önálló végrehajtását.
- ❖ A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetek teremtésével segítjük a különböző beszédformák gyakorlását, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok – okozati összefüggések, műveletek megnevezését, mondatba foglalását.

Leggyakoribb munkafajták:

- ❖ önkiszolgáló munka, amely a gyermek saját kiszolgálására irányul
- ❖ játékban megjelenő valós szükségleteket kielégítő munkák
- ❖ (pl.: sütés, főzés, saláta-készítés, terítés stb.)
- ❖ házimunka jellegű tevékenységek
- ❖ (pl.: étkezés utáni rendrakás)
- ❖ csoporthagyományok ápolásához kapcsolódó munkák
- ❖ (pl.: díszítés, teremrendezés, meglepetés készítése stb.)
- ❖ önként vállalt mindennapos feladatok
- ❖ (pl.: eszközök kiosztása, tárgyak helyre rakása...)
- ❖ alkalmi megbízatások
- ❖ (pl.: tárgyak behozása, üzenetek átadása stb.)
- ❖ élő környezet ápolása
- ❖ (pl.: növények gondozása, levélgyűjtés, madáretetés stb.)
- ❖ játéktémákkal egybeeső munkák
- ❖ (pl.: barkácsolás, gyűjtőmunka...)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ A gyermekek önként vállalják a munkavégzést.
- ❖ Önállóan, igényesen végzik a munkát.
- ❖ Átérik a közösen végzett munka örömét.
- ❖ Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- ❖ Örömmel segítenek a kisebbeknek.
- ❖ Ismerik és használják az önkiszolgálás és környezetük munkafázisait és a szituációhoz igazodva, végzik azokat.
- ❖ A gyerekek szeressenek közösen, és egyénileg dolgozni. Tudják az elkezdett munkát befejezni. Vállalkozzanak egyéni megbízatásokra.
- ❖ Képesek önmaguk ellátására, szükség szerint segíteni, segítséget kérni.
- ❖ Személyes tárgyaik, környezetük rendben tartására képesek.
- ❖ Erősödik állóképességük, teherbírásuk.
- ❖ Fejlődnek olyan akarat tulajdonságaik, mint türelem, kitartás, alakul kötelességérzetük.
- ❖ Tudnak feladatot egymás között felosztani, dönteni.
- ❖ Együttműködésre, együtt dolgozásra képesek.
- ❖ Megbecsülik egymás és mások munkáját.

-
- ❖ Tapasztalatok, ismeretek szereznek a házimunka, kerti munka, környezetük óvó védő munkája területén, illetve az eszközök használatában.

A TEVÉKENYSÉGBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

A nevelési folyamat egésze alkalmas arra, hogy benne a gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomásokat, tapasztalatokat, élményeket feldolgozhassák - spontán, vagy irányítottan tanuljanak, ismereteket szerezzenek - és általa teljes személyiségük fejlődése, fejlesztése biztosított legyen.

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat.

A tanulás elsősorban spontán tevékenység. A játékból nő ki, a játékba nyúlik vissza, áthatja azt, tehát megvalósítása leginkább a játékkal együtt lehetséges.

Értelmezésünkben a tanulás a belső szükséglet és a külső tényezők megfelelő kölcsönhatására létrejövő folyamat indukálta változás. Ebben van ott, lehet ott a felnőtt, aki igyekszik tágitani a gyermek világát, az ő vágyai alapján.

Célunk:

- ❖ Alapozódjon az élethez, munkavégzéshez szükséges alapkészségek, - képességek és kompetenciák rendszere.
- ❖ Váljanak képessé a megismerésre és az alkalmazkodásra.
- ❖ Tegyenek szert olyan ismeretekre, jártasságokra, készségekre, melyek eredményeként fejlődnek képességeik, alakul személyiségük.
- ❖ Gyarapodjon tudásuk.
- ❖ Alakuljon önállóságuk, önfogadásuk, pozitív énképük, bontakozzanak autonóm személyiségjegyeik.
- ❖ Fejlődjön problémaérzékenységük, keressenek új utakat, megoldásokat.
- ❖ Alakuljon a gyermekek alkotókedve, tevékenységi vágya, kíváncsisága, pozitív viszonyuk a tanuláshoz.
- ❖ Az óvoda – iskola átmenet megkönnyítésével váljanak alkalmassá a zökkenőmentes beilleszkedésre.
- ❖ Legyenek képesek a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a megismerésre, az elemi ismeretek elsajátítására, a továbblépésre.

Feladatunk:

- ❖ A gyermeki szükségleteket, életkori és egyéni sajátosságokat, a gyermekek fejleszthetőségének lehetőségeit figyelembe véve, tevékenységek egész sorával interaktív tanulási – tanítási módszerek dominanciájával biztosítjuk személyiségük alakulását, képességeik fejlődését.
- ❖ Alkalmazkodunk a gyermekek érzelmvilágához, tevékenységvágyához, mozgásigényéhez, játékhoz való kötődéséhez.
- ❖ A tanulást külső kényszertől mentessé tesszük azáltal, hogy a gyermeki tanulás és a pedagógus - fejlesztést szolgáló motívumait egyeztetjük.
- ❖ Megértő, együtt-érző, alkalmazkodó személyiségünkkel támogatjuk a gyermek megismerési folyamatait, a felfedezés lehetőségét, a kreativitás alapozását.
- ❖ Bővítjük a tanulás lehetséges formáit a cselekvéses tanulással, szűkítjük a feladat megoldással és az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozással.
- ❖ Olyan élethelyzeteket biztosítunk - főként játékban – ahol a problémák egyéni, vagy közös megoldása során a gyermekek gondolkodását alakíthatjuk.
- ❖ Beszélgetéssel, közös gondolkodással segítjük a gyermekeket abban, hogy összefüggéseket fedezzenek fel, ismereteket szerezzenek és kielégítsék kíváncsiságukat.
- ❖ Változatos tanulási formák alkalmazásával biztosítjuk a gyermekek számára a fejlődés lehetőségét, motivációjuk alakulását, figyelembe véve a gyermekek adottságait, a családjukban és tágabb környezetükben szerzett tapasztalataikat.
- ❖ A gyermeki önállóságon és aktivitáson alapuló tanulási formák szervezésével segítjük a tapasztalatok, ismeretek belsővé válását - mint a gyermeki megismerés fontos bázisát és formáját.
- ❖ Elfogadó, megerősítő légkör teremtésével biztosítjuk a gyermekek számára az önkéntelen tanulás lehetőségét, mely az egész nap folyamán adott.
- ❖ Pozitív megerősítéssel, dicsérettel ösztönözzük a gyermekeket, melynek eredményeként sikerélményhez jutnak. Ennek motiváló hatására tudatosan építünk.
- ❖ Támogatjuk őket abban, hogy tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek, egyszerű összefüggéseket meglássanak.
- ❖ Különös gondot fordítunk a korrekcióra és kompenzációra, és az egyenlőtlenségekből fakadó különbségek csökkentésére.
- ❖ Tudatos tervezőmunkával biztosítjuk a szülői kérésre óvodában maradó gyermekek célirányos megsegítését.
- ❖ Az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonásokat kialakítjuk és fejlesztjük.

-
- ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében elsősorban az önálló cselekvést, a figyelem koncentrációt, a beszéd- és értelemfejlesztést, az egymás közti érintkezés kultúrájának kialakulását, a kezűgyesség fejlesztését, az alkotóképesség bontakoztatását tekintjük fontos feladatnak.

A tanulás tartalma

Az óvodás gyermek érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, képszerű-szemléletes gondolkodása leginkább a játékban, a játékon keresztül fejlődik.

Minél fiatalabb a gyermek, annál inkább a játék keretében vagy játékos keretek között tanul, elsősorban utánzás és önként vállalt cselekvés révén.

Óvodába lépéstől kezdve játékos helyzeteket, tevékenyedési lehetőségeket teremtünk a gyermekek számára, ahol a tanulás szükséges sémáit megfigyelhetik, utánozhatják és gyakorolhatják.

Később ehhez társulnak az óvónő által irányított tapasztalatszerzések, megfigyelések, ismeretszerzések, és gyakorlati probléma - illetve feladatmegoldások.

A gyerekek a saját tapasztalatgyűjtés állandó lehetőségét igénylik: a vizsgálódást, a próbálkozást, a keresgélést, a felismerést, az események szervezésének lehetőségét.

Programunkban a tanulás a gyermeki tevékenység velejárója. A valamit megtanulás a gyermek részére spontán folyamat, a valamit megtanítás az óvodapedagógus részéről tudatos, célszerű tevékenység, a tanulási képességek megalapozása.

A tanulás lehetséges keretei:

- ❖ Utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás - és viselkedéstanulás
- ❖ Spontán játékos tapasztalatszerzések
- ❖ Játékos, cselekvéses tanulás
- ❖ A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- ❖ Óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- ❖ Gyakorlati probléma – és feladatmegoldás
- ❖ Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységekben megvalósuló tanulás.
- ❖ Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység.

A személyiségfejlesztés hatékonyságának növelése, a minőségelvi pedagógiai gyakorlat kiterjesztése és a használható tudás megszerzése érdekében pedagógiai gyakorlatunkba beépítjük a projekt rendszerű tanulásszervezéssel történő személyiségfejlesztést.

Jellemzői:

- ❖ a komplexitás
- ❖ aktivitásra épül
- ❖ tevékenységekben valósul meg
- ❖ párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek jelenléte
- ❖ kooperativitást feltételez
- ❖ kollektivizál és individualizál
- ❖ integrál és differenciál

Óvodapedagógus feladata:

- ❖ a közvetve vezetés: a gyerekek ötleteinek kibontakoztatása
- ❖ gazdag tevékenységkínálattal a választás lehetőségének megteremtése
- ❖ belső motivációs bázis kialakítása; élmény és öröm hozzákapcsolása a tanuláshoz
- ❖ egyéni haladási ütem biztosítása, személyre szabott pozitív értékelés
- ❖ valódi problémahelyzetek és tanulási lehetőségek preferálása
- ❖ a fejlődésben végbemenő változások elemzése, rögzítése

A kompetencia alapú pedagógiai értékmérője a használhatóság.

Az értékelés tartalmazza:

- ❖ a tanulást befolyásoló részképességek fejlődését
- ❖ az alapképességek, kulcskompetenciák aktuális szintjét
- ❖ a tanulási technikák fejlettségi szintjét
- ❖ a feladatvégzés pontosságát
- ❖ az önellenőrzés szintjét
- ❖ a továbbfejlődés irányát

Az óvodapedagógus a gyermekek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességéhez igazodva szabadon dönthet az alkalmazott módszerekről, tanulási formákról, keretekről, fejlesztési tartalmakról.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

Előnyben részesítjük:

- ❖ az ingertársulás és megerősítés,
- ❖ a próba - szerencse,
- ❖ a belátásos,
- ❖ a felfedeztetéssel probléma megoldási módok, mint tanulási stratégiák,
- ❖ a saját élményű tanulási mód alkalmazását.

Ezeket keresztül látjuk biztosítottak a kíváncsiságra alapozott utánzásokkal, cselekvéssel próbálkozásokkal teli tanulás eredményességét.

A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából abban a nevelési évben amikor tanköteles korúvá válnak diagnosztikus mérési rendszer alkalmazunk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ gyermekek motiváltak és együttműködők tanulási helyzetekben,
- ❖ nyitottak, érdeklődők, érzékelésük, észlelésük tovább differenciálódik,
- ❖ az önkéntelen emlékezeti bevésés, felidézés és a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés, felidézés,
- ❖ emlékezetük egyre hosszabb időtartamra terjed ki,
- ❖ megjelenik a szándékos figyelem,
- ❖ növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik annak megosztása, átvitele,
- ❖ a gyermekeknél kialakulóban van az elemi-fogalmi gondolkodás,
- ❖ ismerik és gyakorolják a próba-szerencse és a késleltetett modellkövetés tanulási formákat,
- ❖ a gyerekekben erősödik a valamit megtanulni, és a valamit alkotni igénye,
- ❖ cselekvés közben, érzelmeiken keresztül készségeket, jártasságokat szereznek, valamint
- ❖ probléma (tanulási) helyzetekben egyéni és kooperatív feladat-megoldási módokban jártassággal bírnak,
- ❖ megjelenik a sikeres iskolai munkához szükséges testi, lelki és szociális érettség, melyek alkalmassá teszik a gyermeket az iskolai tanulás megkezdéséhez,

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

-
- ❖ a gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.
 - ❖ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

JÁTÉKOS IDEGEN NYELVHEZ SZOKTATÁS

Minden társadalom megújulásának alapja az emberi erőforrások minőségének fejlesztése.

Napjainkban elvárassá fogalmazódott mind az egyén, mind a társadalom számára a változó munkaerő-piaci igényekhez való alkalmazkodás.

A jövőbeli felnőttek életének bármely szakaszában szükségessé válhat életpályájuk módosítása, életük folyamán akár többször is.

Az egységes unió új távlatokat nyit, lehetőséget azonban csak annak nyújt, a kínálattal élni csak az tud, aki alkalmazkodni képes a táguló világ elvárásaihoz

A társadalmi életben történő boldogulás nélkülözhetetlenné teszi az idegen nyelvű kommunikációban való jártasságot.

A jövő nemzedékének ezért szüksége lesz az idegen nyelv használatának arra a szintjére, amely segíti őket környezetük megértésében és a rugalmas alkalmazkodásban.

Ezt felismerve az UNIOS – oktatáspolitikai preferált értékei, közé kiemelt figyelmet igénylő feladatként emeli be az idegen nyelv-tudást, mint a sikeres életminőséghez szükséges kompetenciát.

Az újszerű megoldások keresése így mára kötelezettséggé formálódott és elengedhetlenné válik az idegen nyelv oktatásának rendszerré formálása az iskola előtti (óvodai) neveléstől a középfokú oktatásig, melyben biztosított a nyelvi programok egymásra épülése.

Óvodapedagógusként is egyre jobban érzékeljük, hogy egy hosszú – a gyermekek életében el nem választható- folyamat első láncszemeként e téren is olyan felelősségteljes feladat hárul ránk, amely egy későbbi életszakaszban már nem pótolható pedagógiai munkát feltételez és vár el tőlünk, amelyben a tanulási folyamat részeként segítjük a nyelvi korlátok lebontását.

A játékos idegen nyelvvel történő ismerkedés óvodai bevezetésének

Célja:

- ❖ A sajátélményű tanuláshoz fűződő motivációs bázis, és nyitott beállítódás bővüljön az idegen nyelvek iránti fogékonysággal.
- ❖ A játékos nyelvhez szoktatás váljon a napi pedagógiai gyakorlat részévé, melyben, az életkor specifikumok figyelembevételével kommunikációs szituációban gyakorolhatják az idegen nyelv használatát.
- ❖ Helyi nevelési programunkban megfogalmazott céljainkhoz illeszkedően az élethosszig tartó tanulást segítő, a használható nyelvi tudást alapozó idegen nyelvű alapkészségek jelenjenek meg a gyermekek kommunikációjában.

Célunk:

- ❖ Alakuljon ki más nemzetiségek nyelve iránti érzékenység.
- ❖ Legyenek képesek elemi kommunikációra idegen nyelven.
- ❖ Fejlődjön hangképzésük, intonációjuk, ritmusérzékük.
- ❖ Váljanak képessé a mindennapi élethelyzetekben elemi megnyilvánulásokra.
- ❖ Oldódjanak beszédgátlásaik.
- ❖ Befogadóként az idegen nyelv juttassa átélte örömhöz, élményhez a gyerekeket.
- ❖ Tegyenek szert olyan idegen nyelvi képességekre, melyek a sikeres iskolakezdés alapjai.
- ❖ Alakuljon ki a különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek idegen nyelv iránti fogékonysága, motivációja.

Feladatunk:

- ❖ A gyermeki szükségleteket, életkori és egyéni sajátosságokat, a gyermekek fejleszthetőségének lehetőségeit figyelembe véve, természetes élethelyzetekben szerezhetnek elemi, idegen nyelvi tapasztalatokat.
- ❖ Az idegen nyelvvel való ismerkedést külső kényszertől mentessé tesszük.
- ❖ Beszélgetéssel, közös tevékenységgel segítjük a gyerekeket abban, hogy elemi idegen nyelvi ismereteket szerezzenek, kielégítsék kíváncsiságukat.
- ❖ Változatos tevékenységekben érzékeltetjük a nyelvi jellemzőket, mint artikuláció, kiejtés, beszédritmus. Rögzítjük a dalokat, verseket, mondókákat, körjátékokat.
- ❖ Támogatjuk a gyerekeket az önálló idegen nyelvi kezdeményezésekben (témakörök, játékok)

-
- ❖ Pozitív megerősítésként alkalmazzuk az informatikai eszközöket.
 - ❖ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése a tapasztalati lehetőségek kitágításával.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ☞ A gyermekek nyitottak, érdeklődőek az idegen nyelv iránt.
- ☞ Az önkéntelen emlékezeti bevésés, felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés, felidézés, figyelem.
- ☞ Tevékenység, játék közben, érzelmeiken keresztül elemi, nyelvi készségeket, jártasságokat szereznek.
- ☞ A gyermekek 50% -ban legyenek képesek témakörönként legalább 5-10 szót, kifejezést felidézni és önállóan elmondani.
- ☞ A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek állapotuknak megfelelően nyitottak az idegen nyelvű kommunikációra, ill. alapképességeik bontakozóban vannak.

A tanulás tartalma.

Az óvoda gyermek érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelme, képszerű, szemléletes gondolkodása, leginkább a játékban, a játékon keresztül fejlődik. Játékos élethelyzeteket, tevékenységi lehetőségeket teremtünk a gyermekek számára, ahol a nyelvi ismeretek szükséges sémáit megfigyelhetik, utánozhatják, gyakorolhatják. Ehhez társulnak az óvónő által irányított tapasztalatszerzések, ismeretszerzések. Támaszkodunk a gyermekek önálló próbálkozásaira, felismeréseire, kezdeményezéseire.

A tanulás lehetséges keretei:

- ❖ Utánzásos minta és modellkövetés.
- ❖ Spontán történő játékos tevékenységek.
- ❖ A kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés. Az óvodapedagógus által irányított és kezdeményezett érzékelés, észlelés, képességfejlesztés.

Módszerek:

- ❖ Játékos éneklés, verselés, mondókázás.
- ❖ Felismerés hangzsról.
- ❖ Kifejezés idegen nyelvű intonációval.
- ❖ Rajzolás idegen nyelvű hangzás után.
- ❖ Tornázás, mozgásos gyakorlatok idegen nyelvű hangzás után.
- ❖ Mesélés: idegen nyelven történő megértés.

TEHETSÉGGONDOZÁS

Az alkotóképesség fejlesztését nem tekintjük különálló feladatnak pedagógiai munkánkban, az egész nevelési folyamatba ágyazva valósítjuk meg. Arra törekszünk, hogy a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó, szeretetteljes, biztonságot adó, elfogadó, feszültségeket oldó, kiegyensúlyozott légkörben tág teret adjunk a gyermek képességének sokoldalú fejlődéséhez.

A gyermekben rejlő adottságokra építünk. Sok olyan lehetőséget igyekszünk számukra adni, amelyben minden gyermek kipróbálhatja önmagát.

Törekszünk arra, hogy a *prevenció, kompenzáció és a tehetséggondozás* komplexen érvényesüljön fejlesztő munkánkban.

Célunk:

gyermekeinket jellemezze:

- ❖ a megismerési vágy, kíváncsiság, érdeklődés - motiváltság
- ❖ kísérletező kedv, új utak keresése a problémában
- ❖ az önmegvalósítás szándéka, erő kipróbálása
- ❖ nyitottság, játékoság, humor
- ❖ önfogadás, önbizalom, pozitív énkép, a személyiség szabadsága

Feladatunk:

- ❖ Egyenlő esélyek biztosítása érdekében a kiemelkedő képességek kibontakoztatásával tehetséggondozás.
- ❖ Kellő időt és ösztönzést biztosítunk a sokoldalú észleléshez, felismeréshez, felfedezéshez, önmaguk képességeinek megismeréséhez.
- ❖ Segítjük a gyermekeket önbizalmuk fejlesztésében, pozitív énképük formálásában, biztonságérzetük kialakulásában.
- ❖ Megalapozzuk az önkifejezés képességét.
- ❖ Serkentjük gyermekeinket az önálló ötletek, elképzelések megvalósítására, sokféle megoldási lehetőség keresésére, kérdések feltevésére.
- ❖ Modellt adunk, ösztönzünk kreatív próbálkozásokra.
- ❖ Fokozottan segítjük a hátrányokkal küzdő gyermekek képességeinek megalapozását és fejlesztését.

A spontán kialakuló játék mellett felkínálunk olyan tevékenységeket, élet specifikus szituációkat, problémahelyzeteket, melyek révén minden területen eredményesen bontakozhatnak ki a kreatív képességek.

TEHETSÉGFEJLESZTŐ PROGRAM

Mi a tehetség?

Harsányi I. (1988) meghatározása szerint: „tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.”

Óvodás korban tehetségígéretekéről, tehetségre irányuló hajlamaikról beszélhetünk. Adottságaik valamilyen területen az átlagosnál jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiságnak, és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Az adottság csak egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatása által.

Tehetségre utaló jelek óvodás korban:

- ❖ Jó koncentrációs képességek
- ❖ Szokatlanul jó memória
- ❖ Korai nyelvi fejlettség
- ❖ Kíváncsiság, tudásvágy, sokrétű érdeklődés
- ❖ Kreativitás
- ❖ Humorérzék
- ❖ Túlérzékenység
- ❖ Maximalizmus
- ❖ Erős kötődés

A kiválóan kreatív, tehetségígéretes gyermekek saját csoportjukban élik óvodás életüket. Azt valljuk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, ezt a tehetséget kell felfedeznünk. Óvodáskorban a gyermekek fejlesztése két síkon történik: csoportjaikban a napi tevékenységbe ágyazva, illetve kiscsoportos kreativitást fejlesztő „tehetséggondozó” foglalkozások keretében. Az optimális egyéni tehetséggondozást a játéktevékenység biztosítja. Egyszerre fejlesztjük a gyermekek személyiségét és képességeit, valamint erős és gyenge oldalát. Minden esetben a gyermekek pozitívumait, erősségeit emeljük ki.

Célunk:

- ❖ Fedezzük fel a kiemelkedő képességű, kiválóan kreatív gyermekeket.
- ❖ Fejlődjön a gyermekek személyiségének figyelembevételével átlagon felüli adottságai, kreativitásuk, motivációjuk, önmagukhoz mérten tehetségük kibontakoztatása.
- ❖ A gyermekek erős oldalainak feltérképezése, fejlesztése.
- ❖ Alakítsunk ki elfogadó, a személyiségfejlődést segítő légkört.
- ❖ A tehetséges területekkel párhuzamosan, komplexen fejlesszük a gyermekek kompetenciáit.
- ❖ Tárjuk fel a gyermekek speciális képességeit.
- ❖ Alakítsunk ki hatékony ismeretszerzési módszereket.

-
- ❖ Biztosítsuk az érzelmi biztonságot.
 - ❖ Gazdagodjon a pedagógusok módszertani kultúrája.

Feladatunk:

- ❖ Egyenlő esélyek biztosítása érdekében a kiemelkedő képességek kibontakoztatásával tehetséggondozás.
- ❖ A gyermekek önbizalmának fejlesztése, pozitív énképük formálása, biztonságérzetük kialakítása.
- ❖ Tehetségazonosítási rendszer kialakítása, működtetése.
- ❖ Tehetségígéretes gyermekek azonosítása.
- ❖ Az egyéni képességekhez igazodó tevékenységtartalmak kidolgozása, specifikus éves munkaterv elkészítése.
- ❖ A műhelymunkákhoz szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

Tehetségmodell

Tehetségazonosítási rendszer

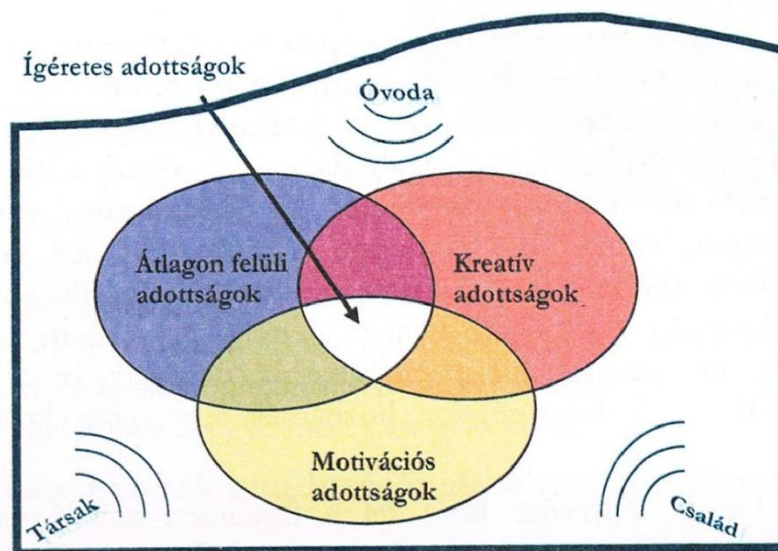
A gyermekeket óvodába lépésüktől megfigyeljük, minden félévben a „Fejlődés nyomon követése” dokumentációban az eredményeket rögzítjük. Itt már feltűnhetnek olyan területek, amelyek az átlagtól eltérőek. Iskolába lépés előtti évben tehetségfelismerő teszteket alkalmazunk, azoknál a gyermekeknél, akiket a csoportban dolgozó óvodapedagógusok javasolnak. A velük elvégzett teszt alapján, szűrhetjük ki a tehetségígéreteket.

A tehetség fogalmi megközelítése

A köznevelésben nagy hagyománya van a tehetségfejlesztésnek és a tehetséggondozásnak. Gyarmathy Éva szerint: „a tehetség természeti erő, amely a megjelenésére alkalmas környezetben alkotó erővé válhat.”
(http://tehetseg.hu/sites/default/files/geniusz_muhely/1davidmaria_12onl.pdf 2015.11.10. 18:56 3.o)

A tehetség összetevői

A következő ábra azt fejezi ki, hogy a gyermeki adottságok közül melyek azok, amelyeket az óvodai tehetséggondozásban kiemelünk, ígéretesnek tekintünk.

Tehetségigérek adottságait, nevelési tényezőit bemutató ábra
Mönks-Renzulli (1997), Czeizel (1997)

Az ábrán láthatjuk, hogy ha a gyermeknek valamelyik adottsága átlagon felüli és adott területen végzett tevékenység során kreativitást, motivációt mutat, akkor állíthatjuk, hogy a gyermek az adott területen tehetségígért.

Az óvoda az az intézmény, amelyben ezek a munkálatok a gyermek életkori sajátosságainak megfelelően létrejönnek. Ahhoz, hogy ezek a tehetségigérek megfelelő fejlesztésben részesüljenek nélkülözhetetlen a pedagógusok szakmai felkészültsége, elkötelezettsége, mert csak így tudjuk az átlagon felüli adottságokat kibontakoztatni.

Az óvodába kerülés előtt a gyermekeknél még nem beszélhetünk intézményes képességfejlesztésről, mert a bölcsőde még gondozói feladatokat lát el. Amit a gyerekek magukkal hoznak, azt hajlamaiknak vagy éppen adottságaiknak köszönhetik. „Egy gyermek veleszületett adottságait legjobban óvodáskorban tudjuk megfigyelni, amire jól lehet építeni. „ (Nagy Jenőné 2012, 37. o)

A továbbiakban az ábra értelmezése következik:

Átlagon felüli adottságok: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja meghatározza a fejlődési jellemzőket az óvodáskor végére, így minden pedagógus a saját csoportjába járó gyermekeket igyekszik erre a szintre eljuttatni. Ehhez viszonyítva könnyebben észre vehetjük az átlagon felüli adottságokat.

Motivációs adottságok: „Ami a gyermek speciális átlagon felüli adottságait belső erővel mozgósíthatja, s az érzellemmel vezérelt óvodás gyermek tanulási vágyát fokozhatja” (Nagy Jenőné 2012, 38. o)

Kreatív adottságok: Ha ez nincs, akkor nem beszélhetünk tehetségígéretes gyermekről. Az óvoda nagyon jó terep ennek a kibontakoztatására, hiszen a mindennapok során játékában, játékos tevékenységében saját ötleteit kipróbálhatja, variálhatja, a felbukkanó problémák különböző módon való megoldását kivitelezheti.

Az ábra még három nagyon fontos tényezőt jelöl meg. Elsőként az *óvodát*, ahol a tehetségígéret nevelését elkezdjük. Ehhez persze egy nagyon jó nevelőtestületi háttér szükséges, akik támogató bázisként állnak a tehetségfejlesztő munka mögött. Második tényező a *család*, aminek értékadó szerepe van, ahhoz, hogy a gyermeki személyiség kiegyensúlyozottan tudjon fejlődni, nyugodt, harmonikus családi körülményre van szükség. Az utolsó, de fontos tényező a *társak*. Itt többről van szó, mint a társas viszonyok. Itt már a társak tudatos kiválasztásáról, annak segítéséről van szó. Fontos, hogy az azonos adottságú gyerekek kerüljenek egy párba, hogy a feladatok közös elvégzésében ne gátolják egymást. Cél, hogy alkotókká váljanak, ne pedig alárendelt kapcsolat legyen köztük, akik nem tudnak együtt dolgozni eredményesen. Nagy Jenőné idézve: „A gyermekeket abban kell segíteni, hogy olyan társkapcsolatokat építsenek ki maguk körül, amelyek segítik az átlagon felüli adottságaik kibontakozását. Ebben az életkorban ezt a feladatot csak a pedagógussal együtt tudják a gyermekek megvalósítani.” (Nagy Jenőné, 2012, 39. o)

A tehetséggondozásunk célja

A tehetséges gyermekek felkutatása, képességeik fejlesztése. Elsődleges célja a tehetségműhelyeknek a tehetséggondozás, a logikus gondolkodás kialakítása, kreativitás fejlesztése és növelése. További célja a memóriafejlesztés, ok-okozati összefüggések megértetése, probléma megoldó képességek fejlesztése. A fejlesztések során szem előtt tartjuk a csoporton belüli egyéni különbségeket, ezért igyekszünk differenciálni, annak érdekében, hogy a gyermekek sikerekhez jussanak.

Óvodáskorban csak tehetségígéretekéről beszélünk. Ezek azonosítása és fejlesztése, képességeik és személyiségük szerkezetének megismerése által lehetséges.

Ezért óvodai tehetségsegítésünk céljai a következők:

- ❖ A gyermeki képességek kibontakoztatása és lehetőségeik kibővítése. A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, KOMPLEX SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉS játékos keretek között, érzelmi biztonság nyújtása mellett. Egyrészt saját óvodai csoportban az egész nap során, illetve az óvodánkban működő tehetségműhelyekben heti egy alkalommal.
- ❖ Pozitív, inger gazdag környezet biztosítása, kihívások elé állítás, melyben tapasztalati úton fejleszthetik legjobb képességeiket, kreativitásukat. ERŐS OLDAL MEGSEGÍTÉSE.
- ❖ A gyermekek megismerése után az esetleg meglévő egyenetlen problémák, lemaradások, hiányok okainak feltárása és fejlesztése. GYENGE OLDAL FEJLESZTÉSE.
- ❖ Megfelelő „léggör” kialakítása (kiegyensúlyozott társas kapcsolatok pedagógusokkal, fejlesztő szakemberekkel és a társakkal.)
- ❖ Regenerálódás, pihenés, amely biztosítja a feltöltődést.

-
- ❖ A szülők támogatása, megbeszélések által a gyermek alaposabb megismerése érdekében, tehetséggondozással kapcsolatos tanácsadás.

Tehetséggondozással kapcsolatos feladataink

Azonosítás

„A tehetségigéret azonosítása az a folyamat, amely során a gyermekekben felderítjük azokat az adottságokat, képességeket, motívumokat, kreatív gondolkodásuk jellemzőit, ami alapján tehetségigéretet láthatunk bennük” (Nagy Jenőné, 2012. 45.o)

Óvodánk 5-7 évesei körében végzünk tehetség-azonosítást.

Mivel az óvodában folyamatosan együtt vagyunk a gyermekekkel, így nem jelent számunkra nehézséget, hogy felfedezzük ezeket a jellemzőket, mivel az egész napunk folyamán meg tudjuk figyelni őket. Megannyi lehetőségünk nyílik a MEGFIGYELÉS-re, különböző helyzetekben. Ehhez a munkánkhoz partner kell, hogy legyen a SZÜLŐ, hiszen óvodába lépéskor fontos információkat tudnak közölni velünk gyermekükről az anamnézis lap kitöltésével.

A beszoktatási időről is írásos dokumentációt végzünk, illetve minden félévben egyéni fejlettségi lapokat töltünk ki a gyermekekről, amelyek olyan mutatókat tartalmaznak, melyek az alábbi területekre jellemzőek:

- ❖ Mozgásfejlettség
- ❖ A gyermek finommotoros koordinációjának fejlettsége
- ❖ Értelmi fejlettség
- ❖ Nyelvi fejlettség mutatói
- ❖ Szociális fejlettség

A megfigyeléseket a csoporttal foglalkozó óvodapedagógusok együtt végzik, melyek nagy segítséget nyújtanak a gyermekek komplex személyiségi tényezőiről, képességeikről, ezek alapján tudjuk őket fejleszteni.

Munkánk során a „Tehetesszűrő megfigyelési szempontsort” használjuk, mely a tehetség-azonosítás egyik lehetséges pedagógiai módszere.

Források

- ❖ „Fejlettségmérő lapok”,
- ❖ Gyermeki produktumok, munkák gyűjteménye,
- ❖ Részképesség mérések: figyelem, emlékezet, szókincs, gondolkodás,
- ❖ Kreativitás-mérés (Torrance-körök),
- ❖ Pszichológus által végzett képességvizsgálatok,
- ❖ Egyes esetekben Pedagógiai Szakszolgálat véleménye.

A tulajdonság listák, megfigyelési szempontsorok, „Potenciális tehetségek megtalálása” című lista a mellékletben csatolva megtalálható.

Beválogatás

A beválogatás egy adott tehetségműhelybe azt jelenti, hogy megvizsgáljuk, hogy a gyermekek miként felelnek meg az adott tehetségműhely elvárásainak. A gyakorlatban az azonosítási és a beválogatási folyamat szorosan összekapcsolódik, hiszen csak akkor van értelme a tehetségek azonosításának, ha a felismerési- és kiválasztási folyamatokat egy megfelelő fejlesztés fogja követni.

Fontos kérdés, hogy mennyi tehetségműhelyt tudunk elindítani az óvodában. Ahogy Nagy Jenőné is írja, az ideális az lenne, ha a Gardneri tehetségterületek (nyelvi, logikai, zenei, vizuális, mozgás) szerint lehetne biztosítani a tevékenységeket, de ez nagymértékben függ az óvodai humán erőforrástól.

A harmadik döntés, hogy a nevelőtestületben ki, melyik műhely irányítását végzi. Kérdőíves módszerrel információt tudunk gyűjteni az óvodapedagógusok érdeklődési köréről, a kapott eredményekből már tudunk következtetéseket levonni. Fontos azt is figyelembe venni, hogy mekkora óvodáról van szó, mennyi nagycsoportos óvodást nevelnek az adott intézményben. A beválogatás során azok a gyermekek kerülnek be a tehetséggondozásba, akikre a listában szereplő tulajdonságok többsége ráillik. Nagy Jenőné Tehetségígéretetek gondozásának elmélete és gyakorlata című könyvéből választottuk ki. Ez egy kategóriarendszeres megfigyelés, mely meghatározott szempontok alapján segít a gyermekek speciális adottságainak azonosításában.

Kis létszámú csoportokban heti 1 alkalommal fejlesztjük azokat a gyermekeket, akik valamilyen területen kiemelkedő képességűek, tehetségesek. A tehetségtámogatás területeit befolyásolják az óvodapedagógusok képességei, érdeklődésük, irányultságuk, illetve a gyermekek és a szülők igényei.

Lehetséges tehetséggondozó műhelyeink

Kézműves, képzőművészeti tehetségműhely:

Célja: a gyermekekben rejlő kreativitás, önkifejezés, alkotó fantázia, speciális, egyéni művészi hajlam kibontakoztatása, fejlesztése változatos kézműves technikákkal.

Zenei tehetségműhely:

Célja: A gyerekek komplex személyiség fejlesztése zenei foglalkozásokon. A rendszeres éneklés, hangszeres zenélés igényének megalapozása. Zenei anyanyelv megismertetése énekes és hangszeres zene, népzene és gyermekjátékok segítségével.

Dráma tehetségműhely:

Célja: Anyanyelvünk szeretetére, ápolására nevelés. Beszéd-és kommunikációs készségek fejlesztése. Gazdagító programmal a magyar gyermekirodalom gyöngyszemeinek megismertetése a drámajáték, bábjáték módszereivel. A gyermeki önkifejezés, szereplési vágy, szerepvállalás elősegítése.

Matematikai tehetségműhely:

Célja: a megfigyelésekre épülő tapasztalatszerzés keretében történik a különböző matematikai képességek fejlesztése. Így nyílik lehetőség gyermekeink számára a felfedezésre, a problémamegoldásra, a kreativitásra, új megoldások keresésére, rendezésre, csoportosításra, tartós koncentrálóképességre, jó rendszerező képesség fejlesztésére. Lehetőséget biztosítunk a sakkjáték megkedveltetésére.

Mozgásos tehetségműhely:

Célja: a mozgás és sport megszerettetése, tehetségkeresés, mozgás koordinációs és kondicionális képességek fejlesztése. Foci, floorball és zsinórlabda foglalkozások, versenyekre való felkészítés.

Hatásvizsgálatok és azok eszközei:

1. A gyerekek önkontrollos hatásvizsgálata a tehetséggondozó műhelyben

A műhelymunka alanya a gyermek, akinek tehetséggondozásának eredményének meg kell mutatkoznia az év végére. Rajzos diagnosztikánk motiválttá teszik őket, az óvodai tehetségmodell szerint két tehetség összetevővel kapcsolatos önkontrollos megfigyelést végeznek. (saját érzés és ötletek) Ezeket a műhelymunka végén várjuk el tőlük. Félévkor és év végén a kapott eredményekből levonjuk a következtetéseket, összefüggéseket.

2. Az óvodapedagógus önértékelő hatásvizsgálata a tehetséggondozó munkájáról és a műhelyekről

A gyerekek adottságait a csoportban dolgozó óvodapedagógusok ismerik a legjobban, ők tudják legjobban megfigyelni a gyermekek képességeinek változását. A műhelytevékenységet nekik is nyomon kell követni. Év végén kérjük meg őket, hogy nyilatkozzanak a tehetségműhely minőségéről.

3. A tehetségműhely vezetők hatékonyságvizsgálata

A tehetségműhely-vezető egyik legfontosabb elemzési szempontja, hogy a komplex tehetséggondozó modulokban tervezett célok mennyire tudtak megvalósulni. Eszközei: pszichológiai tesztek, kreativitás tesztek.

4. Szülők hatásvizsgálata az óvodai tehetséggondozó munkáról

Nagy Jenőné Tehetségígéretek Gondozásának Elmélete és Gyakorlata című könyvének 20 sz. mellékletét használjuk alapul a hatásvizsgálathoz, mely a mellékletben is megtalálható.

5. A tehetséggondozó team koordinátorának összegző elemzése, értékelése

A hatásvizsgálatok eredményeinek összegzése a tehetséggondozó team koordinátorára váró feladat.

- ❖ humán erőforrások helyzete.
- ❖ tárgyi erőforrások helyzete.

-
- ❖ gyermeki fejlődés összegzése.
 - ❖ szülők viszonya a tehetséggondozáshoz.
 - ❖ hosszú távú kapcsolatok kiépítése.

MINŐSÍTETT JÓ GYAKORLATAINK

***Kompetencia alapú nevelési, oktatási, programot átfogóan, mintaadóan
alkalmazó intézmény, feladatellátási hely***

1. Útravaló hagyományaink átörökítéséhez

A jó gyakorlat célja, hogy a gyermekek számára hozzáférhetővé tegye azt a fajta kultúrát, melyet a mai rohanó világunkban más forrásból nem vagy nehezen érhetnek el, formálja a nemzeti identitást. A hagyományokra épülő tevékenységek váljanak örömforrássá, általuk alapozódjon a népi kultúra iránti fogékonyság, segítse elő a gyermekek szellemi és mentális fejlődését. A népi kultúra, a néphagyomány átörökítésével táguľjanak kompetenciahatáraik, tegyenek szert olyan képességekre, készségekre, melyek segítik a harmonikus személyiségfejlődést. Az új módszertani kultúra megjelenésével és alkalmazásával váljanak a gyermekek befogadóvá. A közös tevékenységek erősítsék az egymás felé fordulást, a különbségek elfogadását. A különböző szociokulturális környezetből érkező, valamint a sajátos nevelést igénylő gyermekek számára egyaránt váljon hozzáférhetővé, biztosítson őket is helyzetbehozó tevékenységeket, hiszen az esélyegyenlőség az az idilli helyzet, melyben mindenkinek esélye van a saját maga lehetőségeire.

A jó gyakorlat rámutat arra, hogyan lehet a lassan feledésbe merülő értékeket sajátélményű meg tapasztalásokon keresztül, a rácsodálkozás élményével, örömpillanatokkal átadni. A gyermek közvetlen részese az eseményeknek, a helyzet-adta szituációkat maga is formálja, ezáltal válik gyermekközpontúvá.

A kompetencia alapú neveléssel releváns, eszközrendszerét, módszereit alkalmazva célzottan segíti a gyermekek valamennyi képességének fejlődését. A népi kultúra elemei tiszta egyszerűségükkel fejlesztik a gyermeki személyiséget. A tevékenységekben meg tapasztalt pozitív élmények hatására bővűľnek a gyermekek természeti és társadalmi ismeretei, ezáltal fejlődik értelmi képességűk, viselkedéskultúrájuk, a művészeti-irodalmi eszményeket hordozó alkotások iránti érzékenységűk, anyanyelvi fejlettségűk, ritmusérzékűk, mozgáskultúrájuk, finom-motorikájuk, improvizációs készségűk, vizuális technikai képességeik. Jelen van a mindennapokban, minden gyermek számára hozzáférhető, multikulturális neveléssel segíti az egyenlő hozzáférést.

2. TERMÉSZETesen

A jó gyakorlat célja, hogy a gyermekek váljanak alkalmassá sajátélményű megtapasztalás útján közvetlen és tágabb természeti, emberi, tárgyi környezetük felfedezésére, tiszteletére, annak megóvására. Az egész életre szóló benyomások megélésével, az élethosszig tartó tanulás alapozása során alakuljon ki a környezettudatos beállítódás, magatartás. A valamilyen problémával küzdő gyermekek is legyenek képesek környezetük alakításában való cselekvő részvételre. A programok gazdag, sokrétű kínálatával a partnerek interaktív bevonása által szemléletformálás, a környezettudatos gondolkodásmód elősegítése.

Ösztönzi az óvodás korú gyermekek élményszerű tapasztalatszerzését (kirándulások nemzeti parkokba, múzeumokba, állatkertbe, természeti séták, arborétumok látogatása), melyek elősegítik a környezetre figyelő magatartás alakulását, a környezeti polgárrá válást.

A jó gyakorlatban érvényesül a komplexitás, az alapkészségek és a kulcskompetenciák alapozása. A gyermekek személyiségfejlesztésében kiemelt szerepet kap a sajátélményű tanulás, minden gyermekre kiterjedő inkluzív pedagógia, az integrált fejlesztés.

Célzottan fejleszti a szociális-életviteli kompetenciákat, érzékenyíti a gyermekeket a problémák iránt, alapozza a felelősségérzetet, elkötelezettséget, nyitottságot, előítélet-mentességet, a környezetvédő, természetszerető magatartást.

A jó gyakorlat alkalmas arra, hogy egyenlő hozzáférést biztosítson a gyermekek számára, hiszen a felkínált tevékenységek, programok közös szervezéssel és lebonyolítással valósulnak meg, ezáltal lehetőséget nyújtanak a szabadidő tartalmas eltöltéséhez, a látásmód szélesítéséhez.

3. Segítőtárs (integráció, inklúzió, differenciálás)

A jó gyakorlat célja az egyéni igények, az egyéni eltérésekből fakadó problémák kezelése, a különböző célcsoportok érdekeinek együttes biztosítása, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek egyéni fejlődési útvonalakon történő megsegítése. A differenciált tanulásszervezéssel egyéni tulajdonságok és képességek mentén teremtsen lehetőséget a gyermekek kompetencia-határainak optimális eléréséhez, akár korrekció, kompenzáció, akár tehetséggondozás területén. A gyermekek legyenek képesek különböző élethelyzetekben eligazodni, váljanak motiválttá a tudás megszerzése iránt, minél zökkenőmentesebben lépjenek a következő életszakaszba.

A jó gyakorlat nem „ismeretet tanít”, hanem gyermeket. A tevékenységek, a tapasztalatszerzések módszereit a gyermek egyéni képességeihez, haladási üteméhez igazítja. Figyelembe veszi szükségleteit, spontán ötleteit, kreativitását, a folyamatok befolyásolója gyakran a gyermek.. Gyermekközpontú, mert a tapasztalatszerzést játékként éli meg a gyermek, külső kényszertől mentes, az aktivitásra épít.

Követi a kompetencia alapú fejlesztés szemléletét, a gyermekek valamennyi képességét komplex módon érinti (testi, szociális-, életviteli, kommunikációs, kognitív).

A jó gyakorlat megmutatja, hogyan lehet a nap folyamán, észrevétlenül „becsempészni” azokat a fejlesztő ingereket, amelyek alkalmasak a gyermekek képességeinek bontakoztatásához. Segít kreatívan megláttatni a hétköznapiak során használt eszközök fejlesztőerejét.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

4.Új köntösben az óvodai matematika

A jó gyakorlat célja, hogy a gyermekek legyenek képesek a hétköznapi folyamatok matematikai értelmezésére, problémahelyzetek megoldására, a szerzett tapasztalatok egyszerű memorizálására. A matematika végtelen eszköztára járuljon hozzá az alapkompenciák fejlődéséhez. A gyermekek 80 %-nál jelenjen meg a "megpróbálom" attitűd.

A jó gyakorlat a valódi tudás megszerzését teszi lehetővé, hiszen amit a gyermek maga fejt meg, cselekvésen keresztül sajátít el, majd képes alkalmazni képességei, készségei által, az adja igazi tudásbázisát. A megtapasztalható tevékenység, az átélt helyzet, a „megfogott pillanat” otthagyja nyomát, mindig hozzáférhető, használható tudássá válik. A gyermek előzetes tapasztalatait figyelembe veszi, ösztönző, megtámogató, problémaszító, megoldást elősegítő hozzáállást preferál, gondolkodtató kérdéskultúra jellemzi, sok érzékszervet foglalkoztató („az akkor és ott”) tapasztalást biztosít.

A kompetencia alapú nevelés eszközrendszerének segítségével a matematikai képességfejlesztést játékba ágyazva, a gyerekek aktív állapotba hozásával, inkluzív pedagógiai szemlélettel valósítja meg. A jó gyakorlat anyagát nem ismeretek adják, hanem a gondolkodásfejlesztés, cselekvéses megtapasztalások, próba-szerencse, problémahelyzetek teremtése. Ezeken keresztül fejlődnek a megismerő funkciók, az alpműveletek elvégzésének képessége, a divergencia, a kreativitás, az együttműködés, az egymástól való tanulás képessége, kommunikációs képességek (beépülnek a matematikai tartalmú kifejezések), melyek alapot biztosítanak az iskolai tanuláshoz. Életszerűsége, a motiváció, a játékoság, a gyermekek egyéni képességeinek figyelembevétele garanciát jelent a személyiségdimenziók fejlődésére.

Egyenlő hozzáférést eredményez a minőségi neveléshez, fejlesztéshez minden gyermek számára, hiszen jelen van a mindennapokban, átöleli az óvodai nevelés műveltségterületeit. Motivációs rendszere, élménypedagógiai eljárásai, módszerei, valamint a gyermekek speciális szükségleteinek figyelembevétele segíti a fejlesztési és játékfolyamatban történő aktív jelenlétet, ezáltal az egyenlő hozzáférést.

5. The first step – játékos nyelvhez szoktatás

A jó gyakorlat célja, hogy a sajátélményű tanuláshoz fűződő motivációs bázis, és nyitott beállítódás bővüljön az idegen nyelvek iránti fogékonysággal. A játékos nyelvhez szoktatás váljon a pedagógiai gyakorlat részévé, melyben, az életkori specifikumok figyelembe vételével kommunikációs szituációban gyakorolhatják az idegen nyelv használatát. Az élethosszig tartó tanulást segítő, használható nyelvi tudást alapozó idegen nyelvű alapkészségek jelenjenek meg a gyermekek kommunikációjában.

A jó gyakorlat a nyelvet célként és eszközként alkalmazó szemlélet. A módszerek, a tevékenységekre épülő felfedezés, mind az integrációt segítik elő, így a különböző kompetencia területek együttesen, egymással kölcsönhatásban erősítik a kompetencia alapú oktatás eszközrendszerének eredményes alkalmazását.

A korosztály szükségleteinek és képességeinek megfelelő tartalmak, változatos módszerek alkalmazásával erősödik a gyerekekben a nyelvtanulás iránti kedvező attitűd.

Igazodik az óvodai kompetencia alapú nevelés programcsomagjának témaköreihez (tűz-víz-föld-levegő). Kiemelten szolgálja a nyelvi kompetenciaterület fejlesztését: beszédészlelés, hangképzés, kiejtés, szókincs, utánmondás; az értelmi kompetenciát: érdeklődés, érzékelés, figyelem, emlékezet, képzelet(kreativitás), gondolkodás; szociális kompetenciák: kapcsolatteremtés, kooperativitás, tolerancia; testi kompetenciák: mozgáskészség, vitalitás, téri tájékozódás, testséma, vizuomotoros koordináció.

Biztosítja minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést az idegen nyelvi kompetenciákkal való megismerkedéshez és azok megszerzését a minőségi nevelésben.

6. Az óvodai IKT lehetőségei

A jó gyakorlat célja, hogy - a „legjobb tapasztalatok” (bestpractice) jelenjenek meg a horizontális tanulás folyamatában, segítse az óvodai IKT alkalmazásával felmerülő negatív reflexek elhárítását.

A szabad játék túlsúlyának megtartása mellett, nyújtson lehetőséget az egyes tevékenységek (rajzolás, memóriajáték, mesekitalálás, játékos fejtörők) új játékként történő megélésére, tágítsa a játékok tárházát, adjon inspirációt új utak keresésére. Az IKT gazdag eszközrendszere segítse a képességfejlesztés és tapasztalatszerzés napi gyakorlatát. Az óvodapedagógusok játékos módszerekkel használják az IKT eszközöket, az időkorlátok (max.: 15 perc/gyermek) betartása mellett. Tegye lehetővé a kognitív, a szociális és technikai képességek fejlesztését, az információk fogadását és cseréjét, valamint segítse elő a saját élményű tapasztalatszerzést, a tudásanyag gyarapítását. Az informatikai eszközök teremtsenek lehetőséget az egyéni ütemű tapasztalatszerzésre. A tehetségekkel és a lemaradókval való speciális tevékenykedtetésre is. Az IKT alkalmazása hatékonyan, játékos keretek között, közvetve segítse az óvoda-iskola átmenetet.

A "jó gyakorlat" célzottan szolgálja a felnőtt világban való tájékozódás előkészítését, az információszerzést és -kezelés technikáinak kipróbálását, a kommunikáció különböző formáinak gyakorlását. A játékos módszerekkel használt IKT eszközök minden kompetenciaterületen alkalmazhatóak. A "jó gyakorlat során" az alap-kultúrtechnikák elsajátításához szükséges pszichikus funkciók alapozása, fejlesztése kiemelt jelentőséggel bír. Mindezek mellett fejleszthetjük: a térbeli tájékozódást, a koordinációs képességet, a manipulációs képességet, a szellemi aktivitást, az önbizalmat, az önértékelést, a vizuális és auditív felfogó képességet, a döntési képességet.

Az IKT nem más játék helyett, hanem mellett, mint egy lehetőség a tapasztalatszerzésre, a szabad játék során, mint "szabad játékszer" jelenik meg. Az IKT eszközök használatát 5-7 éves gyermekeknél, a szabad játékban, korlátozott (max.: 15 perc) időkeretben, kellően kialakított szokásrendszer mellett (1-2 gyermek a gép előtt, játéktól függően) alkalmazzuk. Csak óvodás korú gyermekek számára kifejlesztett tiszta szoftver, biztonságos böngésző program alkalmazásával, az óvodapedagógus közvetett, illetve közvetlen odafigyelése mellett használható. Az óvodai IKT mentes a "foglalkozás" jellegtől, nem frontálisan alkalmazott lehetőség, hanem JÁTÉK! Játék a többi játékkal együtt, egymás mellett, párhuzamosan! Az IKT a gyermeki érdeklődésre, kíváncsiságra épít, mellyel erősítjük a gyermekek kommunikációs kapcsolatait, bővítjük ismereteiket, gazdagítjuk játéktevékenységeiket, fejlesztjük kognitív kompetenciáikat és kreativitásukat, kielégítjük nyitottságukat és érdeklődésüket, valamint elősegítjük szem-kéz koordinációjukat,

kitartásukat, figyelmüket. Egyéni sajátosságokat figyelembe vesz, differenciálásra alkalmas, ösztönöz az újdonságok megtapasztalására, felkészít az élethosszig tartó tanulásra.

7. AlkoTÁSkA

A jó gyakorlat célja, hogy segítse valamennyi tevékenységi területen: játék, mozgás, kommunikáció, művészeti tevékenységek (rajzolás, mintázás, kézimunka, vers-mese, ének-zene, énekes játék), dramatizálás a gyermekek egyéni, egyedi, ötletes, kreáló, sablonoktól mentes attitűdjének kialakítását. Játékos folyamat keretében, a játék során segítse a gyermekeket a "helyzet adta" eredeti megközelítésre, az alternatívák keresésére. Fejlődjön komplex módon a gyermekekben az önállóság, az eredetiség, a hajlékonyság, a problémaérzékenység, a divergens beállítódás. Adjon lehetőséget a képzelet fejlődésére, a cselekvéses problémamegoldásra, az alkotó megnyilvánulásra, a kreatív gondolkodásra, a spontán önkifejezésre.

A gyakorlat a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó, szeretetteljes, biztonságot adó, elfogadó, feszültségeket oldó, kiegyensúlyozott légkör megteremtésére törekszik. Arra épít, hogy az óvodáskorú gyermekek legkomolyabb cselekvési programja a játék, amely alapvető területe és ideális színtere a kreatív képességek bontakoztatásának. A fejlesztés eszközeként használjuk a gyermek képzeletét, önállóságát, kíváncsiságát, aktivitását. Gyermeki önkéntességre épít, mert a játék felfokozott érzelmi állapotában az ötletek, variációs lehetőségek, alternatívák végtelen sora a gyermek egyéni elképzeléseinek számtalan formájában valósulhat meg.

Beágyazva az óvodai nevelés folyamatának egészébe kialakítja azokat az ideális feltételeket (eszköz, hely, idő) melyek biztosítják a tartalmas játékot, fejlesztési lehetőségeket. Felkínálja azokat az anyagokat, eszközöket, melyek motiválják a gyermekek témaválasztását, sokoldalú ösztönzést nyújtanak a gyermekben a színes, élményszerű, személyiségüket előmozdító kreatív játékhoz. Tudatosan készül fel arra, hogy a tevékenységnek tere, lehetősége legyen. A kompetencia alapú nevelés korszerű módszereit alkalmazza. A gyermekben megjelenő erőket úgy segíti, hogy szabadon tudja azokat felhasználni.

A kreatív tevékenységek által fejlődik a gyermekek produktív képzelete, fantáziája, problémaérzékenysége, problémamegoldó,- improvizációs képessége, ötletessége, találékonysága, helyzetfelismerő – döntési képessége. Ezek megmozgatják a gyermek kíváncsiságát, játékosságát, tevékeny, sablonoktól mentes attitűdjét, önállóságát, sokirányú érdeklődését és környezetükre vonatkozó szociális érzékenységüket, beleélő képességüket. Értékké válik a jó megfigyelés, szabálytartás a könnyed mozgás, jó kifejezőkészség.

8. Öröm pillanatok az udvaron – gazdag tevékenységkínálat lehetőségei

A jó gyakorlat célja, hogy kerüljön előtérbe a gyermekek udvari életének minél jobb kihasználása, gazdagodjon szabadban való tartózkodásuk tartalma, biztosítsunk vonzó játéklehetőségeket. Az udvari tevékenységek váljanak örömforrássá, segítsék elő a gyermekek szellemi és mentális fejlődését. A gyermekek tegyenek szert olyan képességekre, készségekre, amelyek segítik a kompetens személyiség fejlődését. A közös játék, a tevékenységek erősítsék az egymás felé fordulást, a különbözőségek elfogadását.

A "Jó gyakorlat" mutasson alternatívákat a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez. Az udvari játék nemcsak természetes mozgásigényüket elégíti ki, bővíti mozgástapasztalataikat, fejleszti mozgáskészségüket, hanem a mindennapi természet-közeli élmények, tapasztalatszerzések, kísérletezések elsődleges színtere, ahol az őselemekhez kapcsolódó játékok széles skáláját tervezhetjük.

A jó gyakorlat gyermekközpontúsága abban rejlik, hogy udvari játékaink, tevékenységeink segítik az információ és a tapasztalatszerzést önmagukról és környezetükről. A gyermekeknek lehetőséget biztosít fantáziájuk kielégítésére, továbbfejlesztésre, változtathatnak, kiegészíthetnek, újrafogalmazhatnak tereket, helyszíneket ötleteik megvalósításához. Biztosítja a tehetségük kibontakozását, hátrányok kompenzálását, saját szükségleteikhez igazodó komplex fejlesztésüket célzó játékokkal.

A jó gyakorlat a kompetencia alapú neveléssel, annak módszereit, eszközrendszerét alkalmazva célzottan segíti a kulcskompetenciák / életviteli, szociális, testi, környezeti, kognitív/ fejlesztését. Az életszerűség, a motiváció a gyermekek egyéni képességeinek figyelembevétele garanciát jelent a személyiségdimenziók fejlődésére. Helyes szokásokat alakít, elősegíti a szabadidő tartalmas eltöltéséhez szükséges igény kialakítását.

9. "Kódmesterek"

A jógyakorlat célja, hogy fejlődjön a gyermekek algoritmikus gondolkodása, alapozódjon digitális kompetenciájuk. A gyermekek ismerkedjenek meg a robotika-kódolás lehetőségeivel a saját élményű tapasztalati ismeretszerzési lehetőségek során. Bővüljön a gyermekeknél, a tervezés készsége, az irányok meghatározása, viszonyítások, szabálykövetések a robotokkal való játékok során.

A jógyakorlat az óvodai nevelés minden területén megjelenhet, komplex tevékenység. A kisgyermek számára innovatív, modern tanulási lehetőséget jelent a robotok kódolásának megismerése, mely magába foglalja az aktív, minden érzékszervükre ható, saját élményű tapasztalati tanulási helyzetekbe ágyazott változatos, differenciált kihívásokat. A középpontba a gyermekek komplex képességfejlesztése kerül: beleértve a digitális kompetencia formálását, a logikus, algoritmikus, probléma alapú gondolkodásmódjuk megalapozását, kollaboratív képességeik kibontakoztatását és komplex személyiségfejlesztésüket. A kíváncsiság felkeltését és a gyermekek motivációját szolgálja a virtuális és kiterjesztett valóságban rejlő oktatási, nevelési lehetőségek integrálása a tevékenységekbe. Az óvodában alkalmazható padlórobotok széleskörű ismerete elősegíti, hogy az aktuális képességszintnek, témának és életkornak megfelelő a kisgyermek számára leginkább fejlesztő eszköz kerülhessen az adott tevékenység fókuszpontjába. Változatos digitális eszközhasználat biztosítása magában foglalja a padlórobotok, okos készülékek és egyéb IKT lehetőségek sokszínű alkalmazását. Megismerkedhetnek a gyermekek az online térben rejlő tanulási lehetőségekkel is, a különböző internetes oktató weboldalak és képességfejlesztő játékokon keresztül. A gyermekek tanulás iránti motivációjának fenntartása változatos feladathelyzetekben van jelen, ahol különböző munkaformában egyénileg, párokban tevékenykedhetnek. Szociális tanulási helyzetek során bővíthetnek kooperációs és kommunikációs képességeik, megtanulhatnak véleményt formálni, érvelni. Hozzáférhetőségével a hátránykompenzáció, a tehetséggondozás megvalósítható.

10. "A mi városunk Orosháza - Jelenünk és múltunk gyermekszemmel"

A joggyakorlat célja: A gyermekek koruknak és értelmi képességeiknek megfelelően, fokozatosan ismerjék meg Orosháza történetét írott és épített emlékeit. Saját élményű tapasztalatokon keresztül fedezzék fel a város jelenét és múltját, melyek velünk élnek, identitásunk alkotó elemei, ezzel erősítve lakóhelyükhöz való kötődésüket. A külső világ tevékeny megismeréséhez kapcsolva olyan speciális kompetenciáik fejlődését segítse, mint pl. haza, szülőföld szeretete, hagyományok ápolása, kulturális értékek megőrzése. A különleges bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is tanulják meg, hogyan védhetik és őrizhetik meg értékeinket.

Újszerűsége az interaktivitás, ahol a gyermekek élménypedagógiai módszereken keresztül tapasztalatokra tesznek szert. Az óvoda épületét elhagyva, egy szervezett séta során kapnak élményben gazdag ismeretátadást, játékos tanulási helyzeteket. Az itt kapott élményeket a minden napokban be tudják építeni a szabadjátékba, az óvodapedagógusok pedig a különböző tevékenységekbe. A séták szervezése helyi és nemzeti ünnepeinkhez, néphagyományokhoz, zöld jeles napokhoz kapcsolódik. Figyelembe veszi a csoport összetételét, erőnlétét, képességeit. Épít a gyermekek nyitottságára, ahhoz segíti őket, hogy erősödjön a hazaszeretethez és kulturális értékekhez való kötődésük. A túra útvonal különböző tematika alapján megvalósítható. A joggyakorlat a gyermekek kompetenciáit komplex módon, cselekvésbe ágyazva fejleszti. A projektpedagógiai módszerek és a játékoság alkalmazásával támogatja az értelmi kompetenciák fejlődését: saját élményű megtapasztalás, általános tájékozottság, érdeklődés, figyelem, emlékezet, gondolkodási műveletek. A nyelvi kommunikációs kompetenciák komplex módon jelennek meg a folyamatban, ezáltal bővül szókincsük, kifejező készségük, véleményalkotásuk, beszédértésük, verbális emlékezetük. Kiemelt figyelmet kapnak a szociális képességek, mint együttműködő képesség, szabálytudat, önfegyelem, erkölcsi ítéletképeség, feladattudat, feladatmegértés, társas magatartás fejlesztése. Segíti a testi képességek fejlődését, nagymozgást, kitartást, téri tájékozódást, finommotorikát. Hozzásegíti a gyermekeket a térben való biztonságos tájékozódáshoz. Ösztönzi az óvodapedagógusokat az innovatív gondolkodásra, önfejlesztő szemléletre.

A joggyakorlat könnyen beépíthető a pedagógiai gyakorlatunkba, tudatosan választhatók ki a tevékenységek, melyek a gyermek kíváncsiságára, játékoságára, mozgásigényére épít. Alkalmas arra, hogy kiscsoportos kortól nagycsoportig célirányosan felépítve alkalmazza a pedagógus a fejlesztés tervezésében.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM - AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

A köznevelési törvény módosításának megfelelően (20/2012.VIII.31. EMMI rendelet) az óvodai egészségnevelés, a gyermek egészségének, biztonságának védelmével kapcsolatos feladatok, illetve az ezzel összefüggő egészségfejlesztési stratégia felállítása intézményünkben a törvényességi előírásoknak megfelelően került kidolgozásra és Pedagógiai programunk részét képező Egészségfejlesztési programban kerültek megfogalmazásra. A program elkészítésének célja az, hogy az intézmény használói köréhez, a helyi adottságokhoz igazodva megfogalmazzuk a korszerű egészségnevelés céljait és feladatait, mely iránt mindannyian elkötelezettek vagyunk és felelősséggel vállaljuk.

Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható, alapvető értéke, nélküle sem egyéni, sem társadalmi lét, sem kultúra nem valósítható meg. Az egészség megszerzése, fenntartása és fejlesztése ezért az egyén, illetve a közösség sikeres önmegvalósításhoz és a társ kapcsolatokhoz szükséges feladatát képezi.

Az egészség fogalmán nem is csupán orvosilag felülvizsgált egészségi állapotot értünk, hanem az egészség aktív, célirányos megvalósítását, az egészségvédelemre vonatkozó folyamatos ismeretszerzést, az egészségesebb választását, valamint annak visszajelzését értjük. Az ember az egészségét csak folyamatos önkontroll segítségével és az életmódot befolyásoló külső körülmények megfelelő változtatásával képes fenntartani.

Az óvodai nevelés az egészség fogalmának orvosi meghatározói mellett szociális tényezőket is figyelembe vesz. Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik. Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület. Napjainkban az egészség megtartása olyan képességek kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarat és társ kapcsolati viselkedés) megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá szokássá alakítja az egészségvédő magatartást.

Cél: Készítsük fel az óvodás korosztályt az egészséges életre neveléssel, az egészség megtartására, megerősítésére. Következzék be pozitív irányú változás az egészségi állapotban az egészségfejlesztő tevékenység során. Vegyük figyelembe a 2,5-7 éves korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat és ennek megfelelően tervezzük a gondozási tevékenységeket, a mozgásigény kielégítésének feltételeit, az egészség védelmét.

Az óvoda egészségfejlesztési feladatai

Az óvodai nevelés része az egészség fejlesztésére és a prevencióra irányuló egészségnevelő tevékenység. Az egészségfejlesztési feladat a testi (szomatikus), a lelki (értelmi, érzelmi, akarati) és szociális (társas, közösségi) nevelő tevékenységekre vonatkozik.

Az egészségnevelés az óvodai élet valamennyi szakaszában jelen van. Az egészséges állapot önmagában nem határozza meg valamely nevelési feladat sikerét, de hiánya mindenképpen nevelési „akadályként” hat vissza.

Az óvodai nevelés feladatát az képezi, hogy a napi program teljesítése közben biztosított-e a kisgyermek egészsége, az egészségvédő/egészségfejlesztő szokások alakítása egyénenként és csoportosan.

Óvodapedagógus feladatai

- ❖ a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- ❖ a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- ❖ a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- ❖ a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- ❖ az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- ❖ a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- ❖ a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- ❖ megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségfejlesztés területei

- ❖ egészséges táplálkozás
- ❖ mindennapos testnevelés, testmozgás
- ❖ személyi higiéné
- ❖ testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- ❖ a bántalmazás, erőszak megelőzése
- ❖ baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Egészséges táplálkozás

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését szolgálja.

Az óvodásgyermek az ébrenlétének háromnegyed részét az óvodában tölti, ahol az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani. Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az óvodáskorú gyermek táplálkozási szükségletét nem lehet a felnőttek szükségleteihez arányosítva levezetni, mert a kisgyermek anatómiai-biológiai sajátossága más.

Nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát.

Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt – életkori fejlettségüknek megfelelő szinten –, és legyenek részesei étkezéskor az önkiszolgálásnak.

Az óvoda és az óvodapedagógus feladatai

- ❖ Biztosítjuk az étkezéshez a kulturált körülményeket. Az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását irányítjuk. Megkedveltetjük az ízeket, intenzív rágásra ösztönzünk, folyamatosan folyadékot biztosítunk. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismertetjük meg a gyerekeket. Fokozottan ügyelünk a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.
- ❖ Megteremtjük a szülőkkel, támogatókkal közösen hetenként az egy-két gyümölcs- és zöldség-napot.
- ❖ Megismertetjük az óvodai napirend keretében a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel és italféleségekkel.
- ❖ Megalapozzuk az egészséges táplálkozás népszerűsítését a tevékenységek során.
- ❖ A gyermekeknek eltérő táplálkozási szokásait kellő toleranciával fogadjuk el.

Mindennapos testnevelés, testmozgás

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készítésben mutatkozik meg, és nagyobb energiafelhasználással jár, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A gyermek mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár. Ezért a mozgásfejlesztés és a mozgáskultúra elsajátítása nem önmagában álló feladat.

A mozgás segíti a gyermeket a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában.

A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg, ennek megfelelően a mindennapi testnevelés középpontjában is a sok mozgással járó játék áll.

A mozgásszükségletet a regenerálódást biztosító pihenés egészíti ki (csendes pihenő, alvás biztosításával, alvásigény figyelembevételével).

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek.

Napirendbe illesztve szervezünk mindennap mozgástevékenységet csoportszobában, tornaszobában vagy szabadban (kocogás, futás, mozgásos játék), mely elősegíti a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásfejlődését.

Heti 1 kötelező testnevelés foglalkozást tartunk.

Biztosítjuk, hogy a gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközön.

A gyermekek egészséges életmódjának biztosítása érdekében a lehető legtöbb időt szabadban tartózkodunk. Ez növeli a gyermekek ellenálló képességét, edzettségét.

Egészségpedagógiai cél a testedzés mellett a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése.

Óvodapedagógus feladatai

- ❖ Biztosítjuk a mozgásigény kielégítését és testi képességek fejlesztését változatos napi és heti rendben, a gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítésével.
- ❖ Megtervezzük a helyet, időt, és a közegekben való mozgást fokozatos terheléssel, figyelembe véve a korosztályok életkori sajátosságait. Időjárástól függően, levegő és napfény edzést biztosítunk a fokozatosságot betartva. (kivétel a nyári időszakban, az erős napsugárzás miatt a 11-15 óra közötti időszak).

Személyi higiéné

Személyes tisztálkodás

Ha a gyermek a családból érkezik az óvodába, magával hozza az otthoni higiénés szokásokat, amelyek nem feltétlenül azonosak az óvoda mindennapos tisztálkodási, testápolási rendjével. A gyermek higiénés állapotának megítélése, szükség esetén a testápolás pótlása az óvodapedagógus és a dajka bensőséges ellátását igényli. A higiénés szemlélet átadása nem jelenthet a gyermek számára megszégyenítést. A legfőbb személyi higiéniai nevelési feladat: a kézmosás szokássá fejlesztése (szeretetteljes légkörben), a saját személyi tárgyak (törülköző, zsebkendő, fésű, fogmosó-felszerelés, tornafelszerelés) használata. Alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön - külön álljon rendelkezésre.

Öltözködés

- ❖ Elegendő időt és szükséges segítséget biztosítunk az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében a saját polcán/vállfás-zsákján.
- ❖ A megfelelő viselet kiválasztásában összefüggésekre irányítjuk figyelmüket az időjárás és tevékenységek között.
- ❖ Fokozatosan kialakítja az önállóságukat.
- ❖ A szülőkkel való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására javaslatot teszünk.

Pihenés

- ❖ Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően nyugodt pihenés feltételeit biztosítjuk, ellenőrizzük a terem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését (a lehető legnagyobb távolságban).
- ❖ A gyermekek elalvását segítjük a biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal.
- ❖ Pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítjuk.
- ❖ Az ágyneműről és annak tisztításáról a szülő rendszeresen gondoskodik.

-
- ❖ Egészséges, tiszta, biztonságos környezetet teremtünk a higiénia szabályok kialakításával.

Környezeti higiénia

A környezethigiénia nevelés magában foglalja az óvoda tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását: a csoportsobák szellőztetését, a helyes fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztán tartását, gondozását, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását (benne az önkiszolgálást is), az eszközök higiéniját, rendben tartását.

Kiemelten kezeljük a természet megvédését, az energiával való takarékoskosságot.

A gyermek az óvodai életének zömét játékkal tölti, a játékhoz különféle játékszereket használ, amelyeket az ő méreteinek megfelelően kell tárolni, az audiovizuális eszközöket pedig az óvodapedagógus felügyelete mellett lehet használni.

Óvodapedagógus feladatai

- ❖ Elegendő időt biztosítunk a napirend keretei között a gondozási teendők egyéni ütem szerinti elvégzésére.
- ❖ Megismertetjük a tisztálkodási folyamatot: helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal.
- ❖ Tudatosítjuk a tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel a gyermekekben.
- ❖ Segítséget nyújtunk fejlettség szerint a megvalósításban. Fokozatosan kialakítjuk az önállóságot.

Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Tilos az óvoda egész területén és a bejárat 50 méteres körzetében a dohányzás.

Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

Ismereteket adunk át a gyermekeknek a dohányzás és italozás ártalmairól, a gyermeki élményekkel kapcsolatosan.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

A WHO definíciója: „A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás, vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul”.

A gyermekvédelem a gyermek jogainak érvényesítéséhez, a szülők kötelességeinek teljesítéséhez, a veszélyeztetés megelőzéséhez nyújt jogi háttérrel. A gyermek védelméről szóló (2010. évi LXVI. törvénnyel módosított 1997. évi XXXI.) törvény a gyermek jogainak védelmét, a hatósági intézkedések lebonyolítását a családra, az óvodára (mint nevelési intézményre), a gyermekvédelmi intézményrendszerre, továbbá az egyes szakszolgálatokra (egészségügy, rendőrség, ügyészség, bíróság) és a társadalmi szervezetekre bízta. A gyermek jogainak érvényesítése (ellátása, gondozása, nevelése) elsődlegesen a családra tartozik, ebből az óvodai nevelés kompetenciakörébe a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal való (megelőző, ellenőrző, gyámhatósági) kapcsolat tartozik.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásban, megszüntetésében.

Észreveszi és jelzi a gyermekek fejlődését veszélyeztető jeleket. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez. Jelzőrendszert működtet.

A veszélyeztetettség felderítése családlátogatással, egyéni beszélgetéssel valósítható meg. A gyermek jogainak érvényesítése elsődlegesen a családra tartozik.

Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás

Nem elég az egészséget megvédeni, de a váratlan események, balesetek megelőzésével az életet is szükséges védeni. A felgyorsult technikai fejlődés számtalan olyan „eredményt” is hozott, melynek jelentősége balesetveszélyt, életveszélyt is hordoz magában. Mivel az óvodás korú gyermekeknek életkori sajátosságából eredően nincs veszélyérzete, ezért a mi feladatunk testi épségük megőrzése, és figyelmük ráirányítása a környezet veszélyeire.

Feladatunk: egészségvédő, balesetmegelőző ismeretek, egészségvédő készségek kialakítása, gyakorlása, ellenőrzés, folyamatos korrekció.

A feltételek biztosítása: A nevelési év elején és a továbbiakban a balesetvédelmi szabályzatunknak megfelelően megbeszéljük az óvoda belső és külső terének balesetvédelmi szabályait, a helyes és helytelen viselkedésmódokat. Megismertetjük gyermekeinkkel azokat a helyes magatartási formákat, amelyek betartására a balesetek elkerülése végett szükség van. Megismertetjük gyermekeinkkel a játék, valamint a tevékenységek során használt egyéb eszközök biztonságos használatát. A közlekedés szabályainak megismertetését séták során a valós környezetben ismertetjük meg a gyerekekkel, szituációs, valamint szabályjátékok során gyakoroljuk. Hasonló pedagógiai tudatossággal, szituációs játékok kezdeményezésével fordulunk a háztartásokban található háztartási gépek használatára vonatkozó szabályok megismertetése felé.

Az előírt szabályzók betartásával gondoskodunk az óvodában használatos vegyszerek zárható szekrényben történő elhelyezéséről, és minden egyéb, a balesetvédelmi és tűzvédelmi utasításban foglalt tudnivaló betartásáról. Ez minden óvodai dolgozó kötelessége! Biztosított az óvodai elsősegélynyújtó alapfelszerelés.

GYERMEKVÉDELEM

A gyermekvédelem speciális, jogszabályban meghatározott működését az óvoda gyermekvédelmi szabályzata tartalmazza.

A gyermekvédelmi felelősök konkrét feladatait és a továbbfejlesztés feladatait a mindenkori éves gyermekvédelmi munkaterv rögzíti.

Az óvodában a gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelős koordinálja, a gyermekvédelmi feladatok megvalósítása a nevelőtestület feladata.

Célunk:

- ❖ Szegregáció mentes óvodai környezetben, egyéniesített bánásmóddal és differenciáló pedagógiai gyakorlattal a gyerekek jövőbeli esélyeinek növelése, különösen a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében.
- ❖ Minden gyermek számára, minden esetben a szükséges, de még elégséges intézkedések megtétele ahhoz, hogy gyakorolhassa óvó - védő - személyiségfejlődését elősegítő óvodai neveléshez való jogát; biztonságban, szeretve érezze magát. Ennek érdekében a Gyermekjóléti Szolgálattal és a házi gyermekorvosokkal kiépített élő és jól működő munkakapcsolat ápolása.

Feladatunk:

- ❖ Biztosítjuk a derűs, szeretetteljes, biztonságos óvodai életet.
- ❖ Elősegítjük a gyermek családban történő nevelkedését.
- ❖ Intézkedéseket teszünk a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, felismerése érdekében- jelzőrendszert működtetünk.
- ❖ Kezdeményezünk hatósági eljárást a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más súlyos veszélyeztetető ok fennállása, valamint a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.
- ❖ Együttműködünk és kölcsönösen tájékoztatjuk egymást a Gyermekjóléti Szolgálat mellett a jelzőrendszerben szereplő partnerekkel – védőnők, házi gyermekorvosok.
- ❖ Kialakítjuk és fenntartjuk az óvodához fűződő pozitív érzelmi viszonyt.
- ❖ Megteremtjük a fejlődést ösztönző környezetet.
- ❖ Megismerjük a gyermekek előző életszakaszát, családi háttérét, szociális helyzetét, fejlettségi szintjét.
- ❖ Felmérjük, és nyilvántartásba vesszük a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekeket.
- ❖ Feltárjuk a veszélyeztető-, hátráltató okokat, megkeressük a segítség módjait.
- ❖ Jelzőrendszert működtetünk.
- ❖ Csökkentjük a hátrányokból adódó nevelési hiányosságokat.
- ❖ Szükség esetén intézkedéseket kezdeményezünk a gyermek érdekében.

❖ Kapcsolatot javasolunk a családdal:

- személyes beszélgetés
- családlátogatás
- szülői támogatás megnyerése
- szülői értekezlet
- szülőknek szóló tanácsadás
- családok aktív bevonása

❖ Kezdeményezzük az anyagi támogatás lehetséges módjait.

❖ Megtervezzük a pedagógiai eljárásokat:

- egyéni bánásmód
- differenciálás
- gyermek közeli módszerek
- prevenció, korrekció, kompenzáció, tehetséggondozás

❖ Koordináljuk az óvónők és a fejlesztő pedagógusok munkáját.

❖ A szociális hátrányok enyhítése érdekében tompítjuk a társadalmi folyamatok hatására kialakuló családi funkciók sérülékenységét, hatékony pedagógiai folyamatokkal segítjük a hátránykiegyenlítést.

❖ Biztosítjuk a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási problémával küzdő, a tehetséges, a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű, gyermekek integrációs nevelését.

❖ Biztosítjuk a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott, célzott foglalkozásokat, ha a szakértői bizottság a gyermek tankötelezettség megkezdése alóli felmentését, további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét határozza meg, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd.

❖ Nyomon követjük a gyermekvédelmi munkatervet és az abban megfogalmazott feladatokat.

❖ Együttműködéseket alakítunk ki azokkal a szolgálatokkal, amelyek a gyermekek óvodai nevelése során a szülőket is támogatják, és a gyermek számára szolgáltatásokat biztosítanak:

- Gyámhatóság
- Családsegítő Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Védőnő

A gyermekvédelmi alapellátás egyik legfontosabb tennivalója a megelőzés.

Következő szintjeit alkalmazzuk:

-
- ❖ *Elsődleges megelőzés:* magában foglalja az univerzális alapellátási formákat, amelyekre minden gyermek jogosult.
 - ❖ *Másodlagos megelőzés:* magában foglalja a célzott segítségnyújtás módját, segítséget nyújt, mielőtt az elhanyagolás bekövetkezne.
 - ❖ *Harmadlagos megelőzés:* speciális eljárásokat jelent azokban az esetekben, amikor a család nem a gyermek szükségleteinek megfelelő ellátást nyújt.

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Célunk:

- ❖ A nevelés minden területén az egyenlő bánásmód biztosítása, a meglévő hátrányok csökkentése.
- ❖ A gyermekek közösségbe való befogadása, egyenértékű emberként való elfogadása, szeretetteljes együttműködésben való óvodai légkör megteremtése.
- ❖ Minden tevékenység során a diszkrimináció és szegregációmentesség megvalósítása.
- ❖ Kölcsönös felelősségen alapuló együttműködés a családokkal, óvodán kívüli szervezetekkel.

Feladatunk:

- ❖ A gyermeki jogok érvényesítése, mindenekfelett álló érdekeik képviselése.
- ❖ Az intézmény szolgáltatásaihoz egyenlő hozzáférés biztosítása.
- ❖ Az egyenlő esélyek biztosítása, a törvényi előírások figyelembevétele.
- ❖ A másság elfogadása, a különbözőségek sokszínűségének tolerálása.
- ❖ A gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítése érdekében a pedagógiai kultúra megújítása.
- ❖ A gyermekek érdeklődését figyelembe vevő differenciált, személyes bánásmód alkalmazása.
- ❖ A gyermekek egyéni képességei és szükségletei szerinti fejlesztés biztosítása. Egyéni, önmagához viszonyított reális, segítő értékelés megvalósítása.
- ❖ A tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére segítség nyújtása.
- ❖ A szülők megfelelő tájékoztatása a gyermeki jogok védelmében.
- ❖ Az óvodán kívüli szervezetek segítő tevékenységének összehangolása a gyermekek szükségleteivel.
- ❖ Szakemberekkel, támogató szervezetekkel a feladatok ellátásában együttműködés kezdeményezése.

A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Célunk:

- ❖ A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelése.
- ❖ A gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélet, és a hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozásának érvényesülése.

Feladatunk:

- ❖ Intézkedések a hátrányos helyzetből származó lemaradások ellensúlyozására.
- ❖ Egyes nevelési területek erőteljesebb középpontba helyezése és tudatosabb érvényesítése.
- ❖ A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása.
- ❖ Az integrációt elősegítő csoportalakítás feltételeinek megteremtése.
- ❖ Igazolatlan hiányzások minimalizálására törekvés.
- ❖ A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítása.
- ❖ A kisgyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása.
- ❖ Az érzelmi nevelés, szocializáció, egészséges életmódra nevelés, kommunikációs nevelés területeinek fejlesztése.
- ❖ A gyermekek számára biztosítjuk az egészséges életmód szokásainak, szabályainak megismerését, rögzítését és gyakorlását.
- ❖ A szociális ellátórendszerrel aktív együttműködés. A gyermekorvosi és védőnői tanácsadás támogatása.
- ❖ Iskolaérettség sikeres elérése tudatos pedagógiai munkával támogatva. Az iskolaválasztás segítése. Óvoda-iskola átmenetet segítő programokon való részvétel támogatása.
- ❖ Szülőkkal személyes kapcsolat kialakítása.
- ❖ Rendszeres tájékoztatás nyújtása a gyermekek fejlődéséről. Egyéni beszélgetések kezdeményezése.
- ❖ Közösségfejlesztő rendezvények szervezése, szülők érzékenyítése.
- ❖ Családlátogatások szervezése.

ROMA KISEBBSÉG NEVELÉSE ÓVODÁNKBAN

Szegregációmentes, befogadó környezet, egyéni szükségletekhez és fejlődési ütemhez igazított személyiségfejlesztéssel segítjük a roma gyermekek esélyeinek növelését a társadalomba való beilleszkedés, a műveltségterületekhez való egyenlő hozzáférés terén.

Célunk:

- ❖ Az etnikumhoz tartozó gyermekek diszkrimináció mentes környezetben, jól érezzék magukat, feloldódjanak, érzelmi biztonságban éljenek, elérjék fejlődésük optimális szintjét.
- ❖ Alapozódjanak meg a sikeres felnőtt élet szempontjából nélkülözhetetlen kulcskompetenciák.

Feladatunk:

- ❖ Megnyerjük a szülők bizalmát; őszinte, előítélet mentes kapcsolatot építünk ki.
- ❖ Elfogadjuk és toleráljuk a különbözőségeket.
- ❖ Elősegítjük a kisebbségi identitástudat kialakítását, fejlődését.
- ❖ Megismerjük a gyermekek erősségeit, hátrányait.
- ❖ Elhárítjuk, illetve enyhítjük a családi szocializáció útjában álló akadályokat.
- ❖ Elfogadtatjuk a szülőkkel és a gyermekekkel az óvodai szokásrendszert.
- ❖ A hátrányos környezetből jövő gyermeket megismertetjük az egészséges életvitel alapjaival:
 - Érzékelje a testi jólét állapotát: tiszta vagyok, rendezett a külsőm, nem fázom, jóllaktam.
 - A rendezettség és tisztaság váljék igényükké az óvodai nevelés hatására.
- ❖ Kibontakoztatjuk a szociális készségeket, a szociális kompetenciát és szociális érettséget.
- ❖ Elsajátíttatjuk az érzelmi intelligencia alapjait.
- ❖ Fejlesztjük beszédkultúrájukat.
- ❖ Bontakoztatjuk elmélyült játékokra való készségüket.
- ❖ Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelő tevékenységeket szervezünk.
- ❖ Alapozzuk a gyermekek értelmi (perceptuális, emlékezeti, verbális, gondolkodásbeli) képességeit.
- ❖ A gyermekek fejlődését nyomon követjük.
- ❖ Számba vesszük a szociális alapellátásokat.

-
- ❖ Megteremtjük az esélyegyenlőség lehetőségét.
 - ❖ Kapcsolatot tartunk a Kisebbségi Önkormányzat képviselőivel.

A roma gyermekek nagy része olyan családi környezetben nevelkedik, amely több fontos szociokulturális és gazdasági mutató szerint tér el a többségi társadalom családi modelljétől, speciális pedagógiai problémáik nehéz feladat elé állítanak bennünket.

Nevelésük sikerfeltételét jelenti, hogy az értékeket olyan módon és formában közvetítsük, amely illeszkedik sajátos kultúrájukba, gondolatvilágukba és mindennapi életükbe.

Biztosítjuk az élmény és öröm tanuláshoz való kapcsolódását. Tervezetten igazodunk az egyéni haladási ütemhez.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Szociálisan érettek, a közösség egyenrangú tagjaivá válnak.
- ❖ Ismerik és gyakorolják a társas érintkezés szabályait.
- ❖ Kialakul szokásrendszerük.
- ❖ Elsajátítják az alapvető higiéniai normákat, igényükké válik.
- ❖ Megalapozódik viselkedéskultúrájuk, megjelennek az óvoda által preferált szabályok.
- ❖ Igényükké válik a tevékenységben való részvétel és együttműködés.
- ❖ Elemi ismeretekkel rendelkeznek önmagukról, környezetükről.
- ❖ Kialakulnak a tanuláshoz szükséges képességeik, a legalapvetőbb gondolkodási műveleteket végrehajtják.
- ❖ Fejlődnek manuális és mozgáskészségeik.
- ❖ Rendelkeznek a megfelelő kommunikációs képességgel.

Alapkészségeik és képességeik szintje lehetővé teszi egyéni továbbfejlődésüket és aktív részvételüket a társas és közösségi tevékenységekben.

INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK–KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

SZOLGÁLTATÁSOK		KIEGÉSZÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	
Törzsidőn belül	Törzsidőn kívül	Törzsidőn belül	Törzsidőn kívül
❖ logopédiai ellátás ❖ gyógypedagógiai fejlesztés ❖ fejlesztőpedagógiai fejlesztés ❖ fejlesztés	❖ hitoktatás	❖ játékos idegen nyelvhez szoktatás ❖ játékos vízhez szoktatás ❖ gyermektorna ❖ néptánc ❖ informatika ❖ kézműves foglalkozások ❖ egyéb oktatást kiegészítő tevékenység (bázis-intézményi szerepvállalás)	

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZİOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.oroshaza.hu

web: onkormovi.oroshaza.hu

SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK SPECIÁLIS FEJLESZTŐPROGRAMJA

„Közétek elvegyülni vágyom,

Hogy ne legyek boldogtalan,

S ha annak kell maradnom végül,

Hát ne legyek egymagam.

/Váczi Mihály/

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

- a. INDOKLÁS
- b. AZ INTEGRÁLÁS CÉLJA
- c. KAPCSOLÓDÁSI PONTOK
- d. SNI GYEREKEK BEFOGADÁSÁNAK ALAPFELTÉTELEI:
- e. AZ INTEGRÁLÁS MÓDJA
- f. KIMENETI SZINTEK

INDOKLÁS

Az uniós oktatáspolitikai fejlesztések célkitűzése: minden gyermek számára olyan tanulási kínálatot biztosítani, amely a lehető legnagyobb mértékben illeszkedik az egyén állapotához, individuális igényeihez, képességeihez, hozzáférhetővé tenni számukra a többségi oktatási rendszer kínálatát, segítve ezzel későbbi munkaerő-piaci esélyeik növekedését.

Ennek megfelelően az elkövetkező évek pedagógiai törekvéseinek kiemelt feladata az esélyteremtő, együttnevelő pedagógiai környezet megteremtése, melyben hangsúlyozott fontosságú a speciális fejlesztés és az együttnevelés gyakorlatának általánossá tétele.

Az esélyteremtés kiemelt intézménye az óvoda, mely funkciójánál fogva nem szegregáló, hanem befogadó intézmény.

A fejlődési zavarok megállapítására a szakértői és rehabilitációs bizottság hivatott. Az általa kiállított szakvélemény alapján lehetséges a sajátos nevelési igényjogosultság.

AZ INTEGRÁLÁS CÉLJA:

- ❖ Szegregációmentes nevelési környezet megteremtésével, esélynövelő tanulási módszerek személyiségfejlesztő gyakorlatunkba történő beillesztésével és komplex terápia alkalmazásával a gyerekek korai leszakadásának megakadályozása.
- ❖ A speciális szükségletű gyerekek élete, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelés egészébe.

KAPCSOLÓDÁSI PONTOK: melyek segítik a SNI gyerekek óvodai intézményrendszerünkbe történő integrálását:

Alapdokumentumaink: 1. Óvodai Nevelés Alapprogramja

2. ALAPÍTÓ OKIRAT

3. Pedagógiai program

4. Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

1. Az óvodai nevelés alapprogramjában minden gyermekre kiterjedően megfogalmazott alapelvek szerint:

- ❖ Minden gyermek joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön.
- ❖ A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést.
- ❖ Olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhessen, mely igazodik;
 - egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz,
 - fejlődési üteméhez.

2. PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK

- ❖ Stratégiai céljaink, személyiségfejlesztő koncepciónk azonosak, illetve jól kiegészítik egymást
- ❖ Pedagógiai programunkban az **inkluzív pedagógia**, az **integráló nevelési mód** és a **differentiáló tanulásszervezés** kiemelt hangsúllyal jelenik meg, orientációs irányt szabva a többségtől bármilyen szempontból eltérő egyének elfogadása és a többséggel történő együttélése és együtt nevelkedése szempontjából

Pedagógiai gyakorlatunkban érvényesül:

- ❖ az INKLUZÍV – befogadó- óvodapedagógia, amelyben természetes a másság jelenléte, a sajátosság elfogadása és szakszerű kezelni tudása.
- ❖ Az DIFFERENCIÁLÓ személyiségfejlesztés, amellyel minden gyermek számára olyan tanulási kínálatot biztosítunk, amely igazodik egyéni állapotához, igényeihez, ugyanakkor hozzáférhetővé teszi számukra a teljes oktatási kínálatból történő válogatást.
- ❖ **Sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének irányelve** biztosítja a nevelési programunkban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangját.

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYEREKEK BEFOGADÁSÁNAK ALAPFELTÉTELEI

❖ PEDAGÓGIAI FELTÉTEL:

- Pedagógiai programunkba illeszthetőség
- Vásárolt szakmai szolgáltatás keretében a szakellátást biztosító
gyógypedagógus, logopédus, mozgásterapeuta jelenléte.
- Differenciáló-fejlesztő óvodapedagógus
- Nyelv és beszédfejlesztő óvodapedagógus
- Mozgásfejlesztő –gyógy-testnevelő óvodapedagógus
- Gyógypedagógiai asszisztens

❖ KÖRNYEZETI FELTÉTELEK:

- foglalkoztató csoportszoba
- tornaszoba
- akadálymentes bejáró
- só-szoba
- parkosított, mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt udvar

❖ TÁRGYI FELTÉTELEK:

- Képességfejlesztő eszközkészlet
- Képességfejlesztő játékok
- Mozgásfejlesztő játékeszközök – udvari és tornaszobai

AZ INTEGRÁLÁS MÓDJA:

Az integrálás mindenkor az aktuális igényekhez és lehetőségekhez igazodva történhet:

1. részleges integrációval illeszkedik az óvodai hálózatra

- ❖ A gyerekek a nap egy részében szakellátás keretében logopédus, beszédfejlesztő pedagógus és mozgásfejlesztő terapeuta rásegítésével irányított, egyéni fejlesztési terv alapján állapotuknak megfelelő ellátásban részesülnek

A nap többi részében természetes módon kapcsolódva vesznek részt az óvodai életben

2. Az óvodai csoportokba teljes integrálással

- ❖ A gyerekek óvodai tartózkodásuk teljes idejét a működő csoportokban töltik, fejlesztésük saját csoportjukban történik

Mindkét mód biztosítja azt a gyerekek számára szükséges speciális fejlesztést, amely a következő életszakaszban (iskolában) történő eredményes továbbfejlődéshez szükséges.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lennünk arra, hogy:

- ❖ a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, eredményeket értékelő környezet segíti;
- ❖ a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- ❖ terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység (szakemberekkel) közös céljai és feladatai

- ❖ a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és egyéb fogyatékoságból, az autizmusból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- ❖ a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében,

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

-
- ❖ a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
 - ❖ a szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatának megtanítása,
 - ❖ az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.

KIMENETI SZINTEK:

1. Pedagógiai programunkban meghatározott „Fejlődés jellemzői az óvodáskor végére” – szint teljesülése
2. BMPSZ Szakvéleménye együttesen határozza meg.

A FEJLESZTÉS TERÜLETEI

PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL, MAGATARTÁSZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEK

A viselkedészavar olyan speciális gyűjtőfogalom, amely mindazon viselkedésbeli módokat magában foglalja, amelyek a normatív mércétől való jelentősebb eltérést mutatnak.

A súlyos beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség-zavarok, kórosan felfokozott mozgástevékenység vagy kóros aktivitászavar és figyelemzavar, pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége, vagy mindezek halmozódása áll.

Formái:

- ❖ hiperkinetikus zavar,
- ❖ viselkedési zavar,
- ❖ kevert magatartási és emocionális zavarok,
- ❖ jellegzetesen gyermekkorban kezdődő emocionális zavarok,
- ❖ tic-zavarok.

Tünetek:

- ❖ ülés közben babrál, fészkelődik,
- ❖ nehézségei vannak a nyugodt játéktevékenységben,
- ❖ sokat beszél,
- ❖ állandóan mozgásban van,
- ❖ mozgása céltalan,
- ❖ keveset, nyugtalanul alszik,
- ❖ nem várja meg a kérdést, instrukciót, hanem előbb válaszol,
- ❖ gondot jelent a várakozás,
- ❖ gyakran félbeszakít másokat,
- ❖ kiszámíthatatlanul viselkedik,
- ❖ ok nélkül agresszív,
- ❖ nem figyel a részletekre,
- ❖ figyelme hullámzó, elkalandozó,
- ❖ az elkezdett tevékenységet nem fejezi be.

Okok:

- ❖ genetikai háttér,
- ❖ biokémiai tényező: veleszületett temperamentum probléma,
- ❖ a szervezet alacsony izgalmi, készenléti szintje,
- ❖ részleges érési zavar,
- ❖ szociális, környezeti tényező.

Cél:

A magatartászavarral küzdő gyermekek legyenek képesek elfogadni a norma és szokásrendszert, alakuljon ki egészséges énképük, önfogadásuk, erősödjön kudarctűrő képességük, önállóságuk.

A fejlesztés feladatai

- ❖ A sérülés alapsajátosságainak megismerése.
- ❖ A pedagógiai korrekció lehetséges módszereinek feltérképezése.
- ❖ A gyermek személyiségjegyeinek alapos megismerése.
- ❖ Az integráló munka során folyamatos kapcsolattartás a segítő szakemberekkel.
- ❖ A csoport felkészítése a gyermek fogadására.
- ❖ Magas fokú tolerancia, problémátűrő képesség, elfogadó attitűd kialakítása.
- ❖ Szemkontaktus elérhetőségének biztosítása.
- ❖ Szabályok közös felállítása.
- ❖ A „MI-tudat” erősítése.
- ❖ Társas viszonyok erősítése, viselkedésterápia alkalmazása.
- ❖ Egyéni szükségletekhez igazított mozgásigény kielégítése.
- ❖ Az ismeretszerzés motivációjának kimunkálása.
- ❖ A gyermek érdeklődési körének feltérképezése.
- ❖ A figyelem, a dicséret, a kedvezmények preferálása, a szeretet kinyilvánítása.
- ❖ A túlterhelés elkerülése.
- ❖ Családdal együttműködő, interaktív, egymást támogató kapcsolat kialakítása.

PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL, RÉSZKÉPESSÉGZAVARRAL KÜZDŐ GYERMEK

A tanulási zavarok speciális alcsoportja. Azoknak a tanulási problémáknak a kifejezése, amelyek az észlelés, a mozgás, a nyelv, az emlékezet, a figyelem és a gondolkodás folyamatainak hiányos működése következtében lépnek fel, és az idegrendszer összerendezetlen működésén alapulnak.

A tanulási zavar, tanulási nehézség, tanulási akadályozottság kifejezéseket egyaránt használjuk, azonban ezek nem egymást helyettesítő fogalmak, együtt alkotják a tanulási korlátok körét.

Tanulási nehézség: átmeneti jelleggel jelentkezik, csak egyes helyzeteket érint, külső körülmények megváltozása miatt következik be.

Tanulási akadályozottság: több területet érint, mélyreható, tartós és súlyos pedagógiai problémáról szól.

Tanulási zavar: ép értelmi képesség, normál intelligenciahányados esetén mégis nehézség lép fel az olvasás-írás, számolás technikájának elsajátításában.

A motorikus és a megismerő funkciók területén megmutatkozó hiányt nevezzük részképességzavarnak, amely az intelligenciaszinttől független.

A tanulási zavarok típusai

- ❖ részképességzavarok,
- ❖ komplex tanulási zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- ❖ a viselkedés, az önértékelés zavarai.

A részképességzavar karakterisztikus jegyei

- ❖ hiperaktivitás,
- ❖ érzékelő-mozgásos zavarok,
- ❖ érzelmi bizonytalanság,
- ❖ általános koordinációs deficitek,
- ❖ figyelemzavar,
- ❖ impulzivitás,
- ❖ gondolkodás és memóriazavarok,
- ❖ beszéd és hallás zavarai,
- ❖ kétséges neurológiai jelek, és EEG-rendellenességek.

Tünetek:

- ❖ a gyermek későn kezd ülni, állni, járni, nagymozgásai ügyetlenek,
- ❖ lábujjhegyen jár,
- ❖ ingerekre szélsőségesen, nem adekvátan reagál,
- ❖ alvása felszínes,
- ❖ viselkedése kiszámíthatatlan,
- ❖ elemi mozgások összerendezetlenek,

-
- ❖ gyenge távolságfelmérés,
 - ❖ kialakulatlan szem-kéz koordináció,
 - ❖ rossz koncentráció,
 - ❖ téves irányfelismerés,
 - ❖ szűk terjedelmű és pontatlan memória,
 - ❖ helytelen ceruzafogás,
 - ❖ tárgyakkal nem szívesen manipulál.

Okok:

- minimális agykárosodás,
- a központi idegpályák kapcsolatában jelentkező kisebb-nagyobb zavar.

Cél: Erősödjön a gyermekek önértékelési szintje, ezáltal váljon stabillá szociális pozíciójuk. Fejlődjönmotiválhatóságuk, megismerő aktivitásuk.

A részképességzavarok rendszere

- ❖ *A kognitív funkciók zavarai:*
- ❖ percepció zavarai,
- ❖ figyelem zavarai,
- ❖ emlékezeti problémák,
- ❖ gondolkodás zavarai.
- ❖ *A motorium zavarai:*
- ❖ nagymozgások zavarai,
- ❖ finommotorika zavarai,
- ❖ cselekvés irányításának zavarai,
- ❖ hiperaktivitás.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A befogadás feltételeinek megteremtése.
- ❖ Az óvodapedagógustól, a technikai dolgozótól és a gyermekcsoporttól elvárható magatartásformák betartatása.
- ❖ A részképességbeli elmaradások minél korábbi felfedezése.
- ❖ Ösztönző környezet biztosítása a lemaradó funkciók fejlesztéséhez.
- ❖ Az együttnevelés sajátos pedagógiai feladatainak megoldásához szükséges személyi feltételek biztosítása.
- ❖ A pedagógiai célokhoz igazodó fejlesztési területek megkeresése.
- ❖ A hibás funkciók leépítése, helyes irányba terelése.
- ❖ A részképesség-zavar pozitív elmozdulását segítő differenciált képességfejlesztés alkalmazása.
- ❖ A fejlődés folyamatos nyomon követése.

A TESTI FOGYATÉKOS (MOZGÁSKORLÁTOZOTT) GYERMEK

Fogalma: A mozgató szervrendszer morfológiai és funkcionális zavara.

Tünet: A gyermekek mozgása nem az életkorának megfelelő szintű

Ok: A mozgató szervrendszer különböző eredetű sérülése vagy hiánya.

Cél: Szívesen kapcsolódjanak be a mozgásos tevékenységbe, sikertelenségeiket, kudarcaikat győzzék le, legyen lehetőségük számtalanszor a próbálkozásra, gyakorlásra, játékra.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A mozgásfejlődésben lemaradt gyermekek saját érési tempójukban történő fejlődésének elősegítése
- ❖ A sajátos igényükből adódó fejlődésüket elősegítő eszközök biztosítása, használatának megismertetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása,
- ❖ A tevékenységhez szükséges szokásrendszer és viselkedésforma kiépítése
- ❖ Testképük, testsémájuk kialakítása
- ❖ A vestibuláris rendszer fejlesztése (hinta, hintaló, füles labda).
- ❖ A gyermekek megismertetése a mozgáskoordinációt fejlesztő speciális alapmozgásokkal.
- ❖ Az észlelési csatornák információ áramlásának (kinesztetikus, vestibuláris, taktilis, vizuális)segítése.
- ❖ A fejlett finom és nagymozgások létrejöttének elősegítése, dominancia kialakulásának megerősítése

A LÁTÁSSÉRÜLT GYERMEK

Fogalma: A gyermek látásteljesítménye (vízusa az ép látáshoz (100%) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveg) is 0-33% közötti.

Pedagógiai szempontú csoportosítás:

- ❖ 33-90% gyengén látók (látó-halló–tapintó életmód)
- ❖ 90% alig látók (fényt érzékelő, ujjolvasó, nagytárgy látó)
- ❖ 100% vakok.

Tünetek:

- ❖ Bizonytalan járás, gyakori elesés, elbotlás
- ❖ Mellényúlás, melléöntés, felborítás
- ❖ Ügyetlenség a labdajátékokban
- ❖ Közelről néz meg mindent
- ❖ Fejletlen finommotorika
- ❖ Vizuális figyelme pontatlan
- ❖ Vizuális emlékezete pontatlan
- ❖ Fegyelmezetlenség tűnő mozgás
- ❖ Félnék, visszahúzódó
- ❖ Lehet agresszív is.

Ok: a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése.

Cél: A sérülés arányában alakuljon ki a gyermek közösséghez való alkalmazkodó képessége, együttműködése, erősödjön akaratereje, önállóságra, törekvése.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A gyermek élettörténetének megismerése, a specifikus módszerek feltérképezése, speciális eszközök használatának megismerése.
- ❖ A gyermekcsoport és a szülők felkészítése a befogadásra.
- ❖ A gyermek sérülésének megfelelő környezeti feltételek megteremtése.
- ❖ Egyéni fejlesztési terv készítése szakember segítségével.
- ❖ A sérült gyermek nevelése során a játék kiemelt szerepének biztosítása.
- ❖ A tevékenységek során a szükséges és a még elégséges segítség nyújtása a gyermek számára, hogy önállóan tudjon cselekedni, sikerélményhez jusson.
- ❖ A jól tapinthatóság biztosítása.

- ❖ látásnevelés, nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése, látás-mozgáskoordináció fejlesztése.
- ❖ Felkészítjük az alig és gyengén látó gyermekeket a tapintó-halló életmódra, az iskola sikeres megkezdése érdekében.

A NAGYOTHALLÓ GYERMEK

Fogalma: A súlyosan hallássérült - siket – és enyhébb hallássérült –nagyothalló- gyermekek hallásvesztése a főbb beszédfrekvenciákon olyan mértékű, hogy ennek következtében a beszédnek hallás útján történő megértésére nem, vagy csak részben képesek.

Pedagógiailag 30 Db feletti hallás veszteségnél beszélünk hallássérülésről.

Tünetek:

- ❖ Nem a beszédre, hanem a gesztusra, mimikára figyel
- ❖ Szókincse lassan gyarapszik
- ❖ Nem jól használja a ragokat
- ❖ Beszédhibás
- ❖ Élénken gesztikulál
- ❖ Kiabálva beszél
- ❖ Sokszor figyelmetlen, gyakran visszakérdez
- ❖ Ha nem értik dühös, dacos

Ok:

- ❖ veleszületett (genetikai faktorok, fertőzések, Rh - inkompatibilitás)
- ❖ szerzett (gyulladásos betegség).

Cél: A halló gyermekközösség, a hangos beszéd, a gazdag nyelvi környezet állandó jelenlétével erősödjék a hallássérült gyermek beszédfejlődése, törekedjen gondolatainak nyelvi formában történő megfogalmazására.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A kognitív funkciók és az érzelmi élet fejlesztése.
- ❖ Alapvető önkiszolgálási szokások elsajátítása.
- ❖ A gyermekek életútjának megismerése.
- ❖ A hallókészülék kezelésének elsajátítása.
- ❖ A gyermek sérülésének megfelelő környezet biztosítása.
- ❖ A nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése.
- ❖ A beszéd tartalmi és formai jegyeinek fejlesztése, az aktív nyelvhasználatra való ösztönzés:
 - beszédértés
 - szájról olvasási készség

-
- érthető kiejtés
 - maradékhallás fejlesztés
 - szókincsfejlesztés

❖ Egyéni fejlesztési terv készítése a szurdo pedagógus irányításával.

A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT GYERMEK

Fogalma: Az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképesség illetve kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézség, tanulási képességzavar.

A tanulásban akadályozott gyermekek közé tartoznak a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság által enyhén értelmi fogyatékosnak minősített gyermekek (intelligenciaqvociensük az 50-69 tartományba esik).

Tünetei:

- ❖ érzékelés és észlelés differenciálatlansága
- ❖ lényeges és lényegtelen közötti különbség észlelésének hiánya
- ❖ látási észlelés folyamata beszűkült
- ❖ beszédhangok megkülönböztetési képességének hiánya
- ❖ figyelem szűk terjedelme
- ❖ alacsony IQ szint
- ❖ korlátozott és szűkös tapasztalatszerzés
- ❖ gondolkodási tevékenység fejlődésének zavara
- ❖ alapmozgások koordinálatlansága
- ❖ izomtónus zavara
- ❖ fejletlen testséma
- ❖ egyensúlyzavar

Cél: A tudatos együttnevelés során - a gyermekek sajátos szükségleteinek maximális figyelembevételével – a szociális tanulás elősegítése oly módon, hogy ezen keresztül fejlődjenek a gyermekek megismerő funkciói, kommunikációs képességei, szociális érettségük és játéktevékenységük, alapvető önkiszolgálási szokásaik.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A mozgásfejlődés során kimaradt, kevésbé begyakorlódott, vagy hibásan rögzült fázisok (alpmozgások koordinációjának javítása) fejlesztése.
- ❖ A gyermekek saját testük megismeréséhez, a térben történő biztonságos tájékozódáshoz való hozzásegítése.

-
- ❖ Az érési folyamatok figyelembe vételével finommozgásuk fejlesztése, laterális dominanciájuk kialakulásának segítése (szem – kéz – láb koordináció).
 - ❖ A gyermekek támogatása abban, hogy valamennyi észlelési tevékenység bevonásával, sok-sok cselekvésen keresztül tapasztalatokat, ismereteket szerezhessenek.
 - ❖ Játékos formában gondolkodási funkcióik kialakítása, fejlesztése.
 - ❖ Az emlékezet és a figyelem fejlesztése.
 - ❖ A gyermekek beszédészlelésének, beszédértésének, kifejezőképességének alakítása, szókincsbővítés.
 - ❖ A beszédszervek izomzatának erősítése.
 - ❖ A hallási figyelem fejlesztési feltételeinek biztosítása:
 - hangszerek, tárgyak, társak, felnőttek hangjának felismerése
 - állathangok utánzása
 - halk – hangos, magas – mély, hosszú – rövid hangok differenciálása
 - ❖ A harmonikus és reális énkép kialakulásának segítése, az egészséges önbizalom, a szociális érzékenység fejlesztése, a helyes viselkedési és magatartási szokások kialakítása.
 - ❖ Az akarati élet helyes irányba terelése (önfegyelem, kitartás, feladat- és szabálytudat,...).

A BESZÉDFOGYATÉKOS GYERMEK

Fogalma: A beszédfejlődési zavar súlyos formája.

A beszédzavar területei:

- ❖ a beszéd és nyelvi fejlődés zavarai
- ❖ az artikuláció zavarai
- ❖ a beszéd folyamatosságának zavarai
- ❖ a hangadás rendellenességei
- ❖ a kialakult beszéd zavarai
- ❖ teljesítményzavar

Tünetei: (egyértelműen megnyilvánuló tünetek, látens tünetek, kommunikációs nehézségből fakadó másodlagos pszichés tünetek):

- ❖ verbális kommunikáció gyengesége,
- ❖ bizonytalan, zavart mozgásos észlelés,
- ❖ egyensúlyzavarok,
- ❖ auditív észlelés zavarai, auditív differenciálóképesség gyengesége,
- ❖ hangazonosítási problémák,
- ❖ vizuális észlelés zavarai,
- ❖ testséma zavarai,
- ❖ nagymozgások zavarai,
- ❖ finommozgások zavarai,
- ❖ lateralizáció zavarai,
- ❖ nem tudatos együttmozgások,
- ❖ hiperaktivitás, mozgásos gátoltság,
- ❖ türelmetlenség, kedvetlenség,
- ❖ figyelem, koncentráció gyengesége,

Cél: A speciális megsegítés, az egyénre szabott fejlesztési módszerek hatására csökkenjen a gyermekek beszédproblémája.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A gyermek beszédállapotának megfigyelése.
- ❖ A megnyílást serkentő, elfogadó kíváncsiság jelenlétével a gyermek beszédgátlásának oldása.

-
- ❖ Nyelvi környezet kialakítása.
 - ❖ Redukált szövegkörnyezetben csökkentett beszédtempó alkalmazása.
 - ❖ A spontán megnyilatkozások, az aktivitás legapróbb jeleinek elismerése.
 - ❖ Egyéni haladási ütem biztosítása.
 - ❖ Az anyanyelvi nevelést központba állító, intenzív, komplex – az egyéni szükségleteket, a játékosság elvét szem előtt tartó – nevelési környezet megteremtése.
 - ❖ A meglévő képességek, adottságok megerősítése.
 - ❖ Az azonnali értékelés alkalmazása a sikerélmény megélése érdekében.
 - ❖ A segítő odafigyelés, a tényleges segítségnyújtás szituációkhoz kötött megvalósítása.
 - ❖ Hangok korrekciója, fonémák differenciálása
 - ❖ Hallási észlelés fejlesztése
 - ❖ Asszociációs képesség kialakítása
 - ❖ Gyógypedagógussal, fejlesztőpedagógussal való folyamatos szakmai kommunikáció
 - ❖ Szülőkkel való pozitív együttműködés kialakítása

AZ AUTISTA, AUTISZTIKUS GYERMEK

Fogalma: az autizmussal élő személy problémájának lényege a szociális – kognitív és kommunikációs készségek fejlődésének zavara, amely a személyiség fejlődésének egészét áthatja és általában fogyatékos állapothoz vezet.

Tünetek:

- ❖ beszédfejlődés zavara
- ❖ magány szeretete
- ❖ szűk körű érdeklődés
- ❖ szimbolikus játék hiánya
- ❖ sztereotip mozgásos tünetek: kezek röpködő mozdulata, bizarr tartások, grimaszok
- ❖ szenzoros viselkedés furcsaságai: szagolgatás, vizuális ingerek keresése
- ❖ szociális kapcsolatteremtés és a kommunikáció alapvető fogyatékosága: nem kezdeményez kapcsolatot, tárgyakat figyelmen kívül hagyja, átgázol rajtuk, fél tőlük, agresszív, veszélyeket nem ismer fel
- ❖ düh és szorongásos rohamok
- ❖ jobb értelmű gyermekeknél a szűk körű sztereotip érdeklődés funkcionális értelmétől elvonatkoztatott témákra irányul: térképek, közlekedés, járművek, országok
- ❖ spontán törekvés hiánya az örömmel, érdeklődéssel, sikerrel
- ❖ az életkornak megfelelő spontán szerep-, és imitativ játék hiánya,
- ❖ rugalmatlan ragaszkodás sajátosság, nem funkcionális rutinokhoz,
- ❖ tárgyak részleteiben való elmélyedés,

Okok: az idegrendszert károsító hatások interakcióit is feltételezik. A genetikai meghatározottság igen erős. Az autizmus minden értelmi szint mellett előfordulhat, és gyakran társul más fogyatékosággal és fejlődési zavarral.

Cél: Legyenek képesek beilleszkedni a közösségbe, érezzék biztonságban magukat, tudjanak bizonyos tevékenységeket önállóan is elvégezni. Fejlődjön kommunikációs készségük, értsenek néhány metakommunikációs jelzést.

A fejlesztés feladatai:

- ❖ A sérülésből adódó szükségleteknek megfelelő ellátás biztosítása.
- ❖ A kommunikációs, szociális és kognitív rehabilitációs terápia megvalósítása.
- ❖ Az elemi adaptív viselkedés kialakítása.
- ❖ Az autizmusból és a társuló fogyatékoságból eredő fejlődési elmaradások lehetséges célirányos kompenzálása.
- ❖ A fogyatékoság-specifikus környezet, eszközök, szokásrendszer kialakítása.
- ❖ Speciális módszertani eljárások kimunkálása.

-
- ❖ Egyéni, differenciált fejlesztési lehetőségek megteremtése.
 - ❖ A gyermek biztonságérzetének alapozása.
 - ❖ A vizuális támpontokkal szolgáló tárgyi környezet megfelelő kiépítése.
 - ❖ Más személyek jelenlétének felismerése, elfogadása.
 - ❖ Utánzási készség fejlesztése.
 - ❖ Folyamatábrák használata.
 - ❖ A gyermek szabad játékának segítése, a játékban való részvétel megtanítása.
 - ❖ A metakommunikáció megértésének és használatának fejlesztése.
 - ❖ A kortársak közé való beilleszkedés segítése.
 - ❖ A szokásrendszer kialakítása, következetes betartása.
 - ❖ A segítségkérés módjának megtanítása.
 - ❖ Figyelemeltereléssel az új sztereotípiák kialakulásának megakadályozása.
 - ❖ A megismertek szinten tartása.
 - ❖ Új készségek megalapozásához ingerszegény környezet biztosítása.
 - ❖ A zökkenőmentes, önálló tevékenységváltás megtanítása.
 - ❖ Az azonosságokhoz való ragaszkodás csökkentése.
 - ❖ A változások elfogadtatása.
 - ❖ A szociális és kommunikációs készségek fejlesztése.
 - ❖ Szorosabb együttműködés a családokkal, egészségügy intézményeivel, a szakszolgálattal.
 - ❖ A gyermekcsoport felkészítése a befogadásra.

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZIOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.orosshaza.hu

web: onkormovi.orosshaza.hu

MELLÉKLETEK

- 1. sz. melléklet:* Felhasznált dokumentumok jegyzéke
- 2. sz. melléklet:* Legitimációs záradék
Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája Pedagógiai
Programjának elfogadásáról.

1. sz. melléklet

Felhasznált dokumentumok

- ❖ 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- ❖ 401/2023 (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023.évi LII. törvény végrehajtásáról
- ❖ 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- ❖ 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelethe
- ❖ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelethe
- ❖ 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- ❖ 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- ❖ 37/2021. (VIII. 31.) EMMI rendelet A tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásának részletszabályai
- ❖ A Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelvei, és módosításai (23/1997./VI./ 37/2000./X.29./)
- ❖ A Kompetencia alapú Óvodai Programcsomag módszertani kézikönyve és kiadványai
- ❖ Az óvodavezetők kézikönyve I-IV. OKKER Oktatási Iroda, Bp. Óvodavezetési Ismeretek RAABE Kiadó
- ❖ Nagy Jenőné: Programkészítés, de hogyan? NAT-TAN sorozat, OKKER Oktatási Iroda, Bp., 1996.
- ❖ Nagy Jenőné: Segédlet az óvodák nevelési programjának előkészítéséhez Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet 1996.
- ❖ Az óvodai nevelés programja 1989.
- ❖ Mérey Ferenc- V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan Bp. Gondolat Kiadó 1978.
- ❖ Dr. Günter Clauss- Dr. Hans Hiebsh: Gyermekpszichológia Akadémiai Kiadó Bp.
- ❖ Balázsné: Ember aki óvodás
- ❖ Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában Alex-typó Bp. 1992. B
- ❖ Méhes Vera: Az óvodapedagógusi és az óvodai játék Tankönyvkiadó Bp. 1973.
- ❖ Susanna Millar: Játékpszichológia Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Bp. 1973.
- ❖ Dr. Kuti István - Dr. Kuti Istvánné: Körlánc - Környezeti nevelés az óvodában 1996.
- ❖ Horváth Györgyné-Lengyel Jánosné: Tanuljunk meg harmóniában élni a természettel
- ❖ Dr. Tótszőllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában Bp. FER-CO Kft. és a Váci Ofszet Kft. 1994.
- ❖ Berczik Sára: Mozgásfejlesztő és tartásjavító gimnasztika

OROSHÁZA VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT NAPKÖZOTTHONOS ÓVODÁJA

5900 OROSHÁZA, LEHEL U. 23.

OM azonosító: 028097

e-mail: lehelovi@ovodak.oroszhaza.hu

web: onkormovi.oroszhaza.hu

-
- ❖ Dr. Tóth János (kézirat): Játékos lábtorna és tartásjavító torna
 - ❖ Gárdos Magda - Dr. Mónus András: Gyógytestnevelés
 - ❖ Dr. Fenyvesi Margit: Figyelj, fülelj! Játsszunk a hangokkal játékprogram
 - ❖ Dr. Nagy József: 5-6 éves gyermekek iskolakészültsége
 - ❖ Dr. Gósy Mária: Beszéd és óvoda Bp. 1997.
 - ❖ Dr. Gósy Mária: Gyermekkori beszédészlelési és beszédmegértési zavarok Bp. 1996.
 - ❖ Soós Istvánné- Török Gábor: A beszédhang megkülönböztető képesség és készség köréhez Magyar Nyelvőr 1976. 3.sz.
 - ❖ Forrai Katalin: Ének az óvodában EDITINO MUSICA Bp. 1974.
 - ❖ Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában Zeneműkiadó Bp. 1982.
 - ❖ Beszteri Éva-Horváth Ildikó-Varga Edit: Útmutató az óvodai nevelési program felülvizsgálatához

2. sz. melléklet

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Program az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája
nevelőtestületének bevonásával készült.

Az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája
Pedagógiai Programja
2025. szeptember 1. napjával lép hatályba.

Orosháza Város Önkormányzata a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi
CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a Pedagógiai Programot
jóváhagyta.

.....
Raffai János
polgármester

